

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI KRAJOWEGO PLANU DZIAŁAŃ PRZECIWKO HANDLOWI LUDŹMI W 2017 ROKU

Data przyjęcia sprawozdania: 27 lutego 2018 roku

17 sierpnia 2016 r. Rada Ministrów przyjęła „Krajowy Plan Działań przeciwko handlowi ludźmi na lata 2016-2018” (dalej: KPD). To kolejny z następujących po sobie dokumentów, określających zadania z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi w Polsce, realizowanych począwszy od września 2003 r.

Celem głównym Planu jest stworzenie warunków, koniecznych dla skutecznego przeciwdziałania handlowi ludźmi w Polsce i wsparcia ofiar tego przestępstwa, a cele szczegółowe w tym kontekście to:

- podnoszenie świadomości nt. zjawiska handlu ludźmi;
- podniesienie standardu wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi (w tym małoletnim ofiarom handlu ludźmi);
- poprawa skuteczności działań instytucji, odpowiedzialnych za ściganie przestępstwa handlu ludźmi poprzez doskonalenie narzędzi prawnych, struktur oraz wdrażanie najlepszych praktyk;
- podniesienie kwalifikacji przedstawicieli instytucji i organizacji, zaangażowanych w przeciwdziałanie handlowi ludźmi i wsparcie ofiar tego przestępstwa;
- pogłębienie wiedzy nt. zjawiska handlu ludźmi i efektywności podejmowanych działań;
- wzmocnienie współpracy międzynarodowej.

Zadania dla każdej z ww. kategorii zostały uszczegółowione w tekście Planu.

Niniejsze sprawozdanie, dotyczące realizacji działań, zaplanowanych na 2017 r., zostało opracowane w Wydziale do Spraw Europejskiej Sieci Migracyjnej i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji¹ w oparciu o informacje własne, a także przekazane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Komendę Główną Policji, Komendę Główną Straży Granicznej, Urząd ds. Cudzoziemców, Prokuraturę Krajową, Główny Inspektorat Pracy, Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury. Po raz drugi informacje o podejmowanych działaniach przekazały także wojewódzkie zespoły ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Celem zapewnienia czytelności i przejrzystości Sprawozdania, jego układ odwołuje się do systematyki zastosowanej w „Krajowym Planie Działań przeciwko handlowi ludźmi na lata 2016-

¹ Od 2.11.2016r. Zespół ds. Przeciwdziałania Handlu Ludźmi jest w strukturze organizacyjnej Wydziału Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

2018”. Sprawozdanie zawiera również informację o działaniach, dotyczących problematyki handlu ludźmi realizowanych w 2017 r., ale nieobjętych Krajowym Planem.

Część I Działania prewencyjne

Działania informacyjne skierowane do ogółu społeczeństwa.

W 2017 roku przedstawiciele Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, wojewódzkich zespołów ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi, Komendy Głównej Policji, a także komend wojewódzkich Policji udzielili wielu wywiadów, komentarzy do mediów, brali udział w programach na żywo w radio i telewizji, docierając w ten sposób do tysięcy osób.

W ramach swojej działalności Wydział do Spraw Europejskiej Sieci Migracyjnej i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji prowadzi od 2013 roku stronę internetową, poświęconą handlowi ludźmi www.handelludźmi.eu

Informacje nt. handlu ludźmi można znaleźć również na stronach internetowych innych instytucji i organizacji, zaangażowanych w przeciwdziałanie i zwalczanie handlu ludźmi, w tym na stronach komend wojewódzkich/Stołecznej Policji oraz komend miejskich/rejonowych/powiatowych Policji.

Wojewódzkie zespoły ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi, na stronach urzędów wojewódzkich, prowadzą serwisy informacyjne, poświęcone zjawisku handlu ludźmi oraz pracom zespołów (np. strona www.handelludźmi.slask.eu Śląskiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, podzakładka „Przeciwdziałanie Handlowi Ludźmi” na stronie internetowej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego, zakładka <http://www.kielce.uw.gov.pl/pl/urząd/polityka-spoleczna/przeciwdziałanie-handlo/10813,Przeciwdziałanie-handlowi-ludźmi.html> na stronie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego), na stronie www PUW w Białymstoku - w zakładce Informacje Wydziału Polityki Społecznej, Handel Ludźmi: <http://www.bialystok.uw.gov.pl/Informacje+wydzialow/Polityka+Spoleczna/Informacje+Wydzialu/Handel+ludźmi.html>, na stronie na stronie internetowej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie - podzakładka „Przeciwdziałanie handlowi ludźmi”, http://muw.pl/default.aspx?page=handel_ludźmi.

Działania prewencyjne, prowadzone przez Policję na terenie całego kraju, skupiały się w dużej mierze na ograniczaniu:

- zjawiska żebractwa, w szczególności z wykorzystaniem osób małoletnich oraz niepełnosprawnych – w ramach współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi, głównie w okresie letnim, systematyczne kontrole miejsc, w których nasilony jest ten proceder;
- tzw. przydrożnej prostytucji - stałe rozpoznanie w celu ujawniania miejsc, gdzie może występować to zjawisko, prowadzenie działań profilaktycznych, skierowanych do grup, które mogą być narażone na niebezpieczeństwo uprowadzenia, porwania;
- zjawiska pracy przymusowej – zbieranie informacji w agencjach pracy tymczasowej, prowadzenie kontroli punktów gastronomicznych oraz firm, w których zatrudnieni są obcokrajowcy.

Działania informacyjne, skierowane do ogółu społeczeństwa.

I.1 Organizacja wydarzeń, promujących problematykę handlu ludźmi, skierowanych do ogółu społeczeństwa, w tym kampania informacyjna.

Odpowiedzialni za realizację: instytucje i organizacje wchodzące w skład Zespołu ds. Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi we współpracy z wojewódzkimi zespołami ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Termin: 2016-2018 zależnie od możliwości.

Miernik: liczba zorganizowanych wydarzeń / liczba osób, które wzięły w nich udział.

2017 r. –

W 2017r. zrealizowano szereg wydarzeń dotyczących problematyki handlu ludźmi.

- projekcje filmów nt. handlu ludźmi (więcej w p. I.2);
- realizacja programów prewencyjno-edukacyjnych na szczeblu lokalnym

Przykłady prowadzonych działań na szczeblach lokalnych:

Województwo podkarpackie

- w woj. podkarpackim, na stronie Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie utworzono serwis informacyjny poświęcony zjawisku handlu ludźmi oraz pracom zespołu- „Przeciwdziałanie Handlowi Ludźmi” (www.rzeszow.uw.gov.pl/phl/przeciwdzialanie-handlowiludzmi/), przedstawia podstawowe informacje na temat zjawiska handlu ludźmi, działalności Wojewódzkiego Zespołu ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi, pierwszych kroków, które należy podjąć, gdy jest się ofiarą handlu ludźmi, jednostek, w których można uzyskać pomoc, wraz z bazą kontaktową do wszystkich służb i instytucji mogących udzielić wsparcia i pomocy.

Województwo dolnośląskie

- w woj. dolnośląskim w 2017 roku Dolnośląski Zespół do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi odbył cztery spotkania. Podjęto działania ukierunkowane na utworzenie na stronie internetowej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego zakładki poświęconej problematyce handlu ludźmi. Działanie będzie kontynuowane w roku 2018. Zespół wystąpił także do Dolnośląskiego Kuratora Oświaty z propozycją włączenia do programów szkolnych tematyki handlu ludźmi. W realizacji powyższego działania uczestniczył również Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy, który podejmował następujące zadania:

- Warsztaty nt. bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą / spotkania informacyjne nt. EURES z elementami treści o przeciwdziałaniu Handlowi Ludźmi, które miały miejsce w miastach takich jak:

Jelenia Góra, Głogów, Świebodzice, Strzegom, Legnica, Wałbrzych, Wrocław. Udział w warsztatach wzięło w sumie 245 osób w tym uczniowie, studenci, poszukujący pracy i bezrobotni.

- Targi pracy, podczas których rozdawane były ulotki nt. problemu Handlu Ludźmi.

Targi pracy miały miejsce w Świebodzicach (16.03.2017 r., V Świebodzickie Targi Przedsiębiorczości i Planowania Kariery Zawodowej), w Świdnicy (06.04.2017 r.), W Nowej Rudzie (10.04.2017 r., XVI Edycja Targów Pracy w powiecie kłodzkim), w Dzierżoniowie (18.05.2017 r., XIII Powiatowe Targi Pracy), w Strzegomiu (24.05.2017 r., Strzegomskie Targi Pracy), a także w Świdnicy (01.06.2017 r., Targi Pracy dla Młodzieży). Uczestniczącymi były osoby bezrobotne, poszukujący pracy, studenci, uczniowie a także osoby pracujące.

Działania prewencyjne prowadziła także dolnośląska Policja, dzięki której na terenie województwa dolnośląskiego przeprowadzono 1153 spotkania informacyjne dla młodzieży szkolnej, w których wzięło udział 54 334 osoby, ponadto:

- Zespół Psychologów KWP we Wrocławiu przeprowadził 4 szkolenia pt. „Psychologiczne aspekty komunikacji z ofiarą, świadkiem przestępstwa handlu ludźmi”, w których uczestniczyło 50 funkcjonariuszy garnizonu dolnośląskiego (w tym 8 funkcjonariuszy prewencji).

- Skierowano 7 funkcjonariuszy do udziału w specjalistycznym kursie z zakresu zapobiegania przestępstwom handlu ludźmi i ich zwalczania. Wszystkie edycje przedmiotowego kursu odbyły się w Szkole Policji w Pile.

- Dwukrotnie przeprowadzono dwugodzinne warsztaty dla młodzieży (w wieku 17-19 lat), wg autorskiego programu „Nie jestem rzeczą! Mną się nie handluje! Mnie się dobrze traktuje!”, który został wpisany do Ogólnopolskiego Banku Dobrych Praktyk. W trakcie zajęć uczestnicy opracowywali zagadnienia, a następnie wyrażali swoje opinie, proponując rozwiązania - jak uniknąć zagrożeń. Głównym celem było zwrócenie uwagi na problem handlu ludźmi i pracy przymusowej. Podczas warsztatów poruszano również zagadnienia takie jak: sponsoring, wykorzystywanie seksualne nieletnich, niebezpieczne zachowania podczas imprez, grooming, promiskuityzm, sekstortion, prześladowania rówieśnicze, stalking, cyberprzemoc (realizator: KPP w Głogowie).

- We współpracy z Akademią Sztuk Pięknych we Wrocławiu oraz Starostwem Powiatowym we Wrocławiu zorganizowano konkurs plastyczny pn.: „Człowiek nie jest na sprzedaż”. Konkurs skierowany był do uczniów szkół średnich oraz studentów wrocławskich uczelni. Uroczysta gala wręczenia nagród oraz wernisaż nagrodzonych prac odbędzie się w styczniu br. w Auli Akademii Sztuk Pięknych we Wrocławiu (realizator: KMP we Wrocławiu).

- Przeprowadzono spotkania edukacyjne z lokatorami SM, studentami Uniwersytetów Trzeciego Wieku, rodzicami, nauczycielami, podczas których funkcjonariusze poruszali tematykę dot. handlu ludźmi.

- Prowadzona jest stała współpraca z instytucjami, organizacjami oraz stowarzyszeniami, które w swoich statutowych zadaniach zajmują się problematyką cudzoziemców, dialogiem międzykulturowym, ochroną praw człowieka, np.: Urzędami Pracy, Strażą Miejską, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Centrami Rozwoju Społecznego – Dialog Międzykulturowy, Dominikańskim Ośrodkiem Informacji o Nowych Ruchach Religijnych i Sektach.

Działania prewencyjne prowadzili w swoich rejonach służbowych dzielnicowi, a za propagowanie zachowań chroniących przed handlem ludźmi oraz aktualizowanie danych na stronach internetowych jednostek Policji odpowiedzialni byli oficerowie prasowi.

Działania prewencyjne podejmowała również Inspekcja Pracy:

- Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu w roku 2017, w ramach swojej działalności prewencyjno – promocyjnej, przeprowadził szereg szkoleń z zakresu prawnej ochrony pracy oraz bhp z uwzględnieniem tematyki związanej z handlem ludźmi. Adresatami szkoleń byli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci, osoby bezrobotne, a także pracownicy i osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne. Szkolenia odbyły się w Zespołach Szkół w Środzie Śląskiej, Strzelinie, Wrocławiu, Wołowie, a także na Politechnice Wrocławskiej (Biuro Karier) we Wrocławiu oraz Młodzieżowym Centrum Kariery w Strzelinie. Ponadto OIP we Wrocławiu w ramach kampanii informacyjno – edukacyjnej „Pracuję legalnie” popularyzował zagadnienie handlu ludźmi podczas spotkań w Starostwie Powiatowym w Środzie Śląskiej, Oleśnicy, Legnicy, Kamiennej Górze, a także na konferencjach i spotkaniach tematycznych w Wałbrzychu i Ząbkowicach Śląskich.

- Od września do grudnia 2017 r. Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu przeprowadził łącznie 8 szkoleń z zakresu legalnego zatrudniania, w ramach realizacji nowej, trzyletniej kampanii informacyjno – edukacyjnej „Pracuję legalnie”. Zgodnie z założeniami kampanii, szkolenia miały za zadanie podnieść świadomość pracodawców i pracowników z zakresu zasad zatrudniania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa pracy, a także propagowały wybór pracy legalnej w miejsce zatrudnienia w szarej strefie i przyjmujących ofertę pracy nielegalnej. Wiele z tych spotkań było okazją nie tylko do przekazania informacji o korzyściach wynikających z wykonywania pracy legalnie oraz zagrożeń wypływających z wykonywania pracy nierejestrowanej lub deklarowanej fałszywie, ale także do wymiany doświadczeń w tym zakresie i zaplanowaniu dalszej współpracy w ramach realizacji kampanii. Podczas tych spotkań uczestnicy mieli możliwość nie tylko zapoznać się z obowiązującymi regulacjami prawnymi, ale także zasięgnąć osobistych porad prawnych, czy też otrzymać bezpłatne wydawnictwa PIP, a także o tematyce przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Województwo małopolskie

-w woj. małopolskim - zaktualizowano informacje zawarte w podzakładce „Przeciwdziałanie handlowi ludźmi”, http://muw.pl/default.aspx?page=handel_ludzmi na stronie internetowej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

-w dniu 15 listopada 2017 roku w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się szkolenie z zakresu handlu ludźmi dla pracowników Centrum Powiadamiania Ratunkowego. Szkolenie zostało przeprowadzone przez pracownika Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. W dwóch blokach szkoleniowych wzięło udział 37 operatorów Centrum Powiadamiania Ratunkowego.

- w dniu 23 listopada 2017 roku w Liceum Ogólnokształcącym im. T. Kościuszki w Myślenicach odbyła się konferencja pn. „*Interdyscyplinarna WSPÓŁPRACA. O miejscu interwencji kryzysowej w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie*”, której jedna z części została poświęcona tematyce

przeciwdziałania handlowi ludźmi – wydarzenie zostało zorganizowane przez Dyrektora Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach – członka Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.

-w dniach 12 i 13 grudnia członek wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi wystąpił w charakterze prelegenta na szkoleniu dla pracowników urzędów pracy z terenu Małopolski, przedstawiając tematykę dotyczącą handlu ludźmi. W szkoleniach wzięło udział 30 osób.

-na terenie województwa małopolskiego prowadzone były przez pracowników Karpackiego Oddziału Straży Granicznej prelekcje w szkołach gimnazjalnych i liceach w zakresie tematyki handlu ludźmi i zagrożeń z nim związanych. Podczas spotkań udostępniano materiały edukacyjne w postaci gazetek i ulotek. Łącznie w spotkaniach wzięły udział 582 osoby.

-jednostki organizacyjne Policji funkcjonujące na obszarze działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie w 2017 roku zorganizowały 789 spotkań informacyjnych dla młodzieży szkolnej, podczas których przeszkolono łącznie 26 369 osób (Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu w ramach projektu holenderskiej Policji „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*” realizowała spotkania ze studentami Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Nowym Sączu, podczas których omawiano problematykę handlu ludźmi (w spotkaniach wzięło udział ponad 500 studentów).

- ponadto funkcjonariusze Straży Miejskiej Miasta Krakowa prowadzili spotkania z młodzieżą szkół średnich w zakresie tematyki handlu ludźmi i zagrożeń z nim związanych.

Województwo lubuskie

-w woj. lubuskim – zorganizowano spotkanie profilaktyczne z młodzieżą z IV Liceum Ogólnokształcącego w Gorzowie Wlkp. – odbyło się w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim w Gorzowie Wlkp. - 15 marca 2017r. - w związku z inauguracją IX edycji projektu „Zapobieganie Handlowi Ludźmi”.

Spotkanie informacyjno-edukacyjne adresowane do pracowników LUW – odbyło się w Lubuskim Urzędzie Wojewódzkim, 23 czerwca 2017r. Eksperti przybliżyli temat zjawiska handlu ludźmi, w tym: unikania zagrożeń z nim związanych oraz sposobów przeciwdziałania temu procederowi. Uczestnicy spotkania, otrzymali materiały edukacyjne i informacyjne. Rekrutację uczestników szkolenia z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi przeprowadzili pracownicy Wydziału Pomocy Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego, na prośbę Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Szkolenie na temat zjawiska handlu ludźmi dla operatorów Centrum Powiadamiania Ratunkowego - numeru alarmowego 112 - Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego - eksperci przedstawili procedury udzielania pomocy ofiarom w kontekście zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112 (17 listopada i 1 grudnia 2017 r.).

Województwo warmińsko-mazurskie

- woj. warmińsko-mazurskie - w maju 2017 r. w ramach edukacyjnego projektu profilaktycznego pn. „Uczyć, informować, zapobiegać. Otwarte szkoły - otwarte jednostki Policji” zaprezentowano wykład pod hasłem „Jak edukować młodzież o zagrożeniach związanych z handlem ludźmi”. Projekt

realizowany był przez Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie przy udziale Sądu Okręgowego w Olsztynie i Kuratorium Oświaty w Olsztynie. Policjanci uczestniczyli w Targach Pracy oraz w Targach Pracy i Edukacji. Spotkania z uczestnikami targów były również okazją do rozmów o właściwym przygotowaniu się do wyjazdu do pracy za granicę oraz jak nie zostać oszukanym, a także nie paść ofiarą handlu ludźmi (KPP w Giżycku, KPP Gołdap, KPP w Kętrzynie, KPP w Piszcu, KPP w Szczytnie). współorganizował Olsztyńskie Targi Pracy w partnerstwie z OHP, Miejskim Urzędem Pracy w Olsztynie, Zespołem Szkół Budowlanych w Olsztynie. Łącznie w całym wydarzeniu udział wzięło 2 tys. Osób.

-Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie współorganizował Targi Pracy w Ełku we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku, OHP, Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku - filią w Ełku, Europe Direct, w których udział wzięło 600 osób.

W 2017 r. policjanci z garnizonu warmińsko-mazurskiego przeprowadzili 271 spotkań edukacyjnych dotyczących problematyki handlu ludźmi. W spotkaniach uczestniczyło ogółem 9.388 uczniów ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

-W dniach 08-09.06.2017 r. na terenie Expo Mazury S. A. w Ostródzie, odbyła się pierwsza edycja wydarzenia „Bezpieczne Mazury”. Podczas imprezy edukacyjnej, przedstawiciele służb i instytucji odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa na terenie województwa promowali wśród dzieci i młodzieży bezpieczne zachowania w okresie wakacyjnym, m.in. podczas odpoczynku nad wodą, w trakcie zabawy, podczas korzystania z dróg i podróży.

W 2017 r. Komenda Miejska Policji w Olsztynie kontynuowała realizację autorskiego projektu pn. „Nie tylko dzieci dają się nabrać”, dofinansowanego w 2015 r. przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

-Funkcjonariusze Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej 5-krotnie podejmowali inicjatywy skierowane do ogółu społeczeństwa, promujące problematykę handlu ludźmi. Działania prowadzono w formie spotkań z ludnością przygraniczną w świetlicach wiejskich, z udziałem pracowników administracji publicznej oraz nauczycieli szkół gimnazjalnych i średnich.

-Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Olsztynie we współpracy z kuratorską służbą sądową prowadzono działania informacyjne, skierowane do kuratorów zawodowych i osób objętych dozorem kuratorów, planującymi bądź wyjeżdżającymi do pracy za granicę, a także do młodzieży skierowanej przez sąd do ośrodków kuratorskich. Działania prowadzono poprzez bieżące rozmowy, przekazywanie istotnych informacji, broszur i ulotek (przybliżona liczba odbiorców - 150 osób).

-Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie - trakcie Targów Pracy promowano bezpieczne wyjazdy do pracy za granicę, jako jednego z kluczowych elementów pozwalających uniknąć stawiania się ofiarą handlu ludźmi. W 2017 r. Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie:

- współorganizował Olsztyńskie Targi Pracy w partnerstwie z OHP, Miejskim Urzędem Pracy w Olsztynie, Zespołem Szkół Budowlanych w Olsztynie. Łącznie w całym wydarzeniu udział wzięło 2 tys. osób,

- współorganizował Targi Pracy w Ełku we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Ełku, OHP, Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Białymstoku - filią w Ełku, Europe Direct, w których udział wzięło 600 osób,

- uczestniczył w Targach Pracy w Szczytnie, Iławie, Piszcu, Elblągu oraz w Nidzicy, organizowanych przez powiatowe urzędy pracy.

Szacuje się, iż łącznie we wszystkich Targach Pracy udział wzięło ok. 6.000 tys. osób (poszukujących pracy, w tym bezrobotnych, uczniów, studentów, osoby pracujące). Uczestnicy Targów Pracy otrzymali ulotki informacyjne pod hasłem „Pracę za granicą podejmuj z głową”.

-Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie - w ramach poradnictwa prawnego prowadzonego przez pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie oraz w Oddziałów Państwowej Inspekcji Pracy w Ełku i Elblągu, dla osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą udostępniano wydawnictwa PIP, zawierające informacje dotyczące pracy przymusowej oraz instytucji, do których można zwrócić się o pomoc prawną w tym zakresie.

Udostępniane wydawnictwa to: informator „Agencja zatrudnienia, a praca za granicą” i ulotka „Pośrednictwo pracy”. Wydawnictwa są również dostępne na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Pracy oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie.

Województwo wielkopolskie

- woj. wielkopolskie - w 2017 r. Wojewódzki Zespół do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi zorganizował i przeprowadził działania prewencyjne oraz szkoleniowe, których adresatami były określone grupy społeczne i zawodowe, w tym w szczególności: młodzież, pedagodzy, wychowawcy, pracownicy i klienci Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu oraz osoby podróżujące – klienci Portu Lotniczego Poznań – Ławica.

Województwo śląskie

- w woj. śląskim - Śląski Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi kontynuuje prowadzenie serwisu informacyjnego www.handelludzmi.slask.eu.

-Kontynuacja spotkań z młodzieżą szkolną w ramach współpracy z siecią kin „Multikino”, podczas których prezentowano spot kampanii społecznej MSWiA i omawiano kwestie dotyczące problematyki HL (Wydział Prewencji KWP w Katowicach).

-Prowadzenie programów prewencyjnych „Kultura bezpieczeństwa/Pracuj legalnie” skierowanych do uczniów i studentów, mających na celu promocję zagadnień ochrony pracy (Okręgowy Inspektorat Pracy).

-Przeprowadzenie spotkań dla pracodawców (16-17.11.2017 r.) w ramach Europejskiego Dnia Pracodawców (Okręgowy Inspektorat Pracy).

-Realizacja projektu „Bezpieczna praca za granicą” w partnerstwie z Agencją Pracy Tymczasowej ATERIMA z Krakowa (Stowarzyszenie Po-MOC).

-Przeprowadzenie przed wakacjami letnimi w szkołach na terenie wszystkich Delegatur Śląskiego Kuratorium Oświaty kampanii informacyjnej nt. zagrożenia handlem ludźmi.

-Organizacja konferencji dla 122 nauczycieli, poświęconej problematyce handlu ludźmi (prelegenci z Wydziału Prewencji KWP Policji w Katowicach oraz Śląskiej Straży Granicznej, 29.05.2017 r.).

-Działania informacyjne dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (Śląski Oddział Straży Granicznej) – ponad 970 osób.

-Dystrybucja poradnika (opracowanego przez Zespół pn. Zasady udzielania pomocy ofiarom handlu ludźmi na terytorium Rzeczypospolitej Polski oraz obywatelom RP poza granicami kraju).

-Przeprowadzenie przez Stowarzyszenie Po MOC w okresie od 1.01-31.12.2017 r. szkoleń, wykładów i prelekcji z tematyki handlu ludźmi, w których łącznie udział wzięło ok. 6815 osób.

Województwo kujawsko-pomorskie

- 26 października 2017 roku na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy Zespół był współorganizatorem konferencji naukowo-szkoleniowej „Współczesne formy handlu ludźmi – rozpoznawanie i zapobieganie”. W konferencji udział wzięło 150 studentów i uczniów szkół średnich oraz około 70 przedstawicieli placówek opiekuńczo-wychowawczych, jops, pup oraz funkcjonariuszy miejskich powiatowych komend policji. Uczestnikom rozdano materiały edukacyjne na temat zjawiska handlu ludźmi. Konferencja była transmitowana on-line.

- na terenie garnizonu kujawsko-pomorskiego zorganizowano 483 spotkania w których brało udział 13.631 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Działania popularyzujące tematykę handlu ludźmi, skierowane do innych grup społecznych, nieujętych w Krajowym Planie Działania w woj. kujawsko-pomorskim:

- w dniu 9 czerwca 2017 r. 3 członkowie Zespołu promowali jego działalność oraz przekazywali informacje na temat zjawiska handlu ludźmi, a w szczególności przymusowej pracy i zagrożeń z tym związanych, na III Konwencie Ośrodków Pomocy Społecznej, który miał miejsce w Toruniu. Uczestnikami była kadra kierownicza ww. ośrodków,
- z zakresu zjawiska handlu ludźmi udrażliwiając na zgłoszenia tego typu na numer alarmowy 112 Zespół przeszkolił, w trakcie 4 cyklicznych spotkań, mających miejsce w miesiącu październiku 2017 r., operatorów numeru alarmowego 112 z Centrum Powiadomienia Ratunkowego w Bydgoszczy, a także dyżurnych policji i straży pożarnej z terenu województwa. łącznie było 204 słuchaczy. Wszyscy otrzymali materiały promocyjne. Wśród uczestników przeprowadzono ankietę edukacyjną,
- w dniu 27 października 2017 r. przedstawiciel Wojewódzkiego Zespołu w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie szkolił rolników zatrudniających pracowników w gospodarstwach rolnych i sadowniczych na temat zasad zatrudniania cudzoziemców w Polsce,
- w dniu 7 grudnia 2017 r. przedstawiciel Wojewódzkiego Zespołu, popularyzował wiedzę na temat handlu ludźmi na konferencji „Włocławek mówi: Przemocy STOP”. Konferencja skierowana była do mieszkańców miasta oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego,
- za pośrednictwem wewnętrznej sieci komunikacyjnej Intranet, zapoznano pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z aplikacją SAFE oraz przekazywano materiały edukacyjne na temat zjawiska handlu ludźmi,
- przeprowadzono szkolenia 295 funkcjonariuszy z jednostek podległych Komendzie Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy,
- w Nakle i Świeciu odbyły się 2 konferencje powiatowe dla policjantów, pedagogów, nauczycieli, kuratorów, pracowników jops)

Województwo świętokrzyskie

-w ramach Świętokrzyskich Dni Profilaktyki (15 maj 2017) zorganizowano w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach stoiska informacyjnego o tematyce ot. handlu ludźmi (komiksy, ulotki, filmy edukacyjne (płyty DVD).

-Zorganizowano Dni otwarte w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kielcach, w ramach Tygodnia Pomocy Ofiarom Przestępstw (22-24 luty 2017). Zorganizowano Tablicę edukacyjną w siedzibie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar przemocy w Rodzinie w Kielcach (dystrybucja materiałów edukacyjnych –komiksów, ulotek).

-W dniach 01-19 listopada 2017 odbyła się akcja informacyjna w ramach obchodów Kampanii pomarańczowej „19 dni przeciwko krzywdzeniu dzieci” Dystrybucja materiałów edukacyjnych: komiksy, ulotki, filmy edukacyjne (płyty DVD) – 110 sztuk wśród pracowników 11 instytucji oświatowych w Kielcach oraz pomocy społecznej (świetlice środowiskowe) – 30 sztuk.

-W ramach obchodów XI Kampanii społecznej „Biała wstążka” w Kielcach, w dniach 24.11 – 10.12.2017r. dystrybucja materiałów edukacyjnych (komiksy), w tym w dn. 24.11.2017r. dla uczestników konferencji z terenu Kielc i województwa świętokrzyskiego – 100 sztuk.

-KWP w Kielcach przeprowadziła szkolenia: „Realizacja działań profilaktycznych dotyczących eliminacji zjawiska handlu ludźmi”, w którym uczestniczyło 9 policjantów z Wydziału Prewencji KWP w Kielcach.

-Zorganizowanie w dniu 15 listopada 2017 roku przez Komendę Wojewódzką Policji w Kielcach, przy współpracy Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia warsztatów dla uczniów i studentów dot. planowania wyjazdu za granicę w celach zarobkowych. Warsztaty poprowadzili funkcjonariusze delegacji holenderskiej oraz przedstawiciele Komedy Głównej Policji. W trakcie przekazywano im treści edukacyjno-informacyjne, związane z ewentualnymi zagrożeniami, jakie niosą za sobą wyjazdy zagraniczne, a także omówili przypadki handlu ludźmi, pracy przymusowej i wyzysku pracowniczego. W spotkaniu wzięło udział łącznie ok. 340 osób.

-Przeprowadzenie w powiecie kieleckim (2), jędrzejowskim (1) i skarżyskim (2) woj. świętokrzyskiego łącznie 5 spotkań profilaktycznych z zakresu tematyki handlu ludźmi z udziałem 270 rodziców młodzieży szkolnej. Spotkania poprowadzili funkcjonariusze świętokrzyskiej policji.

-Prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie podejmowania pracy za granicą. Spotkania tego typu zorganizowano w ramach realizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach XXXVIII Powiatowych Targach Pracy, przeprowadzanych w powiecie kieleckim w Bielinach, Chmielniku i Nowej Słupi. Podczas targów policjanci informowali o zagrożeniach związanych z wyjazdami do pracy za granicę oraz przekazywali ulotki, broszury i materiały informacyjne dot. handlu ludźmi.

-Kontynuacja w ramach cyklu Świętokrzyskie Przeciwko Handlowi Ludźmi konferencji powiatowych z udziałem młodzieży szkół ponadgimnazjalnych. W 2017 roku konferencje zorganizowano w powiatach: koneckim, skarżyskim, kieleckim ziemskim (Łopuszno, Chmielnik, Kielce), pińczowskim i staszowskim. Ostatnią z konferencji przeprowadzono 18 października 2017r., w związku z obchodami Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi, W trakcie każdego spotkania emitowano spoty i filmy dotyczące problematyki handlu ludźmi. W trakcie każdej z realizowanych konferencji uczestnikom udostępniane są materiały MSWiA – płyta z multimediami oraz komiks Nie jesteś na sprzedaż. W każdym spotkaniu uczestniczyli prelegenci ze strony: Komend Powiatowych Policji (funkcjonariusze zajmujący się tematyką handlu ludźmi) – którzy przybliżali uczestnikom

definicje tego zjawiska oraz wskazywali czynniki uwydatniające na stanie się ofiarą handlu ludźmi, Urzędów Pracy – doradca EURES, który zapoznawał uczestników z ofertą sieci EURES, stworzoną z myśłach o pracownikach i pracodawcach z terenu UE i EOG, Okręgowego Inspektoratu Pracy w Kielcach – przedstawiciel OIP informował uczestników na temat agencji pośrednictwa pracy oraz agencji zatrudnienia, z których usług korzystać mogą osoby poszukujące zatrudnienia oraz Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia – przedstawiciele WPSiZ prezentujący ideę realizacji konferencji oraz zasady planowania wyjazdu za granicę w celach zarobkowych. Ogółem w ramach Akcji Wojewody rozkolportowano 2000 komiksów i ok. 400 płyt. W prowadzonym w roku 2016 i 2017 badaniu sondażowym przebadano 856 osób, w tym 588 kobiet (69% ankietowanych).

-W powiecie jędrzejowskim, w 2017 roku zainaugurowano I Powiatową Kampanię Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Powiat zaangażował się w obchody Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi i Ogólnoświatowej Kampanii ONZ przeciwko przestępczości zorganizowanej blue heart. Na terenie powiatu w dniach 6 – 10 listopada 2017r. przeprowadzono ogółem 10 spotkań informacyjno-edukacyjnych dla młodzieży (w szkołach ponadgimnazjalnych oraz w Centrum Administracyjnym Placówek dla Dzieci i Młodzieży w Nagłowicach) z przedstawicielem Komendy Powiatowej Policji w Jędrzejowie, przedstawicielem Powiatowego Urzędu Pracy w Jędrzejowie i przedstawicielem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie. Młodzi ludzie zostali poinformowani, co to jest handel ludźmi, jakie są jego formy i przejawy, metody werbowania oraz jak należy się przygotować do bezpiecznego wyjazdu za granicę, jakie dokumenty i dane kontaktowe są niezbędne dla naszego bezpieczeństwa za granicą, jak ustrzec się przed ewentualnym wykorzystaniem i jak ma się młody człowiek zachować, gdyby taka sytuacja się już wydarzyła, gdzie może szukać pomocy, jakie ma możliwości i sposoby obrony, do jakich instytucji może się zwrócić. W trakcie tych prelekcji wyemitowano dwa krótkie filmiki prewencyjno – edukacyjne przygotowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji. Przekazano również uczniom i nauczycielom materiały edukacyjne przygotowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji w postaci poradników w formie komiksu dla młodzieży „Nie jesteś na sprzedaż” i płyt edukacyjnych, zawierających m.in. scenariusze zajęć do pracy z młodzieżą, poradniki, broszury i filmiki prewencyjne. Przekazano również ulotki promujące ideę kampanii „Blue Heart” przygotowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie oraz ulotki i broszury EURES (Europejskich Służb Zatrudnienia) udostępnione przez PUP w Jędrzejowie na temat bezpiecznego poszukiwania pracy za granicą.

-Zorganizowano wykłady dla studentów studiów podyplomowych Świętokrzyskiej Szkoły Wyższej w Kielcach (14-15 października 2017 roku) pn.: „ABC wyjazdów za granicę”. Przedstawiono również prezentację multimedialną i wyświetlono film „Małe dziewczynki”, z serii „Bezpieczna praca za granicą”. Odbyła się także dyskusja podczas, której studenci otrzymali materiały edukacyjne (komiksy, płyty CD) – 40 sztuk. W wykładach brali udział studenci z województwa świętokrzyskiego i mazowieckiego (w sumie 20 osób).

Wykład dla studentów licencjackich Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (20 listopada 2017 roku) pn.: „ABC wyjazdów za granicę”. Przedstawiono także prezentacją multimedialną oraz wyświetlono film „Małe dziewczynki”, z serii „Bezpieczna praca za granicą”. Studenci brali udział w dyskusji dotyczącej pracy za granicą. W wykładach brali udział studenci z województwa świętokrzyskiego (w sumie 14 osób).

Województwo opolskie

- W szkołach ponadgimnazjalnych województwa opolskiego były rozpowszechniane plakaty, ulotki, komiksy (z MSWiA oraz z fundacji La Strada), dotyczące zjawiska handlu ludźmi.

Komenda Wojewódzka Policji w Opolu przeprowadziła jednodniowe szkolenie dla Naczelników Wydziałów Kryminalnych jednostek KMP i KPP, gdzie jednym z zagadnień był problem żebractwa i czerpania korzyści z nierządu w aspektach związanych z handlem ludźmi, który może występować na terenie odpowiedzialności służbowej jednostek podległych garnizonu opolskiego.

W związku z obchodami Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi Wydział Kryminalny wspólnie z Zespołem Prasowym KWP w Opolu prowadził działania informacyjne, powiadomienie wszystkich lokalnych mediów, informacja na stronie internetowej KWP w Opolu. Na łamach lokalnej gazety „Nowa Trybuna Opolska” w dniu 17 października 2017 r. ukazał się artykuł zatytułowany „ Współczesne niewolnictwo. Ludzie stają się towarem”.

Opolski Urząd Wojewódzki - w 2017 roku do udziału w szkoleniu na temat wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi organizowanym przez Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016 – 2018 skierowano 3 pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej.

łącznie w ramach Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi przeszkolono 37 pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu województwa opolskiego.

Od połowy października w gmachu Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego eksponowana jest wystawa pt.: „Oblicza handlu ludźmi” (pozyskana z MSWiA).

Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, w ramach działań prewencyjnych w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi, zorganizował 7 spotkań informacyjnych dla studentów, uczniów szkół średnich, a także osób bezrobotnych, w których uczestniczyło łącznie 314 osób oraz 2 porady grupowe dla 21 kobiet osadzonych w areszcie śledczym.

8 marca 2017 roku doradca zawodowy i doradca EURES WUP w Opolu wzięli udział w spotkaniu informacyjnym/wykładzie ze studentami Politechniki Opolskiej poświęconemu bezpiecznej pracy za granicą i zagrożeniom wynikającym z handlu ludźmi. W spotkaniu wzięło udział 205 osób.

21 marca 2017 roku doradca zawodowy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Opolu przeprowadził poradę grupową z kobietami osadzonym w Areszcie Śledczym w Opolu o tematyce poświęconej bezpiecznej pracy za granicą i zagrożeniach wynikających z handlu ludźmi. Uczestniczkami było 10 kobiet.

3 kwietnia 2017 roku doradca zawodowy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Opolu przeprowadził poradę grupową z kobietami osadzonym w Areszcie Śledczym w Opolu o tematyce poświęconej bezpiecznej pracy za granicą i zagrożeniach wynikających z handlu ludźmi. Uczestniczkami było 10 kobiet.

Doradca EURES WUP w Opolu we współpracy z Powiatowym Urzędami Pracy zorganizował spotkania informacyjne z osobami bezrobotnym, tematyka spotkania dotyczyła holenderskiego rynku pracy i zagrożeń związanych z podejmowaniem pracy w Holandii, w tym zagrożeń wynikających z handlu ludźmi. Spotkania odbywały się w kwietniu i maju, w sumie brało w nich udział 109 osób.

Fundacja Pomocy Pokrzywdzonym VICTIM w Opolu przeprowadziła w szkołach ponadgimnazjalnych (w liceach i w technikach), szereg szkoleń pt.: "Bądź bezpieczny szukając pracy za granicą".

Ponadto w ramach prowadzonych zajęć dla studentów Uniwersytetu Opolskiego Prezes Fundacji przeprowadziła wykłady dotyczące zjawiska handlu ludźmi.

Województwo pomorskie

- 2 marca 2017 roku odbyły się Metropolitalne Targi Pracy w Gdańsku, na które udali się przedstawiciele Pomorskiego WZdSPHL z pakietem ulotek przeznaczonych dla młodzieży, w ramach profilaktyki zdarzeń o charakterze handlu ludźmi. Na umówionym stanowisku Wojewódzkiego Urzędu Pracy, kolportowano wizytówki, plakaty dotyczące zagrożenia w przypadku niesprawdzonych i podejrzanych ofert pracy za granicą, oraz ulotki Krajowego Centrum Interwencyjno – Konsultacyjnego. Pracownicy WUP w Gdańsku rozpowszechniali dodatkowo pakiet: Bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą.

25 kwietnia 2017 roku - Pomorski Zespół zorganizował konferencję w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, która odbyła się w Pomorskim Parku Naukowo Technologicznym w Gdyni. Szkolenie skierowane do ponad 300 pracowników pomocy społecznej województwa pomorskiego w zakresie informacyjnym. W szkoleniu przedstawiono m.in tematykę zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi. W trakcie konferencji zaprezentowano mobilną wystawę MSWiA na temat zjawiska handlu ludźmi oraz podjęto dystrybucję kilku tysięcy ulotek i materiałów informacyjnych z zakresu handlu ludźmi.

11 maja 2017 roku członkowie Pomorskiego Zespołu brali udział w Konferencji w Starogardzie Gdańskim, zrealizowanej w ramach zadań Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Starogardzie Gdańskim i Pomorskiej Sieci Dyrektorów Szkół w zakresie wspomaganie działalności wychowawczej i profilaktycznej placówek oświatowych powiatu. Obok wykorzystania seksualnego nieletnich i młodych kobiet, niewolniczej pracy czy zorganizowanego pod przymusem żebractwa, pojawiają się kolejne niebezpieczne zjawiska identyfikowane jako handel ludźmi. Należą do nich między innymi wymuszenie świadczeń socjalnych na terenie innych państw i pobieranie na tzw. „słupy” kredytów bankowych korzystając z nieświadomości ludzi bezdomnych. Handel ludźmi jest zjawiskiem podlegającym dynamicznym przemianom, którego nasilenie zaobserwowano w Polsce na początku lat 90-tych. Obecnie Polska nie jest już tylko krajem pochodzenia ofiar, ale także krajem tranzytowym, przez który odbywa się transfer ofiar z Europy Wschodniej do Europy Zachodniej oraz krajem docelowym dla ofiar wykorzystywanych głównie w pracy przymusowej i prostytucji – co można przeczytać na stronie internetowej radia "Głos". W konferencji uczestniczyło ok. 50 osób.

28 czerwca – 1 lipca 2017r. na festiwalu Opener członkowie Pomorskiego WZdSPHL promowali tematykę handlu ludźmi wśród festiwalowiczów w strefie organizacji pozarządowych. Cztery dni informowano o zakresie problemu, prewencji i działalności Zespołu na terenie Pomorza,

rozdawano ulotki, organizowano happeningi, wszystko po to by wzrosła świadomość ludzi o handlu ludźmi i zagrożeniach wynikających z tego przestępczego procederu.

26 wrzesień 2017r. - konferencja w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi dla dyrektorów, psychologów, pedagogów oraz wychowawców szkół ponadgimnazjalnych, klas gimnazjalnych, poradni psychologiczno – pedagogicznych województwa pomorskiego które odbyło się w Pomorskim Parku Naukowo Technologicznym w Gdyni. Szkolenie skierowane do ponad 250 osób w zakresie informacyjnym i zapobiegawczym. W szkoleniu przedstawiono m.in tematykę zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi. Gościem specjalnym i prelegentem była Wiceprezes Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada Pani Joanna Garnier, która przedstawiła działania profilaktyczne Fundacji w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi. O wygłoszenie referatów i prezentacji poproszono także Panią Ewę Staniewicz – doradcę EURES z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku, Pozostałe prelekcje wygłosili członkowie WZdSPHL. W trakcie konferencji zaprezentowano mobilną wystawę MSWiA na temat zjawiska handlu ludźmi oraz podjęto dystrybucję kilkuset ulotek i materiałów informacyjnych z zakresu handlu ludźmi.

27 października 2017 roku - Pomorski Wojewódzkiego Zespołu brał udział w konferencji dotyczącej problematyki handlu ludźmi, pt. „Prawne i społeczne aspekty handlu ludźmi”, która odbyła się w Żuławskim Parku Historycznym w Nowym Dworze Gdańskim. Konferencja zorganizowana przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim wspólnie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa w Poznaniu. Dwóch przedstawicieli Zespołu wygłosiło na konferencji referaty dotyczące poruszanej tematyki w zakresie zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi.. W konferencji wzięło udział ok. 120 osób.

30 listopada 2017 roku - członkowie Pomorskiego Zespołu brali udział w konferencji dotyczącej problematyki handlu ludźmi, pt. „Inny kraj? Nowe życie? Problemy pracy socjalnej wrażliwej kulturowo w kontekście migracji”, która odbyła się na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie. Konferencja zorganizowana przez Prezydenta Miasta Sopot, Dyрекcję MOPS Sopot i Wydział Ekonomiczny UG. Przewodniczący Zespołu wygłosił na konferencji referat dotyczący poruszanej tematyki w zakresie zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi. Na konferencji w sposób szczegółowy poruszono tematy migracji i uchodźstwa. W konferencji wzięło udział ok. 100 osób.

Województwo mazowieckie

18.10.2017 r. w Urzędzie Wojewody Mazowieckiego, w ramach funkcjonowania Mazowieckiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, przedstawiciel Zarządu Operacyjno-Śledczego KG SG uczestniczył w konferencji pn. „Współczesne wyzwania służb publicznych w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi”. W trakcie przedsięwzięcia, wygłoszone zostały wystąpienia pt. „Specyfika regionu- charakterystyka i zagrożenie handlem ludźmi w województwie mazowieckim” oraz „Przeciwdziałanie, rozpoznawanie, ujawnianie i ściganie zjawiska handlu ludźmi”.

Województwo kujawsko-pomorskie

W Bydgoszczy w dniu 31 maja 2017 roku zorganizowano I regionalną konferencję wojewódzką pn. „Handel Ludźmi – Niewolnictwo XXI w.”. Konferencja skierowana była do przedstawicieli organów samorządu terytorialnego: wójtów, burmistrzów i prezydentów miast oraz przedstawicieli służb mundurowych: policji, straży granicznej, straży miejskiej, powiatowych urzędów pracy i kadry pomocy społecznej. Patronat honorowy objął Wojewoda Kujawsko-Pomorski. W konferencji udział wzięło 121 uczestników. Uczestnicy otrzymywali materiały edukacyjne. Sporządzono ankietę ewaluacyjną.

W Kujawsko-Pomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Bydgoszczy miała miejsce konferencja prasowa z udziałem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego, Komendanta Wojewódzkiego Policji w Bydgoszczy oraz przedstawiciela Fundacji przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada, członkowie Zespołu uczestniczyli w audycjach telewizyjnych (TVP Bydgoszcz) radiowych (radio PiK) oraz udzielali wywiadów do lokalnych mediów (telewizja CW 24, TVP Bydgoszcz, radio PIK).

Na stronie internetowej K-PUW w Bydgoszczy uruchomiono serwis informacyjny poświęcony tematyce handlu ludźmi. Opracowano i dystrybuowano podczas wszystkich wydarzeń informacyjnych i popularyzujących problematykę handlu ludźmi, ulotkę wojewódzką na temat zjawiska handlu ludźmi.

I.2 Pokazy filmów nt. handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wojewódzkimi zespołami ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Termin: 2016–2018 zależnie od możliwości.

Miernik: liczba wyświetleń filmu/filmów + liczba widzów.

2017 r. –

Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA dokonał w grudniu 2017r. zakupu licencji na pokaz dwóch filmów o tematyce handlu ludźmi:

- „Zniewolony. 12 Years a Slave” z 2013 r. w reżyserii Steve'a McQueena, link: <http://www.filmweb.pl/film/Zniewolony.+12+Years+a+Slave-2013-632419/descs>

- „Urowadzona” z 2008 r. w reżyserii Pierre'a Morela, link: <http://www.filmweb.pl/film/Urowadzona-2008-401089>

- woj. warmińsko-mazurskie - podczas organizowanych spotkań edukacyjnych policjanci z województwa warmińsko-mazurskiego korzystali z filmów pt. „Two little girls”, „Historia Pauliny”, „Polki przechodzą przez piekło”, „Handel Ludźmi”, „Zanim wyjedziesz”. W trakcie prowadzonych spotkań wyświetlane były również spoty o tematyce związanej z handlem ludźmi, tj. „Handel EUROPA”, „Handel SEX”, „Pomoc Ofierze Okrucieństwa”, „Współczesne niewolnictwo”, w sumie wyświetlano je 14-krotnie.

W Ośrodkach Kuratorskich był wyświetlany, zrealizowany przez MSWiA, film prewencyjny „Zobacz zanim wyjedziesz” (liczba odbiorców – 30 osób). Inne wyświetlane filmy zawierające elementy edukacyjne i prewencyjne skierowane do młodzieży to: seria „Nie zamykaj oczu”, „Chrońmy nasze dzieci”, „pułapko nowoczesnych technologii”. Działanie realizowane było przez kuratorską służbę sądową.

- woj. mazowieckie – Komenda Wojewódzka Policji w Radomiu zorganizowała pokaz filmu profilaktycznego zatytułowanego „Historia Pauliny”, „Handel żywym towarem”, „Sala Samobójców”, „Tak chcę być bezpieczny...”, „Obcy, talk – show „Ewa Farna – w sieci.tv”.
- woj. podlaskie - KMP w Suwałkach zorganizowała pokaz filmów dot. handlu ludźmi i przymusowej prostytucji, w tym filmu pt.: „Justyna” skierowanego do młodzieży oraz warsztat skierowany do osób bezrobotnych poszukujących pracy na rynku zagranicznym (współpraca z przedstawicielami EURES).

I.3 Przygotowanie i prezentacja mobilnej wystawy, poświęconej problematyce handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z wojewódzkimi zespołami ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Termin: 2016–2018.

Miernik: ilość/czas prezentacji.

2017 r. –

W toku 2017 roku prezentowana była wystawa mobilna „Oblicza handlu ludźmi” (8 zestawów), poruszająca tematykę handlu ludźmi do pracy przymusowej. Prezentowane materiały dostępne były w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej oraz rosyjskiej. Wystawa składa się z 6 plansz, na których zaprezentowano ogólne informacje czym jest handel ludźmi, gdzie szukać pomocy, a także przedstawiono przykłady form wykorzystania, m.in. pracę przymusową, wykorzystanie seksualne, zmuszanie do kradzieży.

Wystawa, poza siedzibą Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, była prezentowana w województwach:

- w woj. kujawsko-pomorskim - od 10 listopada 2016 r. do 27 lutego 2017 r. –wystawę eksponowano w Centrum Kształcenia Ustawicznego w Toruniu, w Urzędzie Miasta w Bydgoszczy oraz w siedzibie Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy. Równoległe z eksponowaniem wystawy, celem zainteresowania szerszej rzeszy mieszkańców województwa, informacja o tym fakcie, była upowszechniana wśród lokalnych mediów i na stronie internetowej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy

- w woj. lubuskim - 15 marca 2017r. Wojewoda Lubuski otworzył wystawę, która prezentowana była w Filharmonii Gorzowskiej, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp., Komisariacie Policji w Gubinie, Komisariacie Policji w Krośnie Odrzańskim.
- w woj. łódzkim - prezentacja mobilnej wystawy poświęconej problematyce handlu ludźmi została zaprezentowana w holu głównym, w Urzędzie Miasta Łodzi, w pierwszym kwartale 2017 roku.
- w woj. małopolskim – od stycznia 2017r. ekspozycja wystawy miała miejsce w siedzibie Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, Komendzie Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Krakowskim Forum Organizacji Społecznych KraFOS oraz w szkołach średnich na terenie powiatu myślenickiego.
- w woj. pomorskim - 13 lutego 2017 r. w siedzibie Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku - zainaugurowano otwarcie wystawy mobilnej, której otwarciu dokonał Wojewoda Pomorski, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku i Przewodniczący Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Otwarcie wystawy powiązane było z konferencją prasową.
- w woj. zachodniopomorskim - we współpracy z Komendą Wojewódzką Policji w Szczecinie koordynowano wypożyczanie mobilnej wystawy. Z wypożyczenia skorzystała Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku i Komenda Powiatowa Policji w Gryficach. Wystawa była również prezentowana na terenie obiektu Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie.
- w woj. wielkopolskim - w lutym 2017 r. wystawa została zaprezentowana w pasie terminalu pasażerskiego Portu Lotniczego Poznań – Ławica, a w marcu 2017 r. w holu Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przy Placu Wolności
- w woj. podkarpackim - wystawa była udostępniona w holu głównym Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego oraz w jednostkach: Punktu Pośrednictwa Pracy Ochotniczych Hufców Pracy w Strzyżowie (od 3– 5 kwietnia), Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Rzeszowie, Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnobrzegu (od 5 kwietnia – 13 lipca), Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Tarnobrzegu w Hali Widowiskowo – Sportowej MOSIR w Tarnobrzegu podczas X Tarnobrzeskich Targów Pracy i Edukacji oraz w Tarnobrzeskim Zamiejscowym Wydziale Społecznej Akademii Nauk, Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie (od 11 sierpnia – 4 października), a także na terenie Pieszego Przejścia Granicznego w Medyce oraz Portu Lotniczego Rzeszów- Jasionka.
- w woj. podlaskim w dniu 5 czerwca 2017 r. , w budynku Uniwersytetu w Białymstoku przy ul. Mickiewicza 1, została wyeksponowana wystawa mobilna, poświęcona tematyce handlu ludźmi. W tym dniu odbyła się konferencja, w związku z realizacją w woj. podlaskim projektu „Twoje bezpieczeństwo-nasz sprawa, praca w Holandii”. Wystawa eksponowała była również w holu

siedziby PUW w Białymstoku, w Państwowej Wyższej Szkole Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży (połączona z Forum, podczas którego zaprezentowano zadania wojewody z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi, temat bezpiecznych wyjazdów do pracy poza granicami kraju, działania policji w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi. Wystawa eksponowana była też w budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży.

- w woj. świętokrzyskim – w 2017 roku została zaprezentowana wystawa mobilna, poświęcona tematyce handlu ludźmi.
- w woj. mazowieckim – Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie dysponuje bezterminowo jednym egzemplarzem wystawy mobilnej. Od 10 maja 2017 r. do 16 sierpnia 2017 r. wystawa prezentowana była w Wydziale Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego. W tym czasie Wydział odwiedziło 6 800 klientów w większości cudzoziemców, którzy przyjechali do Polski celem podjęcia pracy. Natomiast od 16.08.2017 r. prezentowana była w holu Urzędu Dzielnicy Ursynów m. st. Warszawy. W tym czasie Urząd odwiedziło 125 230 osób.

W grudniu 2017 roku MSWiA dokonało zakupu 8 kolejnych zestawów wystawy mobilnej, tak aby każde województwo mogło z niej korzystać.

I.4 Kampania informacyjna dotycząca handlu ludźmi do pracy przymusowej, skierowana do obywateli polskich wyjeżdżających do pracy za granicę.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z wojewódzkimi zespołami ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Termin: 2016–2018.

Miernik: nakład broszur/innych materiałów + % dystrybucji.

2017 r. –

- woj. kujawsko-pomorskie - członkowie Zespołu (reprezentujący Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu) prowadzili sukcesywne spotkania z młodzieżą szkolną i osobami poszukującymi pracy na temat bezpiecznych wyjazdów za granicę. Także podczas organizowanych przez tę instytucję, wraz z powiatowymi urzędami pracy, dorocznych targów pracy, jeden z modułów tematycznych, poświęcony był zawsze bezpiecznemu poszukiwaniu pracy, w ramach którego prowadzono prelekcje dla młodzieży. Prowadzono także kampanie informacyjne (rozpowszechnianie ulotek), a także kampanię dotyczącą aplikacji SAFE.

Działania skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także młodzieży szkół ponadgimnazjalnych miały miejsce na terenie całego województwa.

- woj. podlaskie – podjęto działania informacyjne i prewencyjne popularyzujące tematykę bezpiecznych wyjazdów za granicę i handlu ludźmi – 21 spotkań informacyjnych, w których uczestniczyło łącznie ok. 680 osób.
- woj. warmińsko-mazurskie – w ramach poradnictwa prawnego prowadzonego przez pracowników Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie oraz w Oddziałów Państwowej Inspekcji Pracy w Ełku i Elblągu, dla osób zainteresowanych podjęciem pracy za granicą udostępniano wydawnictwa PIP, zawierające informacje dotyczące pracy przymusowej oraz instytucji, do których można zwrócić się o pomoc prawną w tym zakresie. Udostępniane wydawnictwa to: informator „Agencja zatrudnienia, a praca za granicą” i ulotka „Pośrednictwo pracy”. Wydawnictwa są również dostępne na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Pracy oraz Okręgowego Inspektoratu Pracy w Olsztynie.
- woj. mazowieckie - Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie informował uczestników spotkań „Bezpieczny Wyjazd Bezpieczny Powrót” (osoby poszukujące pracy za granicą), organizowanych w ramach działalności EURES; na terenie województwa zorganizowano 44 spotkania, w których udział wzięły 1023 osoby, w tym blisko 300 uczestniczyło w spotkaniach organizowanych przez Filie w Radomiu, ponad 200 osób przez Filie w Płocku i Ostrołęce.

Udostępnianie informacji nt. aplikacji mobilnej SAFE Travel and Work Abroad, która jest narzędziem edukacyjnym i profilaktycznym służącym zwalczaniu handlu ludźmi, wśród klientów WUP w Warszawie.

- woj. świętokrzyskie - w 2017 roku doradcy EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy we współpracy z powiatowymi urzędami pracy przeprowadzili na terenie województwa świętokrzyskiego 46 spotkań grupowych. Spotkania i warsztaty skierowane do osób bezrobotnych poświęcone były poszukiwaniu pracy za granicą, bezpiecznym wyjazdom do pracy, sytuacji na rynkach pracy oraz warunkom życia i pracy w krajach UE. łącznie uczestniczyło w nich 1096 osób (osoby bezrobotne, poszukujące pracy, młodzież, studenci).

Kontynuowano inicjatywę, jaką jest dyżur EURES w powiatowych urzędach pracy województwa świętokrzyskiego oraz w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Kielcach. Osoby zainteresowane mogły skorzystać z bezpośrednich indywidualnych konsultacji z doradcą EURES, zapoznać się z ofertami pracy w krajach UE/EOG oraz informacjami nt. przygotowania się do wyjazdu do pracy za granicą.

W 2017 roku odbywały się również spotkania z młodzieżą w szkołach ponadgimnazjalnych woj. świętokrzyskiego oraz w trakcie Regionalnych Targów Pracy (organizowane przez WUP we współpracy z poszczególnymi powiatowymi urzędami pracy). W trakcie spotkań udzielano informacji z zakresu podejmowania pracy za granicą, bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą (m.in. film „ Kiedy wymarzona praca przeradza się w koszmar), zjawiska handlu ludźmi. W ramach porozumienia pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy a Politechniką Świętokrzyską podobne spotkania przeprowadzono ze studentami tej kieleckiej uczelni.

Doradca EURES wziął udział w konferencji „Świętokrzyskie przeciwko handlowi ludźmi”. Podczas spotkania poświęconemu negatywnemu zjawisku, jakim jest handel ludźmi przedstawił zagadnienia dot. bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą oraz prezentację „Pierwsza praca z EURES. Wszystko, co powinieneś wiedzieć o Sieci Europejskich Ofert Pracy”. Podobne treści

przekazywali pośrednicy EURES Powiatowych Urzędów Pracy w trakcie pozostałych konferencji realizowanych w roku 2017.

WUP w Kielcach we współpracy z Urzędami Pracy zorganizował XIV Internetową Giełdę Pracy. W trakcie jej trwania odwiedzający mogli zapoznać się m.in. z informacjami o handlu ludźmi oraz o bezpiecznych wyjazdach do pracy za granicą.

W Starachowicach konstituuje się Punkt pomocy dla osób wyjeżdżających za granicę, który będzie odpowiadał za weryfikację ofert pracy. Punkt ten będzie prowadzony przez Armię Zbawienia. Na koniec 2017 roku trwały rozmowy na temat jego uruchomienia.

- woj. pomorskie - 16 maja 2017 roku zostało zorganizowane spotkanie dla osób bezrobotnych. Prelekcje członków Pomorskiego Zespołu w warsztatach informacyjnych poświęconych tematyce bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy oraz przeciwdziałanie handlowi ludźmi i pracy przymusowej. Miejsce: Centrum Edukacyjno-Wdrożeniowe w Chojnicach. Organizatorzy: Starosta Chojnicki oraz Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach, Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku. Podczas szkolenia m.in. wystąpienie przedstawiciela Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Gdańsku kpt. Straży Granicznej Roberta Mrocza, przewodniczącego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, wystąpienie przedstawiciela Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku Ewy Sobczyk z Wydziału Polityki Społecznej, wystąpienie przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Chojnicach asp. Dariusza Piekarskiego, wystąpienie pracownika Ambasady Królestwa Niderlandów - Holenderski rynek pracy - warunki pracy i zagrożenia Urszuli Kozłowskiej - Doradcy ds. Polityki Migracyjnej i Spraw Społecznych, wystąpienie założycielki Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu - La Strada Joanny Garnier - dot. bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą ze szczególnym uwzględnieniem handlu ludźmi i pracy przymusowej, prezentacja usługi EURES dla osób bezrobotnych/poszukujących pracy, zagadnienia związane z bezpiecznym wyjazdem do pracy za granicą – Wojewódzki Urząd Pracy w Gdańsku/oddział zamiejscowy w Słupsku Emilia Czujko Baran- doradca EURES.

Projekty, realizowane w województwach:

- woj. dolnośląskim - Uczestnictwo kadry EURES w szkoleniu „Poza granicami kraju – szanse i zagrożenia na przykładzie holenderskiego rynku pracy” – 02.03.2017 r., Boguszów-Gorce; Organizacja szkolenia „Holenderski rynek pracy – warunki pracy i zagrożenia” (DWUP we współpracy z fundacją La Strada oraz Ambasadą Królestwa Niderlandów) - 30.06.2017r., we Wrocławiu z udziałem w charakterze uczestników członków Dolnośląskiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi; Zagadnienia dot. zjawiska handlu ludźmi poruszone były również na zajęciach grupowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, organizowanych przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Wałbrzychu.

Spotkania i konferencje:

- w woj. wielkopolskim - 30 maja 2017 r. w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Poznaniu odbyła się konferencja na temat „Cudzoziemcy na wielkopolskim rynku pracy” realizowana w ramach Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy. Podczas spotkania omówione zostały kwestie legalizacji pobytu i zatrudnienia cudzoziemców w Polsce oraz kontroli pracodawców zatrudniających cudzoziemców. Zaprezentowana została działalność Biura Migrant Info Point, w zakresie informacji i wsparcia dla cudzoziemców w Poznaniu. Prelegentami konferencji byli między innymi członkowie Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Uczestnikami spotkania byli także przedstawiciele samorządów powiatowych, związków zawodowych, związków pracodawców, stowarzyszeń i wyższych uczelni.
18 października z okazji Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu odbyła się konferencja z udziałem pedagogów, psychologów i wychowawców pracujących z młodzieżą. Zagadnienia dotyczące przeciwdziałania handlowi ludźmi zostały omówione przez specjalistów działających w Wojewódzkim Zespole do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi oraz przez zaproszonych gości z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, z Fundacji Migrant Info Point, Komendy Wojewódzkiej Policji i Kuratorium Oświaty. Celem konferencji było zainspirowanie kadry pedagogicznej do prowadzenia zajęć uczących młodych ludzi jak chronić się przed różnymi formami wykorzystywania i jak nie stać się ofiarą handlu ludźmi. Artystyczną interpretacją omawianej tematyki były utwory wykonane przez Młodzieżowy Zespół Wokalny „Dominki” z Ostrzeszowa oraz pokaz bębniarski zaprezentowany przez Zespół Terapeutyczny z Kórnik – Bnina. Podczas konferencji ogłoszone zostały wyniki konkursu dla młodzieży na logo Wielkopolskiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Autorem zwycięskiej pracy jest 19-letni Michał Witkowski. Logo zostało zamieszczone na stronie internetowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu jako odnośnik do zakładki zawierającej informacje dotyczące zjawiska handlu ludźmi, porady na temat bezpiecznych wyjazdów za granicę, wiadomości o działaniach Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi oraz materiały edukacyjne do pobrania.
- w woj. mazowieckim - 18 października 2017 r. pod patronatem Wojewody Mazowieckiego odbyła się konferencja z okazji Europejskiego Dnia przeciwko Handlowi Ludźmi. Konferencja zorganizowana przez MZdsPHL skierowana była do jednostek samorządu terytorialnego województwa mazowieckiego. Podczas konferencji przedstawiono następujące tematy: przepisy i dokumenty strategiczne oraz krajowe struktury powołane do walki z handlem ludźmi, specyfika regionu Mazowsza, przeciwdziałanie, rozpoznawanie, ujawnianie i ściganie zjawiska handlu ludźmi, prawa ofiar handlu ludźmi i wsparcie im udzielane, zmiany w przepisów ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy dotyczące cudzoziemców. Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele:
 - Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji,
 - Wydziału Polityki Migracji Zarobkowych Departamentu Rynku Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
 - Komendy Głównej Straży Granicznej,
 - Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Radomiu,
 - Okręgowej Inspekcji Pracy w Warszawie,

- Fundacji La Strada,
- Fundacji ITAKA

- w woj. podlaskim - na terenie KMP w Suwałkach, KPP w Siemiatyczach zorganizowano Konferencje Inaugurujące Obchody Dnia Walki z Handlem Ludźmi „Sprawdź zanim wyjedziesz - bezpieczne wyjazdy za granicę” - które adresowane były do przedstawicieli organizacji pozarządowych, Straży Granicznej, pedagogów i psychologów szkolnych oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych.
 - Na terenie KMP w Białymstoku, Suwałkach oraz KPP w Augustowie realizowano projekt w ramach współpracy Policji polskiej i holenderskiej „Twoje bezpieczeństwo - nasza sprawa, praca w Holandii” ukierunkowanego na zapobieganie handlu ludźmi.
 - KMP w Białymstoku przy współudziale Wydziału Historyczno-Socjologicznego Uniwersytetu w Białymstoku zorganizowano konferencję pt. „Handel ludźmi. Zagrożenie współczesnego bezpieczeństwa”. Podczas konferencji przedstawiono i omówiono: problematykę handlu ludźmi, zwrócono uwagę na zagrożenia związane ze wskazanym zjawiskiem oraz na zasady zachowania ostrożności podczas wyjazdów zagranicznych.
 - KMP w Białymstoku policjanci białostockiej prewencji, wspólnie z Uniwersytetem w Białymstoku, zorganizowali dwudniową konferencję naukową. Przedsięwzięcie, będące pod honorowym patronatem Komendanta Głównego Policji oraz Prezydenta Miasta Białegostoku miało na celu przedstawienie wyników badań oraz wymianę poglądów i doświadczeń w zakresie współczesnych zagrożeń bezpieczeństwa
 - KMP W Białymstoku w auli Politechniki Białostockiej przedstawiciele służb mundurowych, nauki, instytucji państwowych oraz pozarządowych przeprowadzili zajęcia szkoleniowe ze studentami. Hasłem przewodnim spotkania była „Bezpieczna Praca”. Zorganizowano także spotkania ze studentami - obcokrajowcami m.in. z Politechniki Białostockiej celem przedstawienia obowiązujących na terenie kraju przepisów oraz wybranych zagadnień związanych z handlem ludźmi.

- Ministerstwo Rozwoju - 2 października 2017 roku odbyła się w Ministerstwie Rozwoju konferencja poświęcona problematyce praw człowieka w biznesie. W trakcie panelu dyskusyjnego dotyczącego pracy przymusowej przedstawicielka MSWiA prezentowała informacje nt. działań Zespołu do spraw Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi.

I.5. Kampania informacyjna dotycząca handlu ludźmi do pracy przymusowej, skierowana do osób przybywających do Polski celem podjęcia pracy.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z zainteresowanymi instytucjami/organizacjami.

Termin: 2016–2018.

Miernik: ilość osób objętych kampanią.

2017 r. –

W 2017 r. MSWiA dokonało dodruku 8 zestawów wystawy mobilnej, która dedykowana była osobom przyjeżdżającym z zagranicy do pracy w Polsce. Każda z wystaw składała się z 6 plasz z materiałem informacyjnym o handlu ludźmi w trzech językach (angielski, polski i rosyjski).

I.6 Opracowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych na temat zjawiska handlu dziećmi

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z zainteresowanymi instytucjami/organizacjami

Termin: 2017

Miernik: nakład + % dystrybucji materiałów

Departament Analiz i Polityki Migracyjnej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji opracował w ramach projektu pn. " Ewaluacja i poprawa systemu skutecznej identyfikacji i wspierania dzieci będących ofiarami handlu ludźmi" raport nt. najlepszych praktyk i wyzwań systemu identyfikacji małoletnich ofiar handlu ludźmi w Polsce. Projekt realizowany był w ramach programu PL-15 "Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych".

W przygotowanym raporcie znalazły się następujące zagadnienia:

- Pojęcie handlu dziećmi,
- Skala zjawiska handlu dziećmi,
- Badanie dobrych praktyk,
- Pozostałe dobre praktyki,
- Wyzwania i rekomendacje w zakresie identyfikacji dzieci ofiar przestępstw,
- Plany na przyszłość.

Przykładem podejmowanych działań były też te prowadzone przez m.in.:

- Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu, który kontynuował dystrybucję wydawnictw (broszur, ulotek, płyt DVD) o tematyce związanej z przeciwdziałaniem handlowi ludźmi.

Działania popularyzujące problematykę handlu ludźmi, skierowane do określonych grup społecznych.

I.9 Upowszechnienie wiedzy nt. zjawiska handlu ludźmi wśród młodzieży szkolnej i studentów.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba podmiotów zaangażowanych/zorganizowanych spotkań

2017 r. –

- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

W 2017 r. prowadzone były prace mające na celu opracowanie scenariuszy zajęć o tematyce dotyczącej handlu ludźmi. MSWiA nawiązało współpracę z MEN oraz organizacjami pozarządowymi mającymi kontakt z młodzieżą na co dzień. Odbyły się dwa spotkania robocze, na którym MSWiA przedstawiło szkic scenariusza zajęć. Dalsze prace będą kontynuowane w 2018 r., ponieważ planuje się wprowadzenie do szkół zajęć od września 2018 r.

- Ministerstwo Edukacji Narodowej

W styczniu 2017 r. Ośrodek Rozwoju Edukacji (jednostka podległa Ministerstwa Edukacji Narodowej) przygotował i przeprowadził we współpracy z Fundacją Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu „La Strada” szkolenie dla pracowników systemu doskonalenia nauczycieli: „Problemy współczesnego świata. Handel ludźmi. Prawo do edukacji”.

W maju 2017 roku Minister Edukacji Narodowej zwrócił się do wszystkich kuratorów oświaty z prośbą o rozważenie możliwości dodatkowego wsparcia działań prewencyjnych przewidzianych w Krajowym Planie Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018 przez zaproponowanie szkołom gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym poświęcenia jednej godziny wychowawczej tematyce zagrożeń związanych z handlem ludźmi i nieostrożnym podejmowaniem aktywności zawodowej za granicą. Celem tego działania miało być zwiększenie świadomości młodzieży oraz poprawa bezpieczeństwa osób wyjeżdżających za granicę w celu podjęcia nauki czy pracy stałej lub sezonowej, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Na podstawie art. 35 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty, Minister Edukacji Narodowej prosił także kuratorów oświaty o przekazanie informacji o podjętych działaniach, np. we współpracy z koordynatorami zespołów wojewódzkich ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi oraz o innych przykładach działań prowadzonych przez szkoły i placówki oświatowe w obszarze przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Z analizy przesłanych sprawozdań wynika, że najczęstsze formy działań w tym zakresie to: szkolenia i warsztaty dla nauczycieli (pedagogów, doradców zawodowych), szkolenia informacyjno- edukacyjne dla uczniów, spotkania informacyjne dla rodziców, dystrybucja w szkołach i placówkach plakatów, ulotek, broszur z komisami, płyt DVD, scenariuszy zajęć (z MSWiA i Fundacji La Stada, Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę), a także upowszechnianie informacji na stronach internetowych KO (np. www.handelludzmi.eu).

W większości województw powyższe działania mają charakter cykliczny, zaplanowano także ich kontynuację w roku 2018.

I.10 Organizacja spotkań informacyjnych dla młodzieży szkolnej.

Odpowiedzialni za realizację: wojewódzkie zespoły ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi, a szczególnie przedstawiciele kuratoriów, służb porządku publicznego, okręgowych inspektoratów pracy.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba odbytych spotkań / liczba uczestników spotkań.

2017 r. –

Przez cały rok, ze szczególnym uwzględnieniem okresu przedwakacyjnego oraz Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi prowadzone były zajęcia dla młodzieży szkolnej (gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, szkół ponadlicealnych, zakładów doskonalenia zawodowego, ośrodków szkolno-wychowawczych), realizowane przez wychowawców, pedagogów szkolnych oraz katechetów na prośbę Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi MSWiA i z wykorzystaniem przekazanych materiałów.

Ponadto, na szczeblu regionalnym:

- w woj. zachodniopomorskim - były realizowane systematyczne spotkania z młodzieżą szkolną w zakresie edukacji społecznej dotyczące zagrożenia jakim jest handel ludźmi. W ich trakcie omawiano sposoby działania sprawców, formy werbowania ofiar, a także możliwości jakie daje współpraca z wieloma organizacjami pozarządowymi w zakresie wsparcia dla osób poszkodowanych i ich rodzin. Bardzo precyzyjnie omawiano możliwość współpracy z Policją, zarówno w obszarze przeciwdziałania jak i zwalczania tego typu przestępstw. W sumie wszystkich spotkań w województwie zachodniopomorskim w 2017 roku 444 dla 10 680 osób.
- w woj. kujawsko-pomorskim - zespół ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi był współorganizatorem konferencji naukowo-szkoleniowej „Współczesne formy handlu ludźmi – rozpoznawanie i zapobieganie”, jaka miała miejsce w dniu 26 października 2017 r. na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. W konferencji udział wzięło 150 studentów i uczniów szkół średnich oraz około 70 przedstawicieli placówek opiekuńczo-wychowawczych, jops, pup oraz funkcjonariuszy miejskich powiatowych komend policji. Uczestnikom rozdano materiały edukacyjne na temat zjawiska handlu ludźmi. Konferencja była transmitowana on-line.

Na terenie garnizonu kujawsko-pomorskiego zorganizowano 483 spotkania w których brało udział 13.631 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Działania popularyzujące tematykę handlu ludźmi, skierowane do innych grup społecznych, nieujętych w Krajowym Planie Działań:

- w dniu 9 czerwca 2017 roku, 3 członków Zespołu promowało jego działalność oraz przekazywali informacje na temat zjawiska handlu ludźmi, a w szczególności przymusowej pracy i zagrożeń z tym związanych, na III Konwencie Ośrodków Pomocy Społecznej, który miał miejsce w Toruniu. Uczestnikami była kadra kierownicza ww. ośrodków.

- Zespół przeszkolił, w trakcie 4 cyklicznych spotkań, mających miejsce w miesiącu październiku 2017 roku, operatorów numeru alarmowego 112 z Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Bydgoszczy, a także dyżurnych policji i straży pożarnej z terenu województwa. Łącznie było 204 słuchaczy. Wszyscy otrzymali materiały promocyjne. Wśród uczestników przeprowadzono ankietę edukacyjną.

- w dniu 27 października 2017 roku, przedstawiciel Wojewódzkiego Zespołu w Kujawsko-Pomorskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Minikowie szkolił rolników zatrudniających pracowników w gospodarstwach rolnych i sadowniczych na temat zasad zatrudniania cudzoziemców w Polsce,

- w dniu 7 grudnia 2017 roku, przedstawiciel Wojewódzkiego Zespołu, popularyzował wiedzę na temat handlu ludźmi na konferencji „Włocławek mówi: Przemocy STOP”. Konferencja skierowana była do mieszkańców miasta oraz przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego,

- Za pośrednictwem wewnętrznej sieci komunikacyjnej Intranet, zapoznano pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy z aplikacją SAFE oraz przekazywano materiały edukacyjne na temat zjawiska handlu ludźmi.

- Przeprowadzono szkolenia 295 funkcjonariuszy z jednostek podległych Komendzie Wojewódzkiej Policji w Bydgoszczy.

- W Nakle i Świeciu odbyły się 2 konferencje powiatowe dla policjantów, pedagogów, nauczycieli, kuratorów, pracowników jops.

Ponadto, w dniu 14 listopada 2017 r. miało miejsce wyjazdowe posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu, które odbyło się w Ośrodku dla Cudzoziemców „Grupa” w Grupie koło Grudziądza. Spotkanie w całości poświęcone było cudzoziemcom, w kontekście stanu prawnego, zatrudniania i powierzania pracy, w tym wydawania zezwoleń na pobyt oraz systemu pomocy społecznej.

- w woj. pomorskim - 22 lutego 2017 roku, w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gdańsku Nowym Porcie, odbył się cykl prelekcji poświęcony problematyce współczesnego handlu ludźmi, które przeprowadził przewodniczący Pomorskiego Zespołu. Omówiono charakterystykę przestępstwa handlu ludźmi jako współczesnej formy niewolnictwa, które godzi w podstawowe wartości człowieka – wolność i godność ludzką. Wskazał metody jakimi posługują się przestępcy trudniący się tym procederem. Prelekcje były skierowane przede wszystkim do uczniów klas gimnazjalnych i licealnych, którzy wkrótce będą wkraczać w pełny

zagrożeń świat dorosłych. Zilustrowano zjawisko i okoliczności w jakich można stać się ofiarą przestępstwa handlu ludźmi, metody działania grup przestępczych, sposoby wykorzystywania ofiar oraz możliwości efektywnego działania na rzecz walki z handlem ludźmi. Zajęcia, w których udział brało 250 uczniów, zbiegły się z koordynowanym przez Ministerstwo Sprawiedliwości Tygodniem Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przystępstwem i z ustanowionym 22 lutego Dniem Ofiar Przystępstw.

14 września 2017 roku odbyły się warsztaty na temat handlu ludźmi dla uczniów Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym – powiat Elbląski – relacja ucznia - Czym jest handel ludźmi? Co rozumieć pod tymi dwoma słowami? To tylko sprzedawanie człowieka jak towar, czy może stwierdzenie obejmujące o wiele szersze spektrum okrucieństwa? Na te pytania uczniowie klasy trzeciej mieli szansę uzyskać odpowiedź. Dnia 14.09 odbyły się w naszej szkole warsztaty, na których zaproszeni przez nas goście ze straży granicznej przedstawili dokładnie, co składa się na coraz powszechniejsze w naszych czasach zjawisko, jakim jest handel ludźmi. To nie tylko przekazywanie człowieka z rąk do rąk za pieniądze, ale również prostytutka, praca niewolnicza, sprzedaż organów. Prowadzący wprowadzili nas w ten mroczny zaułek świata i pokazali, jak nie być naiwnym i uchronić się przed handlarzami żywym ludźmi, bo ofiarą może zostać każdy. Warsztaty te były też idealnym przygotowaniem naszych umysłów do nadchodzącego konkursu związanego z tym tematem. Czekają nas przygotowanie plakatów, które będą dotyczyły omawianych zagadnień. Prezentacja ta na pewno zmieniła nasze spojrzenie na problem handlu ludźmi oraz sprawiła, że podejmiemy do tematu w zupełnie inny sposób. Serdecznie dziękujemy. uczennica klasy III. W warsztatach udział wzięło 45 uczniów.

- w woj. wielkopolskim - 6 czerwca 2017 r. w Sali Sesyjnej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu odbyło się spotkanie z młodzieżą poświęcone tematyce przeciwdziałania handlowi ludźmi „Jak nie stać się ofiarą handlu ludźmi”. Celem spotkania było uświadomienie młodzieży na pułapki stosowane przez przestępców w celu zwerbowania potencjalnych ofiar. Podczas spotkania zaprezentowano spoty filmowe oraz omówiono zagadnienia związane z zagrożeniem wykorzystywania osób do pracy przymusowej, zmuszania do popełniania przestępstw lub do świadczenia usług seksualnych. Młodzież została uświadomiona o tym, jak chronić się przed zniewoleniem i wykorzystywaniem oraz gdzie szukać pomocy w sytuacjach zaistnienia takiego zagrożenia. Przekazano także informacje o tym, jak zaplanować bezpieczny wyjazd za granicę w celach turystycznych lub w celu podjęcia pracy. W spotkaniu uczestniczyło 250 dziewcząt i chłopców z wielkopolskich szkół wraz z opiekunami.
- w woj. małopolskim - na terenie województwa prowadzone były przez pracowników Karpackiego Oddziału Straży Granicznej prelekcje w szkołach gimnazjalnych i liceach w zakresie tematyki handlu ludźmi i zagrożeń z nim związanych. Podczas spotkań udostępniano materiały edukacyjne w postaci gazetki i ulotki. Łącznie w spotkaniach wzięły udział 582 osoby. Ponadto jednostki organizacyjne Policji funkcjonujące na obszarze działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie w 2017 roku zorganizowały 789 spotkań informacyjnych dla młodzieży szkolnej, podczas których przeszkolono łącznie 26 369 osób.
- w woj. warmińsko-mazurskim - W 2017 r. policjanci z garnizonu warmińsko-mazurskiego przeprowadzili 271 spotkań edukacyjnych dotyczących problematyki handlu ludźmi,

uczestniczyło w nich 9 388 uczniów ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podczas spotkań policjanci prezentowali filmy pt.: „Two little girls”, „Historia Pauliny”, „Polki przechodzą przez piekło”, „Handel Ludźmi”, „Zanim wyjedziesz”. Wyjaśniono również spoty o tematyce związanej z handlem ludźmi: „Handel EUROPA”, „Handel SEX”, „Pomoc Ofierze Okrucieństwa” oraz „Współczesne niewolnictwo”. W 2016 r. funkcjonariusze Zespołu Prasowego KWP w Olsztynie przygotowali i zrealizowali film pt. „Nie daj się sprzedać”, który w 2017 r. również był wykorzystywany podczas działań informacyjnych. Spotkania te były organizowane przez następujące instytucje: Komenda Wojewódzka w Olsztynie, Komenda Miejska Policji w Olsztynie, Komenda Miejska Policji w Elblągu, Komenda Powiatowa Policji w Bartoszycach, Komenda Powiatowa Policji w Braniewie, Komenda Powiatowa Policji w Działdowie, Komenda Powiatowa Policji w Ełku, Komenda Powiatowa Policji w Gołdapi, Komenda Powiatowa Policji w Iławie, Komenda Powiatowa Policji w Kętrzynie, Komenda Powiatowa Policji w Lidzbarku Warmińskim, Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie, Komenda Powiatowa Policji w Nidzicy, Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim, Komenda Powiatowa Policji w Olecku, Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie, Komenda Powiatowa Policji w Piszcu, Komenda Powiatowa Policji w Szczytnie.

-Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej w Kętrzynie organizował spotkania informacyjne dla młodzieży szkolnej w szkołach gimnazjalnych, średnich (zespoły szkół o różnych profilach), Liceach Ogólnokształcących, Zasadniczych Szkołach Zawodowych, Zespołach Placówek Oświatowych. W 2017 r. odbyło się 37 spotkań, w których uczestniczyło łącznie ponad 3 tysiące uczniów.

-Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie organizował spotkania informacyjne dla młodzieży ostatnich klas szkół zawodowych w Olsztynie, Ełku i Elblągu. W 2017 r. odbyły się 3 spotkania. Wzięło w nich udział 91 osób. W trakcie warsztatów m.in. promowano bezpieczne wyjazdy do pracy za granicą, jako jeden z kluczowych elementów pozwalających uniknąć stawania się ofiarą handlu ludźmi. Spotkania realizowane były przez Wojewódzki Urząd Pracy w Olsztynie w partnerstwie z Zespołami Szkół Zawodowych.

-Kurator Okręgowy Sądu Okręgowego w Olsztynie prowadził rozmowy profilaktyczno-wychowawcze z uczestnikami ośrodków kuratorskich w ramach realizowanego planu. Działanie realizowane było przez kuratorską służbę sądową we współpracy z Policją.

-Elbląskie Stowarzyszenie Organizatorów Pomocy Społecznej w Elblągu realizowało działania informacyjne z dyrektorami szkół i uczniami. W 2017 r. ogółem zrealizowano 3 spotkania (szacunkowa liczba odbiorców ok. 100).

I.11 Organizacja obchodów Europejskiego Dnia przeciwko Handlowi Ludźmi w szkołach policyjnych i ośrodkach szkolenia Straży Granicznej.

Odpowiedzialni za realizację: szkoły Policji i Straży Granicznej, Komenda Główna Policji, Komenda Główna Straży Granicznej.

Termin: 2016, 2017, 2018.

Miernik: liczba działań szkoleniowych i informacyjnych, mających na celu poszerzenie wiedzy słuchaczy i studentów + liczba uczestników.

2017 r. –

W związku z obchodami Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi w październiku i listopadzie 2017 roku w poszczególnych szkołach policyjnych i Straży Granicznej podjęto działania szkoleniowe i informacyjne, mające na celu poszerzenie wiedzy słuchaczy, studentów i kadry dydaktycznej na

temat zjawiska handlu ludźmi. Wśród zrealizowanych działań wskazać należy m.in. poniższe przedsięwzięcia:

- w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie zorganizowano przedsięwzięcia skierowane do studentów cywilnych i służb mundurowych oraz słuchaczy szkolenia dla absolwentów szkół wyższych, mające na celu podniesienie świadomości nt. przestępstwa handlu ludźmi jako wykorzystywanie człowieka, któremu towarzyszy naruszenie praw i godności:
 - w dniu 9 listopada 2017 r. odbył się wykład otwarty nadkom. dr. Pawła Łabuza pt. „Współczesny handel ludźmi w Polsce i na świecie” skierowany do studentów uczelni. Koordynator w zakresie zwalczania handlu ludźmi z Centralnego Biura Śledczego Policji Zarządu w Rzeszowie przybliżył obecnym na spotkaniu m.in. strukturę policyjną odpowiedzialną w Polsce za zwalczanie tego zjawiska i obowiązujące akty prawne. Omówił również współpracę Polskiej Policji z organizacjami rządowymi, pozarządowymi a także organizacjami międzynarodowymi – Europol, Interpol, Frontex i Eurojust. Odniósł się również do etiologii i fenomenologii przestępstwa jakim jest handel ludźmi, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnego profilu jego sprawcy i ofiary. Wykładów, które odbyły się w 2 panelach wysłuchało łącznie 260 studentów kierunku kryminologia, bezpieczeństwo wewnętrzne i zarządzenie oraz słuchaczy szkolenia dla absolwentów szkół wyższych
 - w dniach od 9 listopada do 13 listopada br. odbyła się projekcja filmu fundacji La Strada „Trafikoteka” – relacja ofiar handlu ludźmi, część I i II czytana przez Andrzeja Seweryna i Annę Cieślak, która dla każdej grupy poprzedzona została omówieniem aspektów prawnych przedmiotowego zjawiska, a także prezentacją materiału dokumentalnego, przygotowanego w oparciu o wydarzenia autentyczne, udostępnionego i emitowanego za zgodą holenderskiej organizacji Fair Work pt. „Agnieszka”. Realizacja powyższego przedsięwzięcia objęła 195 studentów kierunku kryminologia, bezpieczeństwo wewnętrzne i zarządzenie oraz słuchaczy szkolenia dla absolwentów szkół wyższych.

Jednocześnie, biorąc pod uwagę konieczność poszerzenia wiedzy słuchaczy i studentów na temat specyfiki zjawiska handlu ludźmi oraz jego następstw, przedmiotowa problematyka będzie omawiana również w trakcie realizacji zajęć przewidzianych programem studiów realizowanych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie.

- w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie zrealizowano poniższe przedsięwzięcia:
 - w dniu 17 października 2017 r. nadkom. dr. Paweł Łabuz poprowadził wykład nt. „Współczesny handel ludźmi w Polsce i na świecie – tendencje i determinanty” dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego, w którym uczestniczyło 120 słuchaczy
 - w dniu 18 października 2017 r. dowódcy kompanii podczas porannego apelu przypomnieli słuchaczom wszystkich kursów o dacie 18 października, który w krajach Unii Europejskiej obchodzony był po raz jedenasty jako Europejski Dzień Przeciwko Handlowi Ludźmi
 - w ww. dniu w godzinach 8.00 - 9.30 nadkom. dr. Paweł Łabuz poprowadził wykład nt. „Identyfikacja i wsparcie potencjalnych ofiar handlu ludźmi w działaniach służb państwowych” dla słuchaczy szkolenia zawodowego podstawowego, w którym uczestniczyło 120 słuchaczy

- w ww. dniu w godzinach 15.45 - 17.00 nadkom. Anna Rybicka poprowadziła wykład nt. „Procedura postępowania z ofiarą Handlu Ludźmi” dla wszystkich chętnych słuchaczy kursów specjalistycznych odbywających szkolenie na terenie CSP. W wykładzie uczestniczyło 130 osób. Ponadto w godzinach 17.05 - 18.00 odbyła się projekcja materiału otrzymanego od Fundacji La Strada, w której uczestniczyło 100 słuchaczy.
- w Szkole Policji w Pile:
 - w ramach obchodów „XI Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi” 18 października 2017 r. zorganizowane zostało spotkanie z mł. insp. Adamem Pęsko - radcą Wydziału do Walki z Handlem Ludźmi Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji oraz nauczycielami Zakładu Służby Kryminalnej Szkoły Policji w Pile podinsp. Krzysztofem Sawickim oraz podkom. Jolantą Kamińską poświęcone nowoczesnemu niewolnictwu. W trakcie wystąpień prelegenci przybliżyli m.in. historię handlu ludźmi, współczesne formy handlu ludźmi, procedury związane z zapobieganiem i zwalczaniem przestępstwa oraz problematykę współpracy organów ścigania z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania wspierania ofiar/świadków handlu ludźmi. W spotkaniu uczestniczyło 36 słuchaczy kursu specjalistycznego oraz szkolenia zawodowego podstawowego.
- w Szkole Policji w Katowicach: Pełnomocnik Komendanta Szkoły Policji w Katowicach ds. Ochrony Praw Człowieka zorganizował w dniu 18 października następujące działania szkoleniowo-informacyjne:
 - apel dla wszystkich słuchaczy szkoleń podstawowych i specjalistycznych (540 osoby), podczas którego odczytano informację dotyczącą zjawiska handlu ludźmi i podejmowanych ze strony Policji działań w ramach Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016 -2018.
 - kadra dydaktyczno-wychowawcza drogą elektroniczną otrzymała pakiet materiałów poświęcony przedmiotowej tematyce
 - zamieszczona została informacja z obchodów Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi na stronie internetowej Szkoły Policji w Katowicach
 - zamieszczona została informacja nt. zjawiska handlu ludźmi na tablicach ogólnodostępnych w budynkach dydaktycznych Szkoły Policji w Katowicach
- w Szkole Policji w Słupsku w dniu 17 października 2017 r. Pełnomocnik ds. Ochrony Praw człowieka przeprowadził wykład dla 305 słuchaczy szkolenia podstawowego zawodowego nt. zagadnień prawnych handlu ludźmi oraz problematyki tegoż przestępstwa w kontekście ochrony praw człowieka

Dyrektor Biura Kryminalnego KGP zwrócił się do Komendantów KWP/KSP i CBŚP o spowodowanie umieszczenia w miesiącu październiku na stronach internetowych informacji o XI Europejskim Dniu Przeciwko Handlowi Ludźmi oraz na temat przedmiotowego zjawiska i jego zapobiegania jak też aktywnego udziału podległych funkcjonariuszy w obchodach ww. dnia. W nw. garnizonach zostały przeprowadzone poniższe przedsięwzięcia:

- na terenie garnizonu podlaskiego Wydział Prewencji KWP w Białymstoku wraz z jednostkami podległymi zorganizował 73 inicjatywy profilaktyczne, w trakcie których z tematyką handlu ludźmi zapoznano 1709 odbiorców. Zespół dw. z Handlem Ludźmi WK KWP w Białymstoku w trakcie posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi zorganizował zajęcia udoskonalające nt. zwalczania handlu ludźmi.
- w województwie lubelskim w związku z obchodami XI Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi policjanci z ZHL Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie w dniu 26 października 2017 r. przeprowadzili warsztaty szkoleniowe, w których wzięło udział 40 koordynatorów handlu ludźmi pionu kryminalnego oraz prewencji garnizonu lubelskiego. Ponadto na stronach internetowych Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie w dniu 18 października 2017 r. opublikowany został artykuł pod tytułem XI Europejski Dzień Przeciwko Handlowi Ludźmi, w którym zawarte były informacje dotyczące zjawiska handlu ludźmi oraz porady, jak ustrzec się by nie stać się ofiarą handlu ludźmi.
- w garnizonie łódzkim przeprowadzono 18 przedsięwzięć profilaktyczno-informacyjnych przy udziale policjantów holenderskich i funkcjonariuszy Straży Granicznej. Z przedmiotowym zagadnieniem zapoznano 420 osób.
- w garnizonie warmińsko-mazurskim w dniu 18 października 2017 r. 34 funkcjonariuszy – koordynatorów ds. Handlu Ludźmi szczebla miejskiego/powiatowego i 1 policjant z ZHL WK KWP w Olsztynie udzielali niezbędnych informacji osobom zainteresowanym ww. zagadnieniem.

W październiku zainicjowano 33 przedsięwzięcia profilaktyczno-informacyjne z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi skierowane m.in. do młodzieży szkolnej oraz osób bezrobotnych.

Na stronach informacyjnych Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie zamieszczono informacje o prowadzonej kampanii informacyjnej.

- funkcjonariusze Policji woj. lubuskiego zrealizowali szereg przedsięwzięć związanych z zapobieganiem handlowi ludźmi, m.in. podjęli działania profilaktyczne w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi wśród młodzieży i dorosłych mieszkańców województwa lubuskiego: przeprowadzono 47 spotkań edukacyjno – informacyjnych, w których udział wzięło 1500 uczestników – młodzieży i dorosłych
 - w kinie „60 Krzesel” w Gorzowie Wlkp. odbyła się projekcja filmu pt. „Masz na imię Justin”, w reżyserii Franco de Pena. Po filmie funkcjonariusze KMP w Gorzowie Wlkp. oraz zaproszeni przedstawiciele Straży Granicznej dyskutowali z młodzieżą na temat zjawiska handlu ludźmi
 - na terenie woj. lubuskiego policjanci spotykali się z seniorami: w KPP Wschowa przeprowadzono spotkanie ze Słuchaczami Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Szlichtyngowej. W KMP Zielona Góra spotkano się ze słuchaczami Uniwersytetu III Wieku, gdzie omawiano zagrożenia wynikające z przestępstwa handlu ludźmi. Funkcjonariusze KPP w Krośnie Odrzańskim spotkali się z seniorami, podczas którego udrażliwiali osoby starsze na zagraniczne wyjazdy do pracy ich dzieci i wnuków. Na terenie Komisariatu Policji w Gubinie (KPP Krosno

Odrzańskie) w dniach 11-16.10.2017 r. mieszkańcy miasta mieli możliwość obejrzenia mobilnej wystawy pn. „Oblicza handlu ludźmi”, której autorem i wykonawcą jest MSWiA. Podczas trwania wystawy funkcjonariusz Policji oraz przedstawiciel Straży Granicznej pełnili dyżur, mający na celu udzielenie dodatkowych informacji zainteresowanym tym zjawiskiem mieszkańcom miasta.

-włączyli się w lokalne przedsięwzięcia dotyczące przeciwdziałaniu handlowi ludźmi organizowane przez władze samorządowe lub rządowe oraz organizacje pozarządowe - we współpracy Policji, Urzędu Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszeniu pn. „Razem możemy więcej” odbyło się spotkanie z seniorami, podczas którego omówiono przestępstwo handlu ludźmi (KPP Krosno Odrzańskie).

-zostały zadaniowane służby patrolowe i dzielnicowi w zakresie informowania społeczeństwa o możliwości zapobieżenia stania się ofiarą handlu ludźmi, w tym m.in. dzielnicowi KP Sulechów (KMP Zielona Góra) przeprowadzili spotkania z zakresu problematyki handlu ludźmi z mieszkańcami gmin oraz sołtysami gmin - Trzebiechów i Bojadła.

-przeprowadzono kampanię informacyjną w lokalnych mass mediach poprzez publikacje prasowe, radiowe lub/i telewizyjne, w tym - umieszczono na stronach internetowych jednostek KMP/KPP woj. lubuskiego informacji na temat włączenia się Policji w XI Obchody Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi wraz z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa.

-emisja na Facebooku (na stronie „Lubuska Policja” oraz handelludźmi.eu) spotu profilaktycznego pt. „Razem zapobiegamy handlowi ludźmi”, zrealizowanego w 2017 r. (blisko 4.600 wyświetleń spotu, ponad 25 udostępnień — stan na dzień 6 listopada 2017 r.).

- w woj. mazowieckim funkcjonariusze ZHL WK KWP z siedzibą w Radomiu wzięli czynny udział w konferencji poświęconej przedmiotowemu zagadnieniu zorganizowanej 18.10.2017 roku, w Warszawie przez Mazowiecki Zespół do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi skierowanej do pracowników socjalnych województwa mazowieckiego. Ponadto funkcjonariusze garnizonu mazowieckiego zajmujący się ww. rodzajem przestępczości podjęli działania informacyjne i szkoleniowe wśród młodzieży i społeczności lokalnej przeprowadzając 63 spotkania informacyjne naświetlając skalę problemu 260 uczestnikom i uwrażliwiając społeczeństwo.
- w woj. opolskim policjanci z Wydziału Kryminalnego KWP W Opolu wspólnie z Zespołem Prasowym KWP w Opolu podjęli działania informacyjne, gdzie informacja o powyższym wydarzeniu została umieszczona na oficjalnej stronie internetowej KWP w Opolu i powiadomiono wszystkie lokalne media. Na podstawie informacji przekazanych przez Wydział Kryminalny KWP w Opolu do Zespołu Prasowego na łamach lokalnej gazety „Nowa Trybuna Opolska” w dniu 17.10.2017 r. ukazał się artykuł nt. „ Współczesne niewolnictwo. Ludzie stają się towarem”.
- Centralny Ośrodek Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie zorganizował 27.10.2017 r. dla studentów Politechniki Koszalińskiej oraz uczniów szkół średnich seminarium dotyczące problematyki handlu ludźmi. Do udziału w przedsięwzięciu zostali zaproszeni krajowi eksperci w dziedzinie praw człowieka i handlu ludźmi – dr hab. Witold Klaus z Polskiej Akademii Nauk oraz

dr Małgorzata Makarska, Sędzia Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej. Prowadzący przybliżyli uczestnikom problematykę współczesnego niewolnictwa, omawiając handel ludźmi z perspektywy wymiaru sprawiedliwości oraz organizacji pomocowych, przedstawiając zjawisko podejmowania pracy za granicą, która od atrakcyjnej oferty zatrudnienia może stać się wykorzystaniem do pracy przymusowej. Dodatkowo zaproszeni eksperci przeprowadzili wykład dla funkcjonariuszy kursu oficerskiego i szkolenia podoficerskiego w ramach doskonalenia zawodowego.

Centrum Szkolenia Straży Granicznej w Kętrzynie 27.10.2017 r. przeprowadziło, przeznaczone dla słuchaczy szkoły chorążych oraz szkoły podoficerskiej zajęcia traktujące o problematyce handlu ludźmi. Podczas zajęć, przeprowadzonych w formie multimedialnej skupiono się na cechach charakterystycznych handlu ludźmi, ze szczególnym uwzględnieniem znamion procederu, wskazanych w definicji określonej w art. 115 § 2 kk, począwszy od momentu rekrutacji, środkach i metodach jakich używają sprawcy, po formy wyzysku, w szczególności identyfikowanych przez Straż Graniczną. Dodatkowo omówiono uprawnienia ofiar, ofertę pomocową, a także trudności związane z wykonywaniem czynności służbowych, ukierunkowanych na zwalczanie handlu ludźmi.

I.12 Promowanie i wdrażanie Kodeksu Postępowania (Code of Conduct) mającego na celu ochronę dzieci przed komercyjnym wykorzystaniem seksualnym w turystyce.

Odpowiedzialni za realizację: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (d. Fundacja Dzieci Niczyje) przy wsparciu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Komendy Głównej Policji, Ministerstwa Sportu i Turystyki.

Termin: 2016–2018.

Mierniki: liczba przeszkolonych pracowników w branży turystycznej / liczba firm, które realizują politykę ochrony dzieci, liczba konferencji / liczba zgłoszeń na Policję przez stronę www.stopseksturystyce.fdds.pl.

2017 r. –

W realizację przedmiotowego projektu polska Policja zaangażowała się poprzez podpisane w dniu 17 czerwca 2014 r. przez Komendanta Głównego Policji gen. insp. Marka Działożyńskiego porozumienia o współpracy Policji z Fundacją „Dzieci Niczyje” w przedmiotowym obszarze. Jego głównym celem jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży poprzez wzmocnienie działań zapobiegających wykorzystaniu seksualnemu małoletnich. Jednym z elementów pomagających osiągnąć cel projektu było założenie strony internetowej www.stopseksturystyce.fdds.pl, gdzie można zgłaszać podejrzenie wystąpienia przypadku „seksurystyki dziecięcej”. Informacje zgłoszone na stronie są przekazywane bezpośrednio do Policji. Przez ostatnie lata strona ta ewoluowała i służy teraz nie tylko do zgłaszania „dziecięcej seksurystyki”, ale także do informowania o innych przestępstwach seksualnych popełnionych na szkodę dzieci.

Z uwagi na zainteresowanie projektem i przesyłane zgłoszenia od obywateli podjęta została decyzja o przedłużeniu współpracy, dlatego też w dniu 25 maja 2015 r. zostało podpisane następne porozumienie, które po stronie Policji podpisał Z-ca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Cezary

Popławski. W dniu 23 maja 2016 r. Z-ca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Jan Lach i Maria Keller-Hamela, wiceprezes Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę (dawniej Fundacja Dzieci Niczyje) podpisały kolejne porozumienie przedłużające współpracę w zakresie funkcjonowania strony www.stopseksturystyce.fdds.pl.

W 2017 r. kontynuowana była do maja 2017 r. współpraca z Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę w ramach ww. porozumienia. W listopadzie br. FDDS wystąpiła do Komendanta Głównego Policji z listem intencyjnym w sprawie poparcia dla realizacji projektu „ALERT ACTOR REPORT – ochrona dzieci przed wykorzystywaniem seksualnym w turystyce”. Opinia Biura Kryminalnego KGP odnośnie poparcia przedmiotowego projektu była pozytywna z tego względu, iż głównym celem projektu jest przeciwdziałanie przestępczości pedofilskiej, w tym zwiększenie liczby zgłoszeń przypadków wykorzystywania seksualnego osób małoletnich w turystyce i podróży, co powinno przełożyć się na jeszcze bardziej skuteczne zapobieganie i zwalczanie tego procederu przez organy ścigania. Ponadto inne cele projektu jak promocja kampanii edukacyjno – informacyjnej czy działania w zakresie podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu dzieci w turystyce i podróży również służą promocji i wdrażaniu Kodeksu Postępowania. Dlatego też Biuro Kryminalne KGP zarekomendowało poparcie inicjatywy przez Komendanta Głównego, zaznaczając jednocześnie, że projekt ma charakter prewencyjny i ewentualne działania jakie w jego ramach mogłyby dotyczyć Policji spoczywałyby na pionie prewencyjnym.

I.13 Zainicjowanie współpracy z organizacjami przedsiębiorców celem upowszechnienia wiedzy o handlu ludźmi do pracy przymusowej oraz popularyzacji zasad postępowania, które służą eliminacji wykorzystania przez firmy do pracy przymusowej w funkcjonowaniu przedsiębiorstw.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba organizacji / przedsiębiorstw, z którymi nawiązano współpracę.

2017 r. –

W 2017 r. kontynuowano współpracę z przedsiębiorcami, organizacjami przedsiębiorców oraz z organizacjami pozarządowymi, zajmującymi się kwestiami społecznej odpowiedzialności biznesu.

Część II Wsparcie i ochrona ofiar

Usprawnienie koordynacji

II.1 Opracowanie i upublicznienie zasad funkcjonowania Krajowego Mechanizmu Referencyjnego (*National Referral Mechanism*) dla ofiar handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi.

Termin: 2018.

Miernik: powstanie dokumentu i jego publikacja.

W ramach rozpoczęcia prac nad tworzeniem Krajowego Mechanizmu Referencyjnego, Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi wsparł organizację XI Konferencji Europejskiej Sieci Migracyjnej nt. „Wsparcie dla cudzoziemców – ofiar handlu ludźmi – dobre praktyki mechanizmu referencyjnego” (20.10., w Warszawie). Wśród prelegentów znaleźli się: Enrico Ragaglia z ICMPD, Anniina Jokinen z CBSS, Maj van der Heuvel z niderlandzkiego Ministerstwa Sprawiedliwości, Inkeri Mellanen z fińskiej Służby Imigracyjnej i Vladimir Koman ze słowackiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Panele były moderowane przez prof. Zbigniewa Lasocika z Uniwersytetu Warszawskiego i pana Stevena Bremnera z Ambasady USA w Warszawie.

Na ostatnim w 2016 roku spotkaniu Grupy Roboczej międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczenia i Zapobiegania Handlowi Ludźmi (08.12.) powołano grupę ekspercką do opracowania zasad funkcjonowania Krajowego Mechanizmu Referencyjnego z udziałem przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Straży Granicznej, Urzędu ds. Cudzoziemców, Prokuratury Krajowej, Państwowej Inspekcji Pracy, Ministerstwa Sprawiedliwości, organizacji prowadzących Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne – Fundacji La Strada i Stowarzyszenia Po-MOC oraz innych organizacji pozarządowych.

W 2017 roku prace były nadal kontynuowane.

II.2 Organizacja corocznych spotkań koordynatorów wojewódzkich zespołów ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z właściwymi urzędami wojewódzkimi i instytucjami wchodzącymi w skład zespołów wojewódzkich.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba spotkań / liczba uczestników.

2017 r. –

Poszczególne zespoły wojewódzkie organizowały w 2017 roku swoje posiedzenia, często z udziałem przedstawicieli Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi MSWiA i innych członków międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi:

- w woj. zachodniopomorskim – w 2017r. w Zachodniopomorskim Urzędzie Wojewódzkim w Szczecinie odbyły się 2 posiedzenia Zespołu – w maju oraz w grudniu. Na spotkaniach omówiono tematy dotyczące zagrożenia procederem handlu ludźmi oraz dobrych praktyk podejmowanych na terenie województwa w zakresie jemu przeciwdziałania, tj.:
 - przedstawiono realizację przedsięwzięć profilaktycznych przeciwdziałających handlowi ludźmi, a także aktualną skalę zjawiska przestępczości w województwie zachodniopomorskim,
 - omówiono raport Report Draft Report concerning the implementation of the Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings by Poland, opracowany przez Grupę Ekspertów ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi (GRETA) oraz wniesiono do niego uwagi,
 - przedstawiono działania profilaktyczne podejmowane przez Pion Prewencji Policji Zachodniopomorskiej z okazji Europejskiego Dnia Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, omówiono działania podejmowane przez Kuratorium Oświaty w Szczecinie w ramach Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018,
 - omówiono istotę i zasady funkcjonowania agencji zatrudnienia objętych nadzorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Szczecinie.
- w woj. wielkopolskim - 24 lutego 2017 r. odbyło się spotkanie Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Spotkanie otworzyła Wicewojewoda Wielkopolski Marlena Małąg. Grupa ekspertów, w której wspólnie działają między innymi przedstawiciele Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, wymiaru sprawiedliwości, służb, inspekcji, jednostek interwencji kryzysowej i organizacji pozarządowych, podsumowała ubiegłoroczne działania i przedstawiła wspólne plany na najbliższe miesiące. Celem spotkania było skoordynowanie działań z uwzględnieniem wyników ankiety badającej świadomość młodzieży w odniesieniu do zjawiska handlu ludźmi. Omówione zostały plany tegorocznych działań prewencyjnych, wsparcia i ochrony ofiar, ścigania przestępstwa handlu ludźmi, działań szkoleniowych i badań dotyczących problematyki handlu ludźmi.

18 grudnia 2017 r. w Departamencie Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji odbyło się spotkanie Koordynatorów Wojewódzkich Zespołów do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Celem spotkania było przedstawienie informacji na temat realizacji działań zawartych w Krajowym Planie Działań Przeciwko handlowi Ludźmi w 2017

roku., a także wymiana doświadczeń w zakresie działań zrealizowanych na poziomie Zespołów regionalnych. Koordynatorzy Wojewódzkich Zespołów omówili przeprowadzone działania oraz wydarzenia mijającego roku związane z przeciwdziałaniem zjawisku handlu ludźmi. Przedstawiciele MSWiA przekazali informacje dotyczące planów związanych z działaniami prewencyjnymi, których realizacja przewidziana jest w 2018 roku.

- w woj. podkarpackim – w 2017 roku odbyły się dwa posiedzenia Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Pierwsze w dniu 24 marca, natomiast drugie 17 listopada. W pierwszym spotkaniu uczestniczyła Wojewoda Podkarpacki Pani Ewa Leniart, która omówiła kwestie związane z usprawnieniem działań związanych ze zjawiskiem handlu ludźmi. Na spotkaniu w dniu 17 listopada, gościnnie uczestniczyła Pani Agnieszka Kobylińska – starszy specjalista w Zespole do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w Departamencie Analiz i Polityki Migracyjnej, w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Podczas posiedzeń członkowie zespołu, przedstawiciele poszczególnych służb, wymieniali informacje i doświadczenia na temat podejmowanych działań. Dodatkowo przygotowali prezentacje obrazujące czynności na niżej przedstawione tematy:

- „Państwowa Inspekcja Pracy- Kontrole legalności zatrudnienia cudzoziemców w 2016 roku. Funkcjonowanie przepisów w zakresie zatrudniania cudzoziemców na podstawie sprawozdań Okręgowych Inspektoratów Pracy za 2016 rok- teoria a praktyka”- Pan Adam Tuleja p.o. Kierownika Oddziału Państwowej Inspekcji Pracy

- „Działania podkarpackiej Policji w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi”- Pani Alina Pieniążek podinspektor w Wydziale Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Rzeszowie.

- Zadania realizowane w Bieszczadzkiem Oddziale Straży Granicznej w ramach identyfikacji potencjalnych ofiar oraz zapobiegania i zwalczania handlu ludźmi”- Pani Edyta Kalinowska-Paszko koordynator ds. przeciwdziałania handlowi ludźmi Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej.

- „Działania podejmowane i planowane przez MSWiA w ramach przeciwdziałania handlowi ludźmi” – Pani Agata Kobylińska, starszy specjalista w Wydziale ds. Europejskiej Sieci Migracyjnej i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, w Departamencie Analiz i Polityki Migracyjnej.

- w woj. pomorskim - w 2017 roku Zespół odbył siedem posiedzeń - W ramach bieżącej działalności w 2017 r. członkowie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi podejmowali następujące działania:

-13 lutego 2017 r. w siedzibie Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku - zainaugurowano otwarcie wystawy mobilnej przekazanej przez MSWiA pt. “Oblicza handlu ludźmi”. Otwarcia wystawy dokonał Wojewoda Pomorski, Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku i Przewodniczący Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Otwarcie wystawy powiązane było z konferencją prasową.

- 22 luty 2017 r. – W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Gdańsku Nowym Porcie odbył się cykl prelekcji poświęconych problematyce współczesnego handlu ludźmi. Odbiorcami była 250 osobowa grupa młodzieży gimnazjalnej i licealnej. Prelekcja prowadzona była w ramach działań koordynowanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości w związku z “Tygodniem Pomocy Osobom

Pokrzywdzonym Prześstępstwem” oraz w związku z ustanowionym w dniu 22 lutego “Dniem Ofiar Prześstępstw”.

- 2 marca 2017 r. na Metropolitalnych Targach Pracy w Gdańsku przedstawiciele WZdSPHL przekazali uczestniczącej w nich młodzieży pakiet ulotek z treściami związanymi z przeciwdziałaniem handlowi ludźmi. Kolportowali również wizytówki z numerem 116 111 - Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży.

- 4 kwietnia 2017 r. i 12 września 2017 r. przeprowadzono szkolenie dla 60 osobowej grupy pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Gdańsku w zakresie zjawiska handlu ludźmi, okoliczności w jakich można stać się ofiarą przestępstwa handlu ludźmi, metod działania grup przestępczych, sposobów wykorzystania ofiar oraz możliwości skutecznego przeciwstawiania się temu zjawisku, a także aktywnemu wykorzystywaniu dostępnych prawnie form pomocowych. Odbyła się również prezentacja materiałów multimedialnych.

- 11 kwietnia 2017r. odbyło się spotkanie przedstawicieli WZdSPHL z Zespołem do Spraw Społecznych Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku. Prelekcję na temat współczesnych form wykorzystywania ofiar handlu ludźmi wygłosił przewodniczący Zespołu oraz jego zastępca. Spotkanie koordynowane było przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku. Zarekomendowano wpisanie zjawiska przeciwdziałania handlowi ludźmi w obszar działań Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego i współpracę z Wojewódzkim Zespołem do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.

- 25 kwietnia 2017 r. – w Pomorskim Parku Naukowo – Technologicznym w Gdyni odbyło się szkolenie (konferencja) dla pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi. Odbiorcami było 300 pracowników pomocy społecznej z terenu województwa pomorskiego. Prelegentami byli członkowie WZdSPHL, Pani Agata Kobylińska – przedstawiciel Wydziału Do Spraw Europejskiej Sieci Migracyjnej i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA oraz Pani Ewa Staniewicz – doradcę EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku. Podczas konferencji zaprezentowano wystawę mobilną MSWiA na temat zjawiska handlu ludźmi oraz rozdystrybuowano ulotki i materiały informacyjne z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi.

- 25 kwietnia 2017 r. i 26 kwietnia 2017 r. z inicjatywy WZdSPHL Pani Agata Kobylińska przedstawiciel Wydziału do Spraw Europejskiej Sieci Migracyjnej Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA przeprowadziła szkolenie operatorów numeru alarmowego 112.

- 11 maja 2017 r. - Podczas konferencji zorganizowanej przez Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Starogardzie Gdańskim, przewodniczący Zespołu kpt Robert Mroczek z Morskiego Oddziału Straży Granicznej w Gdańsku oraz zastępca przewodniczącego nadkomisarz Elżbieta Żelichowska-Litke z Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji omówili zagadnienia z zakresu zjawiska handlu ludźmi. W konferencji uczestniczyło ok. 50 osób.

- 16 maja 2017 r. członkowie Zespołu przeprowadzili w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach szkolenie w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi i pracy przymusowej. Skierowane ono było dla osób bezrobotnych wybierających się do pracy za granicą. W spotkaniu uczestniczyło ok. 50 osób.

- 25 maja 2017 r. zastępca przewodniczącego Zespołu na posiedzeniu Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Gdańsku wygłosił prelekcję na temat współczesnych form wykorzystywania ofiar handlu ludźmi.
- 2 czerwca 2017 r. członek Zespołu Pan Paweł Bardon Kierownik Wydziału Pośrednictwa Pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku uczestniczyło w opracowaniu publikacji dotyczącej bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą, w których zawarte były również treści dotyczące wykorzystywania osób do pracy niewolniczej.
- Od 28 czerwca – do 1 lipca 2017 r. podczas “Festiwalu Opener” wspólnie ze Stowarzyszeniem OVUM z Gdyni przedstawiano treści związane z zapobieganiem handlowi ludźmi. Informowano o zakresie problemu, prewencji i działalności Zespołu na terenie województwa pomorskiego, rozdawano ulotki.
- 4 lipca 2017 r. członkowie Zespołu uczestniczyli w nagraniu audycji radiowej “Radia Gdańsk” poświęconej tematyce handlu ludźmi i bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą. Link do audycji został zamieszczony na stronie internetowej PUW w Gdańsku.
- 5 lipca 2017r. – przeprowadzono szkolenie dla 30 osobowej grupy pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie w zakresie zjawiska handlu ludźmi, okoliczności w jakich można stać się ofiarą przestępstwa handlu ludźmi, metod działania grup przestępczych, sposobów wykorzystania ofiar oraz możliwości skutecznego przeciwstawiania się nasilającemu się zjawisku, a także aktywnego wykorzystywania dostępnych prawnie form pomocowych. Otrzymała się również prezentacja materiałów multimedialnych.
- 14 września 2017 r. – poprowadzono warsztaty na temat handlu ludźmi dla uczniów Liceum Plastycznego w Gronowie Górnym – powiat Elbląski. W warsztatach udział wzięło 45 uczniów.
- 26 września 2017r. – w Pomorskim Parku Naukowo – Technologicznym w Gdyni odbyło się szkolenie (konferencja) dyrektorów, psychologów, pedagogów oraz wychowawców szkół ponadgimnazjalnych, klas gimnazjalnych, poradni psychologiczno – pedagogicznych w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi. Odbiorcami było 250 osób. Prelegentami byli członkowie WZdSPHL, Pani Joanna Garnier z Fundacji LaStrada oraz Pani Ewa Staniewicz – doradcę EURES Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Gdańsku. Podczas konferencji zaprezentowano wystawę mobilną MSWiA na temat zjawiska handlu ludźmi oraz rozdyskrebowano ulotki i materiały informacyjne z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi.
- 11 października 2017r. odbyło się kolejne nagranie audycji w “Radio Gdańsk” poświęconej tematyce handlu ludźmi, bezpiecznych wyjazdów do pracy za granicą oraz działalności Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi.
- 18 października 2017r. wyasygnowano do przewodniczącego WRDS memorandum dot. zjawiska przeciwdziałania handlowi ludźmi (akces dalszej współpracy na rzecz przeciwdziałania handlowi ludźmi, zaangażowanie związków zawodowych oraz zrzeczenia pracodawców pomorza).
- 27 października 2017r. - członkowie Zespołu uczestniczyli w konferencji dotyczącej problematyki handlu ludźmi, pt. „Prawne i społeczne aspekty handlu ludźmi”, która odbyła się w Żuławskim Parku Historycznym w Nowym Dworze Gdańskim. Konferencja zorganizowana była przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa w Poznaniu. Dwóch przedstawicieli Zespołu wygłosiło

na konferencji referaty dotyczące tematyki w zakresie zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi. W konferencji wzięło udział ok. 120 osób.

- 30 listopada 2017r. - członkowie Zespołu uczestniczyli w konferencji dotyczącej problematyki handlu ludźmi, pt. „Inny kraj? Nowe życie? Problemy pracy socjalnej wrażliwej kulturowo w kontekście migracji”, która odbyła się na Wydziale Ekonomicznym Uniwersytetu Gdańskiego w Sopocie. Konferencja zorganizowana przez Prezydenta Miasta Sopot, Dyрекcję MOPS Sopot i Wydział Ekonomiczny Uniwersytetu Gdańskiego. Przewodniczący Zespołu wygłosił referat dotyczący tematyki w zakresie zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi. W konferencji wzięło udział ok. 100 osób.

Podsumowując w 2017 roku członkowie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi: podjęli 21 inicjatyw w zakresie upowszechniania problematyki związanej z przeciwdziałaniem handlowi ludźmi, byli organizatorami / współorganizatorami / uczestnikami – 14 konferencji/szkoleń, przeszkolili 1 255 osób, w tym; 295 uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych, uczestniczyli w 2 spotkaniach z innymi instytucjami w zasięgu wojewódzkim, pozostałe (audycje radiowe, artykuły do prasy itp.): 5

- w woj. mazowieckim - w 2017 roku odbyły się 4 spotkania Mazowieckiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi (MZds.HL). Podczas posiedzeń w dniach 28 lutego 2017 r. , 22 czerwca 2017 r., 28 września 2017 r. oraz 14 grudnia 2017 r. omówiono min. następujące zagadnienia:

-Podsumowanie działalności Zespołu w 2016 r. ze szczególnym uwzględnieniem działań prewencyjnych, ich skuteczności oraz kontynuacji w następnych latach.

-Omówienie procedury postępowania nad projektem zarządzenia wojewody mazowieckiego w sprawie powołania MZdsPHL.

-Założenia mobilnej wystawy nt. handlu ludźmi i plan jej prezentacji na terenie województwa.

-Podjęcie działań w celu pozyskania środków na opracowanie projektu i wydruku uniwersalnych ulotek o charakterze edukacyjno-informacyjnym.

-Patronat wojewody mazowieckiego nad obchodami z okazji Europejskiego Dnia przeciwko Handlowi Ludźmi.

-Współpraca instytucji zajmujących się ściganiem przestępstw handlu ludźmi i prowadzeniem postępowań w celu zwiększenia skuteczności ich działań.

W dniu w dniu 12.10.2017 r. Zarządzeniem nr 577 wojewody mazowieckiego Mazowiecki Zespół do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi został formalnie powołany.

- w woj. świętokrzyskim – 27 kwietnia 2017 roku miało miejsce I posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, w którym udział wzięli Okręgowy Inspektor Pracy oraz kadra kierownicza Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców. Tematem przewodnim była planowana, ogólnopolska Kampania z inicjatywy MRPiPS, GIP, KGP dotycząca legalizacji pracy cudzoziemców. Inauguracja kampanii Pracuj w Polsce – pracuj legalnie miała miejsce 16 listopada 2017 roku. Całość przedsięwzięcia obejmująca szeroko zakrojoną akcję informacyjną

wśród pracodawców i cudzoziemców zatrudnionych w Polsce lub ubiegających się o zatrudnienie zakończy się pod koniec 2019 roku.

II posiedzenie zespołu odbyło się 15 listopada 2017 r. W posiedzeniu gościnnie udział wzięli przedstawiciele Policji holenderskiej – Pani Irena de Ruig z Biura Współpracy Międzynarodowej Policji, koordynator projektu prewencyjnego „Pracuj bezpiecznie” z garnizonu Oost Nederland oraz Robin de Tombe z Wydziału do walki Handlem Ludźmi z garnizonu Haaglanden. Wizyta w/w przedstawicieli policji holenderskiej związana była z realizacją ogólnopolskiej akcji pn. Twoje bezpieczeństwo-nasza sprawa – praca w Holandii. W trakcie posiedzenia miała miejsce prezentacja zespołu oraz dobrych praktyk realizowanych na terenie województwa świętokrzyskiego w obszarze przeciwdziałania handlowi ludźmi. Delegacja holenderska poprowadziła warsztat szkoleniowy dla funkcjonariuszy pionów prewencji i kryminalnych Policji z terenu województwa oraz warsztaty dla młodzieży i studentów dotyczące podejmowania pracy w Holandii. W ramach przedsięwzięcia Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia powieili w 500 egzemplarzach ulotkę dot. poszukiwania pracy w Holandii.

- w woj. podlaskim - Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi wziął udział w konferencji naukowej pt. „Handel ludźmi. Zagrożenie współczesnego bezpieczeństwa.” (w dniu 20 marca 2017 roku) zorganizowanej przez Wydział Prewencji Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku, a także w konferencji „Twoje bezpieczeństwo - nasza sprawa, praca w Holandii” ukierunkowanego na zapobieganie handlowi ludźmi oraz przestępstwom towarzyszącym temu zjawisku, spotkanie na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku w dniu 5 czerwca 2017 roku. Prelekcję połączono z ekspozycją wystawy mobilnej MSWiA, dotyczącej handlu ludźmi. 24 listopada 2017 roku członkowie Zespołu uczestniczyli w Forum w PWSliP w Łomży (prezentacja zadań wojewody z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi, bezpiecznych wyjazdów do pracy poza granicami kraju, działania policji w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi).

23 października 2017 roku zorganizowano posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Podczas spotkania referat na temat „Handel narządami ludzkimi- mity i rzeczywistość” wygłosiła prof. UwB, prodziekan ds. nauki Wydziału Prawa. O doświadczeniach Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, w zakresie zapobiegania i zwalczania handlu ludźmi mówił chor. szt. SG Paweł Zajączkowski, a o doświadczeniach Zespołu ds. walki z handlem ludźmi Wydziału Kryminalnego Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku poinformował kom. Andrzej Ausztoł. W spotkaniu uczestniczyli również Policjanci z Wydziałów Kryminalnych i Wydziałów Prewencji Komend Powiatowych.

Przeprowadzono również szkolenia przez członków Zespołu dla operatorów Centrum Powiadamiania Ratunkowego PUW (telefon 112). Szkolili przedstawiciele z Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, Wydziału Prewencji KWP i KM Policji w Białymstoku.

- w woj. opolskim - Wojewódzki Zespół do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi stworzył opracowanie pt.: „ *Przeciwdziałanie i zwalczanie handlu ludźmi oraz udzielanie pomocy jego ofiarom na obszarze województwa opolskiego. Procedury postępowania*”. U podstaw opracowania, leżała konieczność poszerzenia wiedzy na temat symptomów zjawiska, identyfikowania jego ofiar, kompetencji służb i instytucji w zakresie przeciwdziałania i zwalczania

handlu ludźmi, wskazanie trybu postępowania w przypadku powzięcia podejrzenia o zaistnieniu tego przestępstwa, a także podstaw prawnych i kompetencji kluczowych służb i instytucji w tym zakresie. Opracowanie zawiera m.in. graficzne schematy procedur postępowania wraz z opisem, dane teleadresowe służb mundurowych i instytucji zajmujących się zwalczaniem handlu ludźmi oraz udzielaniem pomocy jego ofiarom na obszarze województwa opolskiego i kraju, a także wykaz obowiązujących aktów prawnych.

- w woj. małopolskim - Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi od marca 2017 roku funkcjonuje na mocy Zarządzenia Wojewody Małopolskiego, natomiast w latach 2015 – 2016 Zespół funkcjonował na mocy Zarządzenia Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Pierwsze posiedzenie Zespołu w nowym składzie miało miejsce w dniu 24 kwietnia 2017 roku w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim. Podczas spotkania dokonano wyboru Przewodniczącego oraz Zastępcy Przewodniczącego Zespołu, omówiono prowadzone na terenie województwa działania edukacyjne kierowane do młodzieży oraz możliwości skierowania działań informacyjno-edukacyjnych do innych instytucji funkcjonujących na terenie Małopolski. Ponadto podjęto kwestię udostępnienia instytucjom mobilnej wystawy z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi. Uczestnicy posiedzenia otrzymali materiały informacyjne z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi pozyskane z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.
- w woj. warmińsko-mazurskim - w dniu 20.04.2017 roku zorganizowano posiedzenie Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. Podczas posiedzenia przeprowadzone zostało szkolenie pn. „Holenderski rynek pracy - warunki pracy i zagrożenia”, zorganizowane przez Ambasadę Królestwa Niderlandów w Warszawie we współpracy z Fundacją Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu „La Strada” oraz Wojewódzkim Urzędem Pracy w Olsztynie. W szkoleniu, poza członkami Zespołu, uczestniczyli przedstawiciele W-MUW, urzędów pracy i placówek oświatowych z terenu województwa. Ogółem w szkoleniu uczestniczyło 86 osób.

Propozycje zmian legislacyjnych

II.3 Wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych, dotyczących wsparcia dla ofiar handlu ludźmi – obywateli UE .

Odpowiedzialni za realizację: Urząd ds. Cudzoziemców, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: w ramach prac nad nowelizacją przepisów *ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin* (Dz.U. z 2014 r. , poz. 1525 z późn. zm.) oraz *ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej* (Dz.U. z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.).

Miernik: wejście w życie nowych przepisów.

2017 r. – prace nad wprowadzeniem nowych rozwiązań prawnych, dot. obywateli UE, zostały podjęte i są w toku

W ramach prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin oraz niektórych innych ustaw planowane jest wprowadzenie do tej ustawy, analogicznie do regulacji ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, możliwości wydania obywatelowi Unii Europejskiej zaświadczenia potwierdzającego, iż istnieje w stosunku do niego domniemanie, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 Kodeksu karnego. Proponowane w projekcie rozwiązanie ma umożliwić skorzystanie z prawa do świadczeń z pomocy społecznej w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego również obywatelom UE i członkom rodziny obywatela UE. W ramach projektu planuje się w związku z tym wprowadzenie odpowiednich zmian w również w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.). Przepisy te będą stanowiły realizację art. 11 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar, zastępującej decyzję ramową Rady 2002/629/WSiSW (Dz. Urz. UE L 101 z 15.04.2011, str. 1, z późn. zm.).

W 2017r. dalsze prace nad projektem zostały wstrzymane w związku z koniecznością intensyfikacji prac nad nowelizacją ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w celu wdrożenia do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz. Urz. UE L 157 z 27.5.2014 r., str. 1).

W 2018r. planowana jest kontynuacja prac nad projektem. Zakończenie prac nad projektem jest planowane do końca II kwartału 2018r., a wejście w życie planowanych zmian przewiduje się do końca 2018r.

- Krajowy Punkt Kontaktowy

W ramach Centrum Organizacyjno-Koordynacyjnego ds. Transplantacji "Poltransplant", działu dedykowany temu obszarowi Krajowy Punkt Kontaktowy. Krajowy Punkt Kontaktowy (prowadzony

w ramach zadań Zespołu do Spraw Współpracy Międzynarodowej) powołany został w 2017 r. na podstawie decyzji Ministra Zdrowia w celu gromadzenia danych o przeszczepieniach wykonanych poza oficjalnym i usankcjonowanym systemem. W zakresie zadań Krajowego Punktu Kontaktowego znalazło się dodatkowo gromadzenie danych o wszelkich nielegalnych i oszukańczych praktykach w obszarze transplantologii komórek, tkanek i narządów, jak również współpraca z organami ścigania.

Zgodnie z Rezolucją Rady Europy CM/Res(2013)55 w sprawie gromadzenia i rozpowszechniania danych dotyczących działań z zakresu przeszczepiania wykonanych poza krajowym systemem transplantacyjnym Krajowy Punkt Kontaktowy zwrócił się do wszystkich ośrodków przeszczepiających poszczególne narządy o informacje dotyczące przypadków pacjentów, którzy w 2015 roku otrzymali przeszczep narządu poza obowiązującym w Polsce systemem transplantacyjnym oraz sprawowania opieki nad dawcami oraz biorcami narządów, u których pobrania / przeszczepienia dokonano poza obowiązującym w Polsce systemem organizacyjno-prawnym. Dane te były zbierane w okresie od 8 czerwca do 31 sierpnia 2017 roku. Kompletność uzyskanych danych wyniosła 100%. Informacje pozyskane z poszczególnych ośrodków transplantacyjnych potwierdziły, że w Polsce, w badanym okresie, nie występowały takie przypadki.

W dniach 9-10 listopada 2017 roku w Strasbourgu odbyły się drugie warsztaty Krajowych Punktów Kontaktowych („II Workshop for National Focal Points on transplant related crimes”). Na spotkaniu omówione zostały dotychczasowe doświadczenia poszczególnych krajów oraz zgromadzone dane dotyczące nielegalnych przeszczepień. Analizowano również studium przypadków, które umożliwiły wyciągnięcie wniosków dotyczących nielegalnych praktyk transplantacyjnym oraz metod ich zapobiegania.

Międzynarodowa wymiana informacji umożliwiła analizę zjawiska turystyki transplantacyjnej w aspektach długoterminowych wyników przeszczepiania, potencjalnego ryzyka dla poszczególnych osób, jak również szeroko rozumianego zdrowia publicznego.

Kolejnym rozwiązaniem uszczelniającym polski system transplantacyjny oraz skutecznym mechanizmem przeciwdziałania handlowi narządami (a w konsekwencji handlowi ludźmi) jest obowiązek wpisania każdego potencjalnego biorcy zakwalifikowanego do przeszczepienia na Krajową Listę Osób Oczekujących na Przeszczepienie. Jest to warunek konieczny dla wykonania przeszczepienia. W momencie zgłoszenia pacjenta do kolejnej transplantacji, każdorazowo historia biorcy jest analizowana pod względem identyfikacji przeszczepionego narządu, profilu immunologicznego dawcy oraz miejsca, gdzie dokonano przeszczepienia.

Równocześnie każdy potencjalny dawca zmarły zgłaszany jest do modułu koordynacji pobrania. W przypadku dawców żywych donacja odnotowywana jest w rejestrze dawców żywych. Przeszczepienia narządów monitorowane są także na bieżąco poprzez śledzenie migracji danych z Krajowej Listy Oczekujących na Przeszczepienie do Rejestru Przeszczepień. W zakresie przeciwdziałania handlowi narządami polski system transplantacyjny, wraz z procedurami jego nadzoru, jest sprawny i wiarygodny. Przyjęte w tym zakresie regulacje prawne i rozwiązania organizacyjne eliminują ryzyko wystąpienia procederu handlu ludźmi.

W celu monitorowania losów dziecka i zachowania ciągłości opieki zdrowotnej nad niemowlęciem, standardy opieki okołoporodowej (rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 roku, w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu

opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, połogu oraz opieki nad noworodkiem, tj. Dz.U. z 2016 r. poz. 1132) nakładają na podmiot leczniczy, w którym przyszło na świat dziecko, obowiązek przekazania informacji o porodzie do położnej podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiotu prowadzącego działalność z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. Przekazanie zgłoszenia o porodzie powinno nastąpić w sposób zapewniający możliwość potwierdzenia jego odbioru przez położną podstawowej opieki zdrowotnej lub podmiot wykonujący działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej. Potwierdzenie odbioru przez położną lub podmiot wykonujący działalność leczniczą w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej zgłoszenia o porodzie jest dołączane do wewnętrznej dokumentacji noworodka prowadzonej przez podmiot leczniczy dokonujący jego wypisu. Powyższa procedura dotycząca monitorowania losów dziecka obowiązuje od 2015 roku. Nie stosuje się jej, w przypadku, gdy matka noworodka jest osobą uprawnioną do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie przepisów o koordynacji, o której mowa w ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 581, z późn. zm.), korzystającą ze świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej podczas pobytu czasowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ) albo certyfikatu czasowego zastępującego EKUZ, a także, gdy matka noworodka nie posiada stałego miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

II.4 Wprowadzenie nowych rozwiązań prawnych, dotyczących wsparcia dla ofiar handlu ludźmi – cudzoziemców.

Odpowiedzialni za realizację: Urząd ds. Cudzoziemców, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: w ramach prac nad nowelizacją przepisów *ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach* (Dz.U. z 2013 r. poz. 1650 z późn. zm.).

Miernik: wejście w życie nowych przepisów.

2017 r. - prace nad wprowadzeniem nowych rozwiązań prawnych, dot. cudzoziemców, zostały podjęte i są w toku

W ramach prac nad projektem ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw, mającej na celu przede wszystkim wdrożenie do polskiego porządku prawnego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa (Dz. Urz. UE L 157 z 27.5.2014 r., str. 1), przewidziano modyfikację przepisów dotyczących cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi poprzez :

-rozszerzenie katalogu okoliczności powodujących, że pobyt cudzoziemca na podstawie zaświadczenia potwierdzającego istnienie domniemania, że jest ofiarą handlu ludźmi w rozumieniu art. 115 § 22 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku – Kodeks karny przestaje uważać się za legalny, w związku z przekroczeniem lub usiłowaniem przekroczenia granicy wbrew przepisom prawa, oraz związane z tą zmianą uzupełnienie przepisu określającego zawartość rejestru wydanych

cudzoziemcom zaświadczeń, o których mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 roku o cudzoziemcach (art. 171 ust. 2 w/w ustawy),

- wprowadzenie możliwości udzielenia zezwolenia na pobyt czasowy małoletniemu cudzoziemcowi, który otrzymał status pokrzywdzonego w postępowaniu w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, o którym mowa w art. 189a § 1 Kodeksu karnego, niezależnie, czy podjął on współpracę z organem właściwym do prowadzenia postępowania w sprawie o to przestępstwo (art. 176 pkt 2 w/w ustawy),

- rezygnację z konieczności potwierdzania przez prokuratora prowadzącego postępowanie w sprawie o przestępstwo handlu ludźmi, że cudzoziemiec ma uzasadnione obawy przed powrotem do państwa pochodzenia, jako jednego z warunków udzielania cudzoziemcowi zezwolenia na pobyt stały, na podstawie art. 195 ust. 1 pkt 5 ustawy o cudzoziemcach. Okoliczność ta będzie ustalana przez organ administracji właściwy w sprawie udzielenia zezwolenia na pobyt stały.

Przedmiotowa ustawa o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw została uchwalona dnia 24 listopada 2017 r. i opublikowana w Dzienniku Ustaw z 2018 r. pod pozycją 107. Ustawa weszła w życie z dniem 12 lutego 2018 r.

Wsparcie ofiar

II.5 Kontynuacja i rozwój koncepcji kompleksowego zabezpieczenia potrzeb ofiar i ofiar-świadków handlu ludźmi – Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla polskich i cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba osób, którym udzielono wsparcia lub konsultacji

2017 r. –

Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla polskich i cudzoziemskich ofiar handlu ludźmi w 2017 roku udzieliło wsparcia 187 osobom – ofiarom i domniemanym ofiarom handlu ludźmi. W ramach zadania publicznego pomoc otrzymało 133 nowych klientów, 54 osoby to klienci, którzy zgłosili się w poprzednich latach.

W 2017 r., podobnie jak w roku poprzednim, zadanie KCIK realizowały na podstawie podpisanej umowy partnerskiej dwie organizacje pozarządowe – Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada (prowadząca schronisko dla ofiar w Warszawie) oraz Stowarzyszenie Po-MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej (prowadzące schronisko w Katowicach).

Konkurs na realizację zadania zleconego został rozstrzygnięty i w grudniu 2017 r. decyzją Pana Mariusza Błaszczaka, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, realizację zadania ponownie powierzono działającym na podstawie umowy partnerskiej Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada oraz Stowarzyszeniu Po MOC dla Kobiet i Dzieci im. Marii Niepokalanej.

II.7 Upowszechnianie informacji dla zidentyfikowanych ofiar handlu ludźmi dot. ich praw (w języku zrozumiałym dla ofiary).

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Termin 2016–2018.

Miernik: nakład ulotek.

2017 r. –

W grudniu 2017 roku Wydział do Spraw Europejskiej Sieci Migracyjnej i Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi Departamentu Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji zlecił wydruk 5 000 ulotek dla cudzoziemców w 5 językach, które są dystrybuowane zależnie od potrzeb i możliwości za pośrednictwem Policji, Straży Granicznej, jednostek pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, kuratoriów oświaty, a także urzędów konsularnych.

Część III Ściganie przestępstwa handlu ludźmi

III.1 Bieżąca analiza / Koordynacja współpracy pomiędzy Policją, Strażą Graniczną i Prokuraturą w zakresie wsparcia ofiar i zwalczania handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: grupa ekspercka ds. wsparcia ofiar międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi.

Termin: 2016–2018 (realizowane na bieżąco)

Miernik: liczba spotkań.

2017r. –

W 2017 r. odbyły się trzy spotkania grupy eksperckiej ds. wsparcia ofiar międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi. Pierwsze posiedzenie miało miejsce w dniu 29 stycznia, drugie 3 lutego, trzecie 16 maja. Spotkania te odbyły się z udziałem przedstawicieli: MSWiA, KGP, KGSG, PG oraz organizacji pozarządowych, prowadzących Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne - Fundacji La Strada i Stowarzyszenia Po-MOC.

- W roku 2017 roku przedstawiciele Straży Granicznej uczestniczyli w pracach grupy eksperckiej ds. wsparcia ofiar, działającej w ramach międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlu Ludźmi. W trakcie spotkań omawiano strategiczne przedsięwzięcia wynikające z KPD, jak i konkretne przypadki ujawnionych przez organy ścigania ofiar handlu ludźmi.
- Przedstawiciel Prokuratury Krajowej brał udział w grupie eksperckiej ds. wsparcia ofiar międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi.
- Przedstawiciel Prokuratury Krajowej Departamentu ds. Przestępczości Zorganizowanej i Korupcji brał udział jako wykładowca i uczestnik w:
 - VIII wspólnych warsztatach szkoleniowych Koordynatorów Straży Granicznej, Policji i Prokuratorów dotyczących zwalczania przestępczości handlu ludźmi Koszalin 5- 9 czerwca 2017 r. z wykładem na temat „Praktyczne aspekty prowadzenia śledztw o handel ludźmi na bazie spraw 2016 – 2017 r.
 - szkoleniu „Praktyczne aspekty zwalczania przestępstwa handlu ludźmi i przestępstw z nim powiązanych” organizowanej przez Wydział d/w z Handlem Ludźmi BK KGP Poronin 10-13 października 2017 r. z wykładem na temat „Dualizm przepisów w zakresie ścigania przestępstw handlu ludźmi na gruncie kodeksu karnego i kodeksu wykroczeń.”

III.2 Organizacja spotkań przedstawicieli Straży Granicznej i Państwowej Inspekcji Pracy zaangażowanych w realizację kontroli legalności zatrudnienia na terytorium RP, z uwzględnieniem problematyki handlu ludźmi i pracy przymusowej.

Odpowiedzialni za realizację: Główny Inspektorat Pracy, Komenda Główna Straży Granicznej.

Termin: co 2 lata w okresie 2016–2018.

Miernik: liczba spotkań.

2017 r. –

- W dniach 5-7.04.2017 r. w Bielsku-Białej przeprowadzono spotkanie przedstawicieli Państwowej Inspekcji Pracy i Głównego Inspektoratu Pracy oraz funkcjonariuszy SG, będących koordynatorami ds. legalności zatrudnienia.
- W dniu 20.03.2017r. - udział inspektora pracy w konferencji, „Handel ludźmi. Zagrożenie współczesnego bezpieczeństwa”. W dniu 22.05.2017r. w ramach działań informacyjno – edukacyjnych inspektorzy pracy uczestniczyli w seminarium odbywającym się na terenie Politechniki Białostockiej, w ramach Akademii Bezpieczeństwa w Budownictwie. W dniu 05.06.2017r. udział inspektora pracy w konferencji, "Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii". Konferencja zorganizowana na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, z udziałem m.in.: Funkcjonariuszy Komendy Głównej Policji oraz Policji holenderskiej.
- Okręgowy Inspektorat Pracy w Warszawie- odbywały się wspólne narady PIP oraz Straży Granicznej (wymiana doświadczeń), szkolenia w zakresie przepisów dot. legalności zatrudnienia prowadzone w Powiatowych Urzędach Pracy, działania kontrolne z Policją w ramach Join Action Day, a także kontrole z Policją oraz Strażą Graniczną dużych obiektów budowlanych, produkcyjnych itp.

III.3 Spotkania z polskimi oficerami łącznikowymi oraz akredytowanymi w Polsce w celu wzmocnienia współpracy i wymiany informacji w zakresie zwalczania zjawiska handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Komenda Główna Policji.

Termin: 2016–2018 zależnie od potrzeb.

Miernik: liczba spotkań / liczba uczestników.

2017 r. –

W 2017 r. policjanci Wydział Handlu Ludźmi Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji uczestniczyli w 31 spotkaniach z udziałem oficerów łącznikowymi akredytowanych w Polsce i byli to oficerowie brytyjski z NCA, amerykański z FBI, niemiecki, austriacki, szwajcarski i nordycki oraz w 4 spotkaniach z polskimi oficerami w Wielkiej Brytanii oraz jednym szkoleniu dla wszystkich polskich oficerów łącznikowych, które miało miejsce we wrześniu 2017 r. w WSPol w Szczytnie.

Ponadto David Magnus – Oficer Łącznikowy NCA w Polsce uczestniczył w dniach 5-7 kwietnia 2017 roku w warsztatach szkoleniowych pt. „Praktyczne aspekty zwalczania przestępstwa handlu ludźmi

i przestępstw z nim powiązanych organizowanych przez WHL BK KGP w Hotelu Orle - Centrum Konferencyjne Gdańsk. W odprawie służbowej podsumowującej efekty pracy komórek właściwych do walki z handlem ludźmi i przestępstw z nim powiązanych w III kwartałach 2017 r. oraz warsztatach szkoleniowych pt. „Praktyczne aspekty zwalczania przestępstwa handlu ludźmi i przestępstw z nim powiązanych w dniach 11-13 października 2017 r. w Ośrodku Szkoleniowo Wypoczynkowym „LIMBA” w Poroninie zorganizowanych przez WHL BK KGP uczestniczyli przedstawiciel Ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki Steven A.C.Bremner, oficer łącznikowy NCA przy Ambasadzie Brytyjskiej w Polsce David Magnus oraz Konsul Ambasady Ukrainy w Warszawie Dmytro Horban.

III.4 Opracowanie i wdrożenie nowego „Algorytmu postępowania funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej w przypadku ujawnienia przestępstwa handlu ludźmi”.

Odpowiedzialni za realizację:

Termin: 2016–2018 zależnie od potrzeb.

Miernik: liczba spotkań / liczba uczestników.

2017 r. –

Opracowanie nowego dokumentu trwało w ramach prac grupy eksperckiej ds. wsparcia ofiar, działającej w ramach międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlu Ludźmi. Prace nad Algorytmem są w toku i będą kontynuowane w 2018 r.

Część IV Działania szkoleniowe

Szkolenia dla organów ścigania i przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości.

IV.1 Zorganizowanie warsztatów szkoleniowych dla koordynatorów i członków zespołów w komendach wojewódzkich Policji oraz koordynatorów w oddziałach Straży Granicznej celem wymiany doświadczeń i informacji.

Odpowiedzialni za realizację: Komenda Główna Policji, Komenda Główna Straży Granicznej we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i Prokuraturą Krajową.

Termin: 2016–2018

Miernik: liczba warsztatów / liczba uczestników

2017 r. –

W dniach 5-9.06.2017 r. w Centralnym Ośrodku Szkolenia SG w Koszalinie, w porozumieniu z DAiPM MSWiA, Wydziałem do Walki z Handlem Ludźmi Biura Kryminalnego KGP, Prokuraturą Krajową oraz organizacjami pozarządowymi zorganizowano przedsięwzięcie pn.: „Warsztaty dla funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej i Prokuratorów, dotyczące współpracy w zakresie ścigania sprawców przestępstw handlu ludźmi, wymiany doświadczeń, najlepszych praktyk oraz analizy orzecznictwa w sprawach o handel ludźmi”. Wspólne warsztaty koordynatorów Policji i Straży Granicznej ds. zwalczania handlu ludźmi są przedsięwzięciem cyklicznym, ukierunkowanym na podnoszenie skuteczności zwalczania procederu handlu ludźmi. Warsztaty zostały podzielone na trzy panele: konferencyjny, warsztatowy oraz operacyjny. Podczas panelu konferencyjnego zaprezentowano stan realizacji przedsięwzięć, wynikających z Krajowego Planu Działań na rok 2017. Dodatkowo omówiono problematykę wykonywania czynności służbowych wobec dzieci, będących pokrzywdzonymi handlem ludźmi, w szczególności z obszaru wycisku w seks biznesie. W ramach panelu warsztatowego, uczestnicy podzieleni na grupy realizowali zadania z zakresu rozwiązywania *case study* z obszaru międzykulturowego. Z kolei, w ramach panelu operacyjnego, omówiono sprawy SG i Policji z obszaru handlu ludźmi, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki gromadzenia materiału dowodowego wobec sprawców.

W 2017 r. Komenda Główna Straży Granicznej zorganizowała warsztaty w dniach 5-9 czerwca w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie. W 2018 r. organizatorem będzie Wydział Handlu Ludźmi Biura Kryminalnego Komendy Głównej Policji.

IV.2 Realizacja warsztatów szkoleniowych dla koordynatorów i członków zespołów w komendach wojewódzkich Policji celem wymiany doświadczeń i informacji.

Odpowiedzialni za realizację: Komenda Główna Policji.

Termin: 2016–2018 (2 razy w roku).

Miernik: liczba warsztatów / liczba uczestników

2017 r. –

- Komenda Główna Policji

W dniach 5-7 kwietnia 2017 r. w Hotelu Orle - Centrum Konferencyjne Gdańsk ul. Lazurowa 8 WHL BK KGP zorganizował odprawę służbową podsumowującą efekty pracy komórek właściwych do walki z handlem ludźmi i przestępstw z nim powiązanych za 2016 r. i I kwartał 2017 r. oraz warsztatów szkoleniowych pt. „Praktyczne aspekty zwalczania przestępstwa handlu ludźmi i przestępstw z nim powiązanych”. W przedsięwzięciu uczestniczyli naczelnicy wydziałów kryminalnych KWP/KSP i policjanci z zespołów do walki z handlem ludźmi komend wojewódzkich/Stołecznej Policji, Naczelnik Wydziału dz. Zorganizowanej Przestępczości Kryminalnej CBŚP wraz z koordynatorem zajmującym się przedmiotowym zagadnieniem, członkowie Grupy Roboczej międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania Zapobiegania Handlowi Ludźmi – przedstawiciele Departament Analiz i Polityki Migracyjnej MSWiA, Małgorzata Kozłowska – Prokurator Prokuratury Krajowej, przedstawiciel Fundacji La Strada oraz zaproszeni goście David Magnus – Oficer łącznikowy NCA w Polsce Małgorzata Makarska – Sędzia Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej, Beata Andruczyk - psycholog Zespołu do spraw Prewencji Kryminalnej Nietletnich i Patologii Wydziału Prewencji KMP w Suwałkach, Joanna Trela – Kierownik projektu Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi i współczesnemu Niewolnictwu - Armia Zbawienia, Pani Daniela Sikora – Prezes Fundacji YouCanFree Us, Bp. Krzysztof Zadarko z Diecezji Koszalińsko- Kołobrzeskiej. W przedsięwzięciu uczestniczyły 54 osoby.

W dniach 11-13 października 2017 r. w Ośrodku Szkoleniowo Wypoczynkowym „LIMBA” ul. Kośne Hamry 15a w Poroninie WHL BK KGP zorganizował odprawę służbową podsumowującą efekty pracy komórek właściwych do walki z handlem ludźmi i przestępstw z nim powiązanych w III kwartałach 2017 r. oraz warsztatów szkoleniowych pt. „Praktyczne aspekty zwalczania przestępstwa handlu ludźmi i przestępstw z nim powiązanych”. W ww. przedsięwzięciu uczestniczyli naczelnicy wydziałów kryminalnych KWP/KSP wraz z policjantem z komórki do walki z handlem ludźmi komend wojewódzkich/Stołecznej Policji, Naczelnik Wydziału dz. Zorganizowanej Przestępczości Kryminalnej CBŚP, przedstawiciel Ambasady Stanów Zjednoczonych Ameryki Steven A.C.Bremner, oficer łącznikowy NCA przy Ambasadzie Brytyjskiej w Polsce David Magnus, Konsul Ambasady Ukrainy w Warszawie Dmytro Horban, dyrektor Międzynarodowej Organizacja ds. Migracji Anna Rostocka, przedstawiciel Państwowej Inspekcji Pracy, członkowie Grupy Roboczej Międzyresortowego Zespołu ds. Zwalczania i Zapobiegania Handlowi Ludźmi - Michał Kurowski Prokurator Prokuratury Krajowej, przedstawiciel Straży Granicznej oraz organizacji pozarządowych La Strada i Armii Zbawienia oraz mł. insp. Monika Sokołowska Oficer łącznikowy Polskiej Policji w Wielkiej Brytanii. W przedsięwzięciu uczestniczyło 55 osób.

IV.3 Szkolenia kaskadowe dla koordynatorów / funkcjonariuszy policji z komórek organizacyjnych, właściwych do walki z handlem ludźmi z KWP / KSP i CBŚP oraz KMP / KRP / KPP.

Odpowiedzialna za realizację: Komenda Główna Policji we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. –

- W 2017 r. policjanci z komórek organizacyjnych Policji właściwych do walki z handlem ludźmi komend wojewódzkich/Stołecznej Policji oraz koordynatorzy z KMP/KRP/KPP przeprowadzili łącznie 384 szkolenia, w trakcie których przeszkolono 9418 policjantów. Przedmiotem szkoleń były aspekty prawne przestępstwa handlu ludźmi, zadania Policji w zakresie identyfikacji ofiar handlu ludźmi, zadania wynikające z zarządzenia nr 14 Komendanta Głównego Policji z dnia 22 września 2016 r. w sprawie wykonywania przez Policję niektórych zadań w zakresie wykrywania handlu ludźmi, zasady postępowania dla funkcjonariuszy w przypadku wydania zaświadczenia potwierdzającego domniemanie, że cudzoziemiec jest ofiarą handlu ludźmi oraz z interaktywną aplikacją szkoleniową poświęconą zjawisku handlu ludźmi przygotowaną przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji - IOM wspólnie z Komendą Główną Straży Granicznej w ramach projektu „Współpraca i kompetencja kluczem do skutecznej walki z handlem ludźmi”.

IV.4 Warsztaty szkoleniowe dla koordynatorów z KMP/KRP/KPP.

Odpowiedzialna za realizację: Komenda Główna Policji.

Termin realizacji: 2016-2018

Miernik: liczba warsztatów/ liczba uczestników

2017 r. –

Wydział do walki z Handlem Ludźmi Biura Kryminalnego KGP w dniach 22-24 marca, 21-23 czerwca, 13-15 września i 22-24 listopada 2017 r. zorganizował w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie warsztaty szkoleniowe dla koordynatorów z KMP/KRP/KPP celem podniesienia kwalifikacji koordynatorów i jakości czynności realizowanych w przypadku zaistnienia i ujawnienia przestępstwa. W warsztatach brało udział 77 policjantów.

IV.5 Szkolenia dla funkcjonariuszy Straży Granicznej w ramach kompleksowego systemu szkoleń na temat handlu ludźmi.

Odpowiedzialna za realizację: Komenda Główna Straży Granicznej.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba przeszkolonych osób.

2017 r. –

W roku 2017, w dalszym ciągu kontynuowane były przedsięwzięcia szkoleniowe, zgodnie z obowiązującym w Straży Granicznej czterostopniowym Systemem szkolenia funkcjonariuszy Straży Granicznej z zakresu handlu ludźmi, zatwierdzonym w dniu 29.12.2010r. przez Komendanta Głównego Straży Granicznej (od poziomu I-podstawowego do poziomu IV- eksperckiego).

- Z poziomu I przeszkolono 1266 funkcjonariuszy SG. Łączna liczba (za lata 2011-2017) przeszkolonych funkcjonariuszy SG z podstawowej wiedzy o zwalczaniu i zapobieganiu handlu ludźmi wynosi: 11303.
- W ramach poziomu II, w roku 2017 przeszkolono: 30 funkcjonariuszy SG (z poziomu III szkoleń nie przeprowadzono).

Łącznie (za lata 2011-2017), z poziomu II i III przeszkolono 316 funkcjonariuszy SG.

- w ramach poziomu IV, udział w warsztatach koordynatorów ds. handlu ludźmi wzięło 25 funkcjonariuszy SG.

Jednocześnie w roku 2017 przeszkolono 410 funkcjonariuszy SG z zagadnień „Algorytmu postępowania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa handlu ludźmi na szkodę małoletniego” (dotychczas, z tzw. „Małego Algorytmu” przeszkolono 2475 funkcjonariuszy SG).

IV.6 Warsztaty dla rzeczników organów ścigania poświęcone zakresowi informacji i metodom skutecznego przekazu medialnego w przypadku spraw o handel ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Komendą Główną Policji i Komendą Główną Straży Granicznej we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba warsztatów / liczba uczestników

2017 r. –

W dniach 26-28 listopada 2017 r. w Szklarskiej Porębie odbyło się spotkanie rzeczników komendantów wojewódzkich/Stołecznego Policji, CBŚP oraz szkół policyjnych w trakcie którego omówiono kwestie poświęcone zakresowi informacji i metodom skutecznego przekazu medialnego w przypadku spraw o handel ludźmi. W szkoleniu udział wzięło 20 rzeczników.

IV.7 Kontynuowanie szkoleń poświęconych kryminalistycznym, kryminologicznym i prawnym aspektom handlu ludźmi dla sędziów i prokuratorów.

Odpowiedzialni za realizację: Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. –

Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury realizowała zobowiązania wynikające z Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018 zarówno w zakresie szkolenia ustawicznego jak i szkolenia wstępnego.

Ośrodek Szkolenia Ustawicznego i Współpracy Międzynarodowej w Lublinie zorganizował szkolenie dla sędziów i prokuratorów pt. „Problematyka handlu ludźmi”, w którym wzięło udział 51 uczestników. Ponadto prokuratorzy i sędziowie uczestniczyli w następujących międzynarodowych szkoleniach na temat handlu ludźmi:

- seminarium CEPOL, w ramach projektu Criminal Justice (we współpracy z EJTN), pt. "Financial investigations and asset recovery for traffic in human beings investigations" (seminarium odbyło się w dniach 26-29 czerwca 2017 r. w Wiedniu i wzięło z nim udział dwie osoby),
- szkoleniu pt.: "Right to asylum and to international protection" (szkolenie odbyło się w dniach 19-21 kwietnia 2017 r. w Rzymie i wzięła w nim udział 1 osoba).

Departament do Spraw Przeszłości Zorganizowanej i Korupcji Prokuratury Krajowej w dniu 7 grudnia 2017 r. zorganizował naradę szkoleniową dotyczącą koordynacji postępowań związanych z przestępstwami handlu ludźmi. Do udziału w naradzie zaproszono 65 prokuratorów Prokuratur Rejonowych, Okręgowych, Regionalnych oraz Prokuratury Krajowej. Podczas narady omówiono aktualną problematykę wskazanej kategorii przestępstwa, najnowsze orzecznictwo sądów powszechnych i Sądu Najwyższego. Przedstawiciele każdej Prokuratury Regionalnej przekazali w formie wystąpień aktualne problemy związane z prowadzeniem postępowań w sprawie o czyny z art. 189a k.k.

IV.8 Realizowanie tematyki handlu ludźmi (w ramach modułu przestępstw przeciwko wolności) w aplikacji sędziowskiej i aplikacji prokuratorowskiej.

Odpowiedzialni za realizację: Krajowa Szkoła Sądownictwa i Prokuratury.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba przeszkolonych aplikantów.

2017 r. –

Ośrodek Szkolenia Wstępnego Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie (obecnie Ośrodek Aplikacji Sędziowskiej i Ośrodek Aplikacji Prokuratorowskiej) prowadził szkolenia z zakresu problematyki handlu ludźmi dla aplikantów sędziowskich i prokuratorowskich.

W przypadku aplikacji sędziowskiej zagadnienia przeciwdziałania handlu ludźmi były przedmiotem zajęć VII rocznika aplikacji, który liczy 83 aplikantów. Zagadnienia te omawiano w trakcie:

- zjazdu I – w ramach zajęć dotyczących dopuszczalności, przesłanek stosowania i czasu trwania tymczasowego aresztowania i innych izolacyjnych środków przymusu procesowego
- zjazdu III – w ramach zajęć dotyczących analizy typów przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu, czci i nietykalności cielesnej oraz wolności.

W przypadku aplikacji prokuratorskiej tematyka handlu ludźmi była przedmiotem zajęć VI rocznika, na którym kształci się 126 aplikantów. Problematykę handlu ludźmi omawiano w trakcie:

- zjazdu XVI – w ramach zagadnienia dotyczącego przestępstw przeciwko wolności, wolności seksualnej i obywatelności
- zjazdu XIX – w ramach zagadnień prawnomiędzynarodowych (w tym zakresie omówiono Konwencję Narodów Zjednoczonych z dnia 15 listopada 2000 r. o przeciwdziałaniu międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, Dz.U. z 2005 r., nr 18, poz. 158 ze zm., wraz z uzupełniającym ją Protokołem o zapobieganiu, zwalczaniu oraz karaniu za handel ludźmi, w szczególności kobietami i dziećmi, przyjętym przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 15 listopada 2000 r., Dz. U. z 2005 r., nr 18, poz. 160).

IV.9 Szkolenia z zakresu metodyki prowadzenia zajęć o handlu ludźmi dla funkcjonariuszy prewencji, prowadzących spotkania z młodzieżą.

Odpowiedzialni za realizację: Komenda Główna Policji we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników.

2017 r. –

- Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie zorganizowała w 2017 roku jedno szkolenie dla przedstawicieli wszystkich jednostek organizacyjnych Policji z województwa zachodniopomorskiego, zajmujących się w pionie prewencji problematyką przeciwdziałania handlowi ludźmi. W spotkaniu uczestniczyli również funkcjonariusze pionu kryminalnego. W szkoleniu wzięło udział 45 osób, reprezentujących 20 jednostek organizacyjnych Policji. Ponadto w garnizonie zachodniopomorskim przeprowadzono szereg spotkań i szkoleń lokalnych adresowanych do przedstawicieli Policji. W ramach lokalnego doskonalenia zawodowego odnotowano w sumie 36 takich spotkań, w których wzięło udział 571 przedstawicieli Policji. Jednym z elementów tego doskonalenia zawodowego były spotkania szkoleniowe, w których przedstawiciele Policji korzystali z aplikacji promowanej przez KGP pod nazwą „antitrafficking.pl.”

Przedsięwzięcia dotyczące realizacji działań będących w kompetencji służby prewencyjnej:

- Biuro Prewencji KGP:

W ramach działań prewencyjnych, poświęconych zapobieganiu handlowi ludźmi oraz przestępstwom towarzyszącym temu zjawisku, Biuro Prewencji kontynuowało współpracę partnerską z Policją holenderską realizując projekt prewencyjny „Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii”. Do głównych celów projektu należy:

- podniesienie poziomu świadomości prawnej osób wyjeżdżających lub noszących się z zamiarem wyjazdu za granicę kraju, a konkretnie do Holandii,
- ograniczenie ilości przestępstw związanych z wyzyskiem, zmuszaniem do prostytucji czy zmuszaniem do pracy polskich obywateli pracujących poza granicami.

Pozostałe cele to m.in.: poprawa zaufania obywateli do władz, w tym szczególnie do przedstawicieli Policji i Prokuratury holenderskiej czy też upowszechnienie wiedzy na temat instytucji pomocowych na terenie Holandii.

W ramach kontaktów roboczych przedstawicieli Biura Prewencji KGP oraz koordynatora projektu ze strony holenderskiej Pani Ireny de Ruig ustalono, że przedsięwzięcie w 2017 r. zostanie zrealizowane w pięciu kilkudniowych sesjach. W celu sprawnej realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, na podstawie przekazanych odpowiedzi, został opracowany harmonogram wizyt zatwierdzony przez Dyrektora Biura Prewencji KGP insp. Dariusza Minkiewicza. Daty warsztatów zostały uzgodnione z przedstawicielami Nationale Politie Nederland, Komendy Głównej Policji oraz jednostek organizacyjnych Policji (KWP/KMP/KPP). W 2017 r. zainteresowanie projektem zgłosiło 39 jednostek organizacyjnych Policji. Warto w tym miejscu podkreślić, że warsztaty/prelekcje udało się przeprowadzić we wszystkich zainteresowanych garnizonach, które nie uczestniczyły w projekcie w roku poprzednim. Odpowiednio wcześniej poszczególne KWP/KMP/KPP zostały poinformowane, że w 2017 r. realizacja projektu odbywa się na podobnych zasadach, jakie obowiązywały w 2016r.

W 2017 r. nie zmieniła się formuła projektu w odniesieniu do 2016 r. W głównej mierze spotkania kierowane były do potencjalnych migrantów zarobkowych, tj.: uczniów ostatnich klas szkół średnich, studentów i bezrobotnych. Podstawowym problemem poruszonym podczas organizowanych warsztatów było zagadnienie związane z ewentualnymi zagrożeniami jakie niosą za sobą podjęcie pracy przez obywateli Polski na terenie Holandii. W trakcie spotkań przedstawiciel Biura Prewencji KGP prezentował aspekty związane z problematyką handlu ludźmi, m.in. ogólny zarys zjawiska, dane statystyczne dotyczące przestępstw związanych z handlem ludźmi na terenie RP, jak również przybliżył program współpracy Policji polskiej z Policją holenderską w zakresie zwalczania handlu ludźmi. Stronę holenderską reprezentowała Pani Irena de Ruig – specjalistka ds. migracji zarobkowej z garnizonu Oost Nederland, Pani Dorota Dines z garnizonu Haaglanden oraz Pan Robin de Tombe z Wydziału Przestępczości Migracyjnej i Handlu Ludźmi z garnizonu Haaglanden, którzy przedstawiali m.in. przepisy prawne regulujące zatrudnienie cudzoziemców na terenie Holandii oraz omówili konkretne przypadki handlu ludźmi i pracy przymusowej. Goście holenderscy poruszyli również tematy: „Bezpieczny wyjazd do pracy na terytorium Holandii”, „Gdzie szukać pomocy, gdy mamy do czynienia z nieuczciwym pracodawcą?”, „Jakie zarobki są realne przy zatrudnieniu obcokrajowca

w Holandii?”, „Najczęstsze przypadki wykorzystywania Polaków przy pracy” oraz „Prawa i obowiązki w sytuacji podjęcia pracy w Holandii”.

W 2017 r. warsztatami objęci zostali również funkcjonariusze Policji, zarówno służby kryminalnej jak i prewencyjnej, a także przedstawiciele instytucji mogących na co dzień mieć kontakt z osobami deklarującymi chęć podjęcia pracy za granicą. W spotkaniach uczestniczyli również pracownicy miejskich/gminnych ośrodków pomocy społecznej, urzędów pracy oraz prywatni przedsiębiorcy.

W sumie w 2017 r., zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami, zorganizowano 5 sesji projektu „Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii”. Spotkania odbyły się w garnizonach: podlaskim, warmińsko-mazurskim, śląskim, małopolskim, podkarpackim, łódzkim, wielkopolskim, pomorskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim oraz lubuskim.

W sumie w 2017 r. w ramach projektu odbyło się 45 spotkań, w których uczestniczyło ponad 6,6 tys. osób.

Biuro Prewencji KGP w 2018 r. zamierza również kontynuować realizację projektu „Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii”. Dokonano już rozpoznania potrzeb jednostek organizacyjnych Policji w zakresie kontynuacji przedsięwzięcia. Na chwilę obecną zainteresowanie projektem zgłosiło 30 jednostek.

- KWP Olszyn

Na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w maju 2017 r. w ramach edukacyjnego projektu profilaktycznego pn. „*Uczyć, informować, zapobiegać. Otwarte szkoły – otwarte jednostki Policji*” organizowanego przez Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie przy udziale Sądu Okręgowego w Olsztynie i Kuratorium Oświaty w Olsztynie, zaprezentowano wykład pod hasłem „*Jak edukować młodzież o zagrożeniach związanych z handlem ludźmi*”. Podczas szkolenia wyjaśniono kodeksowe pojęcie handlu ludźmi, podano statystyki Policji i Ministerstwa Sprawiedliwości, omówiono metody działania sprawców oraz podano przykłady kampanii na rzecz przeciwdziałania zjawisku. Około 65 nauczycieli zostało wyposażonych w materiały edukacyjne do prowadzenia zajęć.

W związku z okresem wakacyjnym na stronach internetowych jednostek Policji funkcjonujących na terenie województwa warmińsko-mazurskiego zamieszczono informacje i przestrogi dla wyjeżdżających za granicę w ramach pracy i celach turystycznych dotyczące handlu ludźmi.

Współpracując z Powiatowym Urzędem Pracy w Mrągowie zrealizowano 6 spotkań dla osób bezrobotnych poszukujących pracy. Podczas spotkań zorganizowanych w urzędzie, pracownik PUP informował o dostępnych formach pomocy w poszukiwaniu pracy, natomiast w drugiej części spotkania policjantka informowała o zagrożeniach wynikających z przestępstwa handlu ludźmi i pracy przymusowej. Podczas spotkań przedstawiono prezentację multimedialną pn. „*Handel Ludźmi*” oraz filmy edukacyjne „*Zanim wyjedziesz*” oraz „*Dwie małe dziewczynki*” – materiały edukacyjne uzyskane ze strony handelludzi.eu – przygotowane w ramach realizacji Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2013-2015.

W ramach autorskiego projektu „*Nie tylko dzieci dają się nabrać*” funkcjonariusze Komisariatu Policji w Olsztynku w dniu 11 grudnia 2017 r. zorganizowali spotkanie dla mieszkańców gminy Olsztynek, podczas którego edukowali m.in. na temat zagrożeń związanych z handlem ludźmi. W spotkaniu wzięło udział około 60 osób.

W związku z obchodami Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi, Policjanci z Komendy Policji w Giżycku i Węgorzewie przeprowadzili spotkania w Urzędach Pracy z osobami bezrobotnymi, w trakcie których zwrócono uwagę na problemy związane z obozami pracy czy nielegalnym zatrudnieniem. W spotkaniach tych wzięło udział odpowiednio 8 i 6 osób.

Ponadto, na terenie dwóch powiatów województwa warmińsko-mazurskiego realizowany był projekt pn. „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”. Spotkania inicjowane były przez Komendę Główną Policji oraz Policję holenderską w celu zapobiegania handlowi ludźmi oraz przestępstwom towarzyszącym temu zjawisku. Pierwsze spotkanie odbyło się w dniu 08 czerwca 2017 r. i składało się ono z dwóch warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych, przeprowadzonych w Mrągowie. Uczestnikami pierwszego warsztatu zorganizowanego przez Komendę Powiatową Policji w Mrągowie we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Mrągowie, Urzędem Miejskim w Mrągowie oraz Zespołem Szkół nr 1 w Mrągowie były osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Mrągowie oraz uczniowie ostatnich klas gimnazjów i szkół średnich powiatu mrągowskiego. W spotkaniu wzięło udział około 450 osób. Uczestnikami drugiego warsztatu byli funkcjonariusze KPP w Mrągowie, KP w Mikołajkach, KPP w Giżycku, KPP w Kętrzynie, pracownicy PCPR w Mrągowie, GOPS w Sorkwicach, ZKSS w Mrągowie, GOPS w Mrągowie, PPP OHP w Mrągowie, Domów dla Dzieci Towarzystwa Nasz Dom w Mrągowie, MOPS w Mrągowie, Bursy Międzyszkolnej w Mrągowie, Urzędu Gminy w Pieckach, Urzędu Gminy w Mrągowie, Starostwa Powiatowego w Mrągowie. W spotkaniu uczestniczyło 47 osób. Natomiast drugie spotkanie realizowane w Centrum Użyteczności Publicznej w Ostródzie składające się z dwóch warsztatów odbyło się w dniu 09 czerwca 2017 r. Uczestnikami obu warsztatów byli policjanci, młodzież szkół ponadgimnazjalnych z Ostródy, nauczyciele, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Ostródzie, Miejskich i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, Urzędu Miasta w Ostródzie, Powiatowego Urzędu Pracy w Ostródzie oraz innych instytucji na co dzień pracujących z młodzieżą.

W celu podnoszenia efektywności i jakości wykonywanej pracy zorganizowano w sumie 18 szkoleń dla policjantów służby prewencyjnej, w których uczestniczyło 185 policjantów, w tym także policjanci służby kryminalnej.

W dniach 19-20 października 2017 r. Komenda Powiatowa Policji w Piszczu zorganizowała międzynarodową konferencję dotyczącą pracy dzielnicowych. Uczestniczyli w niej policjanci z Holandii, komendanci z garnizonu warmińsko-mazurskiego, dzielnicowi oraz policjanci KPP w Piszczu. Jednym z głównych tematów rozmów był handel ludźmi. Podczas spotkania policjanci wymieniali się wiedzą i doświadczeniem.

- KWP Białystok

W związku z obchodami Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi, Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku ogłosił konkurs skierowany do uczniów szkół gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych pt.: „*Nie daj się zwolnić – nie wszystko ma swoją cenę!*”, polegający na przygotowaniu plakatu. Myślą przewodnią podejmowanej inicjatywy była popularyzacja wśród

młodzieży wiedzy w obszarze handlu ludźmi oraz kształtowanie świadomości na temat niebezpieczeństw i zagrożeń związanych z turystyką krajową oraz wyjazdami za granicę. Otrzymane plakaty posłużyły do wydania kalendarza na rok 2018 o tematyce handlu ludźmi.

Ponadto, na terenie KMP w Suwałkach oraz KPP w Siemiatyczach zorganizowano konferencje inaugurujące obchody Dnia Walki z Handlem Ludźmi pn. „*Sprawdź zanim wyjedziesz – bezpieczne wyjazdy za granicę*”, które adresowane były do przedstawicieli organizacji pozarządowych, Straży Granicznej, pedagogów i psychologów szkolnych oraz uczniów szkół ponadgimnazjalnych. W obu konferencjach przewidziano wystąpienia prelegentów oraz zaprezentowano happening maturzystów dotyczący wskazanej tematyki.

Na terenie działania KMP w Białymstoku, KMP w Suwałkach oraz KPP w Augustowie odbyła się realizacja projektu pn. „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”, w ramach współpracy Policji polskiej z Policją holenderską, ukierunkowanego na zapobieganie handlowi ludźmi.

Policjanci z Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku przy współudziale Wydziału Historyczno-Socjologicznego Uniwersytetu w Białymstoku zorganizowali konferencję pn. „*Handel ludźmi. Zagrożenie współczesnego bezpieczeństwa*”. Podczas konferencji przedstawiono i omówiono problematykę handlu ludźmi, zwrócono uwagę na zagrożenia związane ze wskazanym zjawiskiem oraz na zasady zachowania ostrożności podczas wyjazdów zagranicznych. Konferencję swoim patronatem objął Komendant Główny Policji nadinsp. Jarosław Szymczyk. W przedsięwzięciu udział wzięli przedstawiciele Instytutu Historii i Nauk Politycznych Uniwersytetu w Białymstoku – Zakład Bezpieczeństwa Międzynarodowego, Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie – Wydział Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Fundacji El Karama, Miejskiego Ośrodka Doradztwa Metodycznego w Białymstoku, Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie oraz Europejskiego Towarzystwa Rozwoju Kompetencji Społecznych im. Johna Deweya.

Na terenie KMP w Suwałkach przy współpracy z przedstawicielami EURES, zorganizowano pokaz filmów dotyczących handlu ludźmi i przymuszonej prostytucji, w tym filmu pt.: „*Justyna*” skierowanego do młodzieży oraz warsztat dla osób bezrobotnych poszukujących pracy na rynku zagranicznym.

Ponadto, na terenie Białegostoku z inicjatywy policjantów z Komendy Miejskiej Policji w Białymstoku podjęto współpracę z przedstawicielami komunikacji miejskiej w zakresie umieszczania na monitorach znajdujących się w autobusach, informacji dot. problematyki handlu ludźmi. Nawiązano współpracę z lokalnymi mediami radiowymi w Białymstoku i Suwałkach, gdzie emitowano audycje radiowe poświęcone tematyce bezpiecznych wyjazdów za granicę. Na terenie garnizonu podlaskiego w 2017 r. zorganizowano 187 spotkań, których uczestnikami była społeczność lokalna, w tym uczniowie szkół (łącznie liczba odbiorców 8 262 osoby).

- KWP Gdańsk

W województwie pomorskim w ramach realizacji zadań wynikających z „*Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018*”, w 2017 r. przeprowadzono 326 spotkań, w których wzięło udział 13 204 osoby. W zależności od wieku odbiorców dobierano odpowiedni przekaz

informacji, a główny nacisk położono na ostrożność podczas zawierania znajomości z osobami oferującymi pracę, szczególnie poza granicami kraju.

Funkcjonariusze jednostek miejskich i powiatowych województwa pomorskiego na bieżąco współpracowali z instytucjami państwowymi i samorządowymi oraz organizacjami realizującymi działania w obszarze przeciwdziałania zjawisku handlu ludźmi, m.in. przez wspólną organizację prelekcji, spotkań i innych działań profilaktycznych. Jak również prowadzona była bieżąca współpraca ze środkami masowego przekazu w celu popularyzowania tematyki handlu ludźmi.

Na stronach internetowych jednostek Policji województwa pomorskiego zamieszczano informacje o zagrożeniach związanych ze zjawiskiem handlu ludźmi, a w trakcie imprez plenerowych, festynów, kolportowano ulotki wskazujące na potencjalne zagrożenia w przedmiotowym zakresie.

Ponadto policjanci pionu prewencji w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi współpracowali z policjantami pionu kryminalnego oraz Strażą Graniczną prowadząc m.in. działania polegające na kontroli tzw. „agencji towarzyskich” oraz zakładów pracy zatrudniających cudzoziemców.

W zakresie realizacji pkt IV.9 *szkolenia z zakresu metodyki (...)* w 2017 r. w jednostkach podległych KWP w Gdańsku przeprowadzono 16 szkoleń dla funkcjonariuszy Policji, w których uczestniczyło 181 osób.

Policjanci z Nowego Dworu Gdańskiego wspólnie z Wyższą Szkołą Bezpieczeństwa w Poznaniu i Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim zorganizowali konferencję pn. *„Prawne i społeczne aspekty handlu ludźmi”*, w której wzięło udział 100 osób, a adresatami byli: policjanci, strażnicy graniczni, dyrektorzy szkół, nauczyciele i pracownicy pomocy społecznej.

- KSP

Najważniejszym zadaniem realizowanym przez Komendę Stołeczną Policji w trakcie codziennej służby, było kontynuowanie realizacji projektu pn. *„Edukacja prawna w szkołach z udziałem warszawskiej Policji”*. W jego ramach w Mazowieckim Urzędzie Wojewódzkim prowadzona była V edycja warsztatów dla nauczycieli. Organizatorem warsztatów była Komenda Stołeczna Policji i Mazowiecki Urząd Wojewódzki pod patronatem Mazowieckiego Kuratorium Oświaty. Celem projektu było zwiększanie świadomości prawnej kadry pedagogicznej w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa i porządku w placówkach oświatowych oraz wzmocnienie współpracy w działaniach podejmowanych na rzecz przeciwdziałania niedostosowaniu społecznemu małoletnich. W ramach projektu zorganizowano 11 spotkań, w których udział wzięły 553 osoby (dyrektorzy, nauczyciele, i wychowawcy).

Natomiast na terenie działania garnizonu stołecznego przeprowadzono 873 spotkania informacyjne dla młodzieży szkolnej, obejmujące łącznie 23 621 uczestników.

- KWP w Radomiu

W ramach realizacji zapisów zawartych w części I *Krajowego Planu Działań (...)* pkt I.10 dotyczącego organizacji spotkań informacyjnych dla młodzieży szkolnej w garnizonie mazowieckim przeprowadzono 621 spotkań, w których uczestniczyło 40 500 młodych osób.

Spotkania przeprowadzone w szkołach średnich i gimnazjach oraz klasach IV-VI na terenie garnizonu mazowieckiego, dotyczyły podejmowania pracy zarobkowej za granicą i zagrożeń z tym związanych. Poruszano również tematykę nawiązywania kontaktów przez Internet z osobami nieznanymi, oferującymi bardzo dobre warunki pracy za granicą. Policjanci podkreślali jak ważne jest, aby korzystać tylko z ofert legalnych biur pośrednictwa pracy. Pogadanki odbywały się zarówno w ramach pracy profilaktycznej w trakcie całego roku szkolnego, jak również podczas realizowania działań „Bezpieczne ferie” czy „Bezpieczne wakacje”.

Poza tym, w wielu jednostkach posługiwano się materiałami filmowymi dotyczącymi handlu ludźmi „Historia Pauliny”, „Handel żywym towarem”, „Sala samobójców”, „Tak chcę być bezpieczny...”, „Obcy, talk – show”, „Ewa Farna – w sieci.tv”, czy prezentacjami multimedialnymi „Młodzi a Współczesne Niewolnictwo”, „Cyberprzemoc a prawo”. Podczas spotkań informowano o stronach internetowych www.helpline.pl i www.dyzurnet.pl, telefonie zaufania dla dzieci i młodzieży oraz wskazywano instytucje zajmujące się pomocą osobom pokrzywdzonym, m.in. Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi czy Fundacja przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada.

W ramach Ogólnopolskiej Nocy Profilaktyki pod hasłem „Serce wolne od uzależnień i przemocy” funkcjonariusze KPP w Płońsku przeprowadzili szeroko zakrojone działania i wygłosili równocześnie prelekcje w szkołach na terenie miasta Płońska, gdzie poruszana była problematyka handlu ludźmi.

Kilka jednostek włączyło się w obchody Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi. W Mławie zorganizowano spotkania z pracownikami MOPS, podczas których przedstawiono problem handlu ludźmi. Policjanci z KPP Grójec przeprowadzili prelekcję z młodzieżą na temat niebezpieczeństw związanych z podejmowaniem pracy za granicą. W Kozienicach zorganizowano konferencję z młodzieżą, podczas której przedstawiono prezentację na temat handlu ludźmi oraz filmy profilaktyczne. Natomiast w Ostrołęce na stronie internetowej KMP w Ostrołęce i lokalnych mediach zamieszczono informację na temat „XI Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi”.

Wybrane jednostki takie jak KMP Ostrołęka, KPP Garwolin czy KPP Węgrów prowadziły działania skierowane do rodziców oraz pedagogów szkolnych. Funkcjonariusze podczas wywiadówek szkolnych i rad pedagogicznych przekazywali podstawową wiedzę z zakresu handlu ludźmi. W spotkaniach tych udział wzięło łącznie 1 620 rodziców i pedagogów. Ponadto, podczas festynu dla dzieci z całej gminy Kozienice przed rozpoczynającymi się wakacjami zorganizowano konkurs z wiedzy na temat handlu ludźmi.

Wybrane jednostki Policji województwa mazowieckiego, takie jak Kozienice, Mława i Ciechanów przeprowadziły szkolenia informacyjne dla funkcjonariuszy, podczas których przypomniano podstawowe przepisy dotyczące wykorzystania seksualnego oraz zmuszania do prostytucji oraz czerpania korzyści z tego procederu. Podczas szkoleń wykorzystywano m.in. materiały edukacyjne MSWiA dostępne na portalu informacyjnym ministerstwa. W szkoleniach wzięło udział łącznie 550 funkcjonariuszy.

Stopień realizacji miernika zawarty w punkcie IV.9 dotyczący szkoleń z zakresu metodyki prowadzenia zajęć o handlu ludźmi dla funkcjonariuszy prewencji, prowadzących zajęcia z młodzieżą objął 1 spotkanie w którym uczestniczyło 3 funkcjonariuszy prewencji.

- KWP w Kielcach

W województwie świętokrzyskim zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, w skład którego wchodzi 21 przedstawicieli służb, instytucji pozarządowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania w przedmiotowym obszarze spotkał się dwa razy.

Pierwsze posiedzenie odbyło się w dniu 27 kwietnia 2017 r., na którym omówiono statystyki współczesnego niewolnictwa, zwłaszcza problem pracy niewolniczej obywateli Ukrainy, wyniki kontroli PIP oraz podjęto decyzję o wdrożeniu programu prewencyjno-profilaktycznego dedykowanego cudzoziemcom przebywającym w Polsce, chcącym podjąć legalną pracę. Program będzie składał się z I etapu – przeprowadzenia akcji informacyjnej oraz etapu II (zrealizowanego w latach 2018-2019) polegającego na przeprowadzeniu instruktaży i szkoleń kierowanych do polskich i zagranicznych pracodawców prowadzących firmy na terenie RP.

Natomiast drugie posiedzenie Zespołu odbyło się w dniu 15 listopada 2017 r., w którym goście udział wzięli przedstawiciele Policji holenderskiej Pani Irena de Ruig z garnizonu Oost Nederland i Pan Robin de Tombe z Wydziału do walki z Handlem Ludźmi z garnizonu Haaglanden oraz policjanci z Biura Prewencji KGP. Wizyta gości związana była z realizacją ogólnopolskiego projektu pn. *„Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii”*. Podczas posiedzenia Zespołu Pan Czesław Zender – nadinspektor pracy Selekcji Legalności Zatrudnienia Okręgowej Inspekcji Pracy w Kielcach, przybliżył uczestnikom założenia trzyletniej kampanii pn. *„Pracuję legalnie”* oraz przedstawił zarys problemów związanych z nielegalnym powierzaniem pracy cudzoziemcom przebywającym na terenie RP, głównie obywateli Ukrainy. Przewiduje się, że kampania zarówno w formie spotkań, konferencji, warsztatów szkoleniowych, jak i dystrybucji materiałów edukacyjnych, poradników, broszur (w pięciu wersjach językowych), artykułów w prasie, spotów w radio i TV przyczyni się do podniesienia kompetencji pracodawców i potencjalnych odbiorców. Inaugurację ogólnopolskiej kampanii „Pracuję legalnie”, w rejonie świętokrzyskim rozpoczęto konferencją w dniu 16 listopada 2017 roku w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach, która stanowiła I etap programu. Natomiast w kolejnej części posiedzenia Zespół podsumował wyniki badania ankietowego prowadzonego w poszczególnych powiatach w latach 2016-2017.

Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w Kielcach, w skład którego wchodzi m.in. pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Państwowej Inspekcji Pracy i funkcjonariusze Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach w 2017 r. zorganizował konferencje powiatowe pn. *„Świętokrzyskie Przeciwko Handlowi Ludźmi”*. Konferencje poświęcone były emigracji zarobkowej mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz zagrożeń z tym związanych. Policjanci czynnie uczestniczyli w 7 takich konferencjach w powiatach koneckim, kieleckim, pińczowskim, skarżyskim i staszowskim. Konferencje dedykowano uczniom klas maturalnych, nauczycielom, pracownikom pomocy społecznej oraz kadrze placówek opiekuńczo-wychowawczych. Łącznie w spotkaniach wzięło udział ok. 790 osób. Rozdystrybuowano komiksy „Nie jesteś na sprzedaż” oraz płyty CD z materiałami opracowanymi przez MSWiA dot. handlu ludźmi.

W ramach projektu „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”, przeprowadzonego dwa spotkania w dniu 15 listopada 2017 r. w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach. W pierwszym, poświęconym funkcjonariuszom prewencji i pionów kryminalnych z województwa świętokrzyskiego wzięło łącznie udział 95 funkcjonariuszy, natomiast w drugim poświęconym uczniom i studentom z tego regionu wzięło udział łącznie około 340 osób.

W 2017 r. w Komendach Powiatowych Policji garnizonu świętokrzyskiego przeprowadzono łącznie 14 szkoleń, w których uczestniczyło 359 policjantów. Natomiast w zakresie realizacji spotkań informacyjnych z młodzieżą szkolną przeprowadzono ich 233, w których uczestniczyło 8 201 uczniów.

- KWP Rzeszów

W garnizonie podkarpackim w 2017 r. w związku z zadaniami zawartymi w *Krajowym Planie Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018*, dotyczącymi organizacji spotkań informacyjnych dla młodzieży szkolnej odbyły się 943 spotkania, w których wzięło udział 32 929 uczestników.

Na terenie podległym Komendzie Wojewódzkiej w Rzeszowie realizowany jest wojewódzki program prewencyjny, koordynowany przez Wydział Prewencji KWP w Rzeszowie, pod nazwą „*Stop patologiom – Razem bezpiecznie*”. Działaniem, na którą m.in. ukierunkowany jest niniejszy program, stanowi zjawisko handlu ludźmi dotyczące w szczególności wykorzystania prostytutki innych osób lub inne formy wykorzystywania seksualnego, pracę lub usługi o charakterze przymusowym lub praktyki podobne do niewolnictwa. W ramach realizacji tego programu funkcjonariusze KMP i KPP woj. podkarpackiego prowadzą m.in. spotkania z mieszkańcami, w czasie których informują o zagrożeniach dotyczących wyjazdu za granicę w celach zarobkowych, prowadzone są również prelekcje z uczniami szkół ponadgimnazjalnych, ich rodzicami i nauczycielami w zakresie problematyki zjawiska handlu ludźmi.

Ponadto, podkarpacka Policja realizuje zadania w obszarze zwalczania żebractwa. Interwencjom podlegają wszystkie sytuacje, zwłaszcza w miejscach publicznych, w których występują zachowania mające znamiona żebractwa. Szczególnie bezwzględny reakcją podlegają przypadki żebrania małoletnich oraz wykorzystywania ich do procederu żebractwa dzieci.

W KWP w Rzeszowie w dniu 22 marca 2017 r. odbyło się szkolenie dotyczące skutecznego rozpoznawania ofiar i ścigania przestępców handlu ludźmi, skierowane do koordynatorów służby prewencyjnej i kryminalnej z woj. podkarpackiego, zajmujących się problematyką handlu ludźmi.

Policja garnizonu podkarpackiego współpracuje z lokalnymi mediami, za pośrednictwem których przekazywane są mieszkańcom informacje dotyczące problematyki bezpiecznych wyjazdów za granicę w celach zarobkowych i turystycznych.

W ramach kampanii pn. „*Praca za granicą*”, której celem było przeciwdziałanie zjawisku nielegalnego pośrednictwa pracy i przestępczości związanej z tym zjawiskiem, KMP w Krośnie nawiązała współpracę z Urzędami Gmin z powiatu krośnieńskiego, którym przekazano tematyczne materiały informacyjne w postaci ulotek, plakatów i broszur aby rozpropagować je wśród społeczności lokalnej.

W dniu 14 listopada 2017 r. w ramach ogólnopolskiego projektu pn. „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”, odbyło się spotkanie zorganizowane przez Komendę Powiatową Policji

w Mielcu poświęcone problematyce handlu ludźmi, w którym wzięła udział młodzież z ostatnich klas szkół średnich z terenu powiatu mieleckiego jak również pracownicy Urzędu Pracy w Mielcu oraz Powiatowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mielcu, pedagodzy placówek oświatowych a także policjanci KPP w Mielcu.

W 2017 r. w garnizonie podkarpackim nie były realizowane szkolenia z zakresu metodyki prowadzenia zajęć o handlu ludźmi dla funkcjonariuszy prewencji prowadzących zajęcia z młodzieżą. Przeprowadzono szkolenie nt. „*Realizacja działań profilaktycznych dotyczących eliminacji zjawiska handlu ludźmi*”, w którym uczestniczyło 9 policjantów z Wydziału Prewencji KWP w Kielcach. Przeprowadzono 5 spotkań profilaktycznych o tematyce handlu ludźmi w powiatach: jędrzejowskim, kieleckim, skarżyskim dla 270 rodziców młodzieży szkolnej.

- KWP Poznań

Wielkopolscy policjanci podejmowali działania prewencyjne mające na celu rozpoznawanie, wykrywanie oraz zapobieganie przestępstw handlu ludźmi, ze zwróceniem uwagi na proceder prostytucji i żebractwa. W tym zakresie, przeprowadzano regularne inspekcje miejsc, w których może dochodzić do prostytucji, żebractwa oraz zachowań mogących wskazywać na inne formy handlu ludźmi.

W związku z wydanymi w tym zakresie poleceniami, systematycznie i nie rzadziej niż raz w miesiącu, wszystkie jednostki miejskie i powiatowe Policji zobowiązane są do przeprowadzenia działań mających na celu ograniczenie tego procederu.

Ponadto, powołany w strukturach KWP w Poznaniu Zespół do Walki z Terrorem Kryminalnym oraz Handlem Ludźmi na bieżąco monitorował przedmiotowe zagadnienie. Analizie poddawane były informacje dotyczące osób trudniących się nierządem oraz osób nakłaniających do prostytucji i czepiących z tego procederu zyski. Sprawdzany był również Internet oraz prasa lokalna pod kątem ofert świadczenia usług seksualnych bądź propozycji pracy w tym charakterze.

W dniach 8-10 października 2017 r, na terenie działania Komendy Miejskiej Policji w Koninie a także Komendy Powiatowej Policji w Turku realizowany był projekt pn. „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”, przy udziale funkcjonariuszy Policji holenderskiej, ukierunkowany na zapobieganie handlowi ludźmi oraz przestępstwom towarzyszącym temu zjawisku. Spotkania skierowane były do osób bezrobotnych, pedagogów oraz studentów jak również uczestniczyli w nich policjanci.

Ponadto, na terenie działania Komendy Powiatowej Policji w Słupcy realizowany był projekt pn. „*Jesteś Europejczykiem nie niewolnikiem*”, skierowany do uczniów szkół wyjeżdżających na praktyki zawodowe, a podstawowym jego celem było zwiększanie świadomości młodzieży na temat handlu ludźmi oraz jak się chronić przed staniem się ofiarą tego procederu.

Policjanci z KMP w Poznaniu przy współpracy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, realizowali projekt pn. „*Bądź bezpieczna – nie daj się*”, który w wybranych trzech gminach powiatu poznańskiego tj. Buk, Rokietnica i Swarzędz skupił się na niebezpieczeństwach związanych z przemocą, wykorzystywaniem seksualnym oraz handlem ludźmi. Wzbogaceniem projektu były zajęcia z podstaw samoobrony.

Podsumowując działania z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi, zgodnie z I częścią „Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018” na terenie garnizonu wielkopolskiego przeprowadzono 375 spotkań, w których uczestniczyli uczniowie szkół ponadgimnazjalnych w liczbie 14 481 osób. Natomiast realizując pkt IV.9 ww. *Planu (...)* dotyczący szkoleń z zakresu metodyki prowadzenia zajęć o handlu ludźmi dla funkcjonariuszy prewencji prowadzących zajęcia z młodzieżą, przeprowadzono ich łącznie 19, w których przeszkolono 815 policjantów.

- KWP Bydgoszcz

Na terenie garnizonu kujawsko-pomorskiego w ramach realizacji *Planu (...)* zawartego w punkcie I.10 dotyczącego organizacji spotkań informacyjnych dla młodzieży szkolnej, przeprowadzono 896 spotkań, w których udział wzięło 30 645 uczestników. Ponadto, przeprowadzono 2 spotkania dla 84 rodziców oraz 2 spotkania dla 45 nauczycieli.

Tematyka handlu ludźmi była również poruszana podczas dwóch powiatowych konferencji przygotowanych przez Komendę Powiatową Policji w Świeciu oraz Nakle nad Notecią. Spotkania były dedykowane policjantom, pedagogom, nauczycielom, kuratorom, pracownikom miejskich/gminnych ośrodków pomocy społecznej oraz powiatowych centrów pomocy rodzinie. W konferencjach wzięło udział 140 uczestników.

Kadra kierownicza z garnizonu kujawsko-pomorskiego uczestniczyła w wojewódzkiej konferencji organizowanej przez Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi pt.: „*Handel ludźmi – niewolnictwo XXI w.*”. Podczas konferencji funkcjonariusz Wydziału Prewencji KWP w Bydgoszczy prezentował temat pt.: „*Specyfikacja regionu – handel ludźmi w województwie kujawsko-pomorskim*”.

Komenda Wojewódzka Policji w Bydgoszczy wzięła również udział w projekcie pn. „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”, przygotowanym wspólnie przez Policję holenderską wspólnie z policjantami Wydziału Prewencji Komendy Głównej Policji. W ramach wyżej wymienionego przedsięwzięcia w Grudziądzu odbyło się spotkanie z uczniami szkół ponadgimnazjalnych oraz studentami Wyższej Szkoły Demokracji. Natomiast w Bydgoszczy Wydział Prewencji KWP w Bydgoszczy wraz z Zakładem Filozofii Wychowania i Edukacji Obywatelskiej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy oraz przy współpracy członków Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi na terenie Collegium Copernicanum Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, konferencję naukowo-szkoleniową pt.: „*Współczesne formy handlu ludźmi – rozpoznawanie i zapobieganie*”. W spotkaniu wzięło udział około 150 studentów i uczniów szkół średnich oraz około 70 przedstawicieli placówek wychowawczo-oświatowych, miejskich/gminnych ośrodków pomocy społecznej, powiatowych centrów pomocy rodzinie, powiatowych urzędów pracy oraz funkcjonariusze miejskich i powiatowych komend Policji zajmujących się zagadnieniem handlu ludźmi.

W ramach działań w Wojewódzkim Zespole ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi przeprowadzono 4 szkolenia z zakresu handlu ludźmi dla 240 przedstawicieli Centrum Powiadomienia Ratunkowego w Bydgoszczy, dyżurnych miejskich i powiatowych jednostek Policji oraz funkcjonariuszy Komend Powiatowych Państwowej Straży Pożarnej.

Z jednostek podległych KWP w Bydgoszczy w ramach doskonalenia zawodowego z zakresu przeciwdziałania handlowi ludźmi wzięło udział 756 funkcjonariuszy. Podczas szkoleń wykorzystano środki dydaktyczne w postaci filmów oraz broszur przygotowanych przez MSWiA. Jak również przygotowano 3 szkolenia z zakresu metodyki prowadzenia zajęć o handlu ludźmi dla 94 funkcjonariuszy.

- KWP Wrocław

Na terenie garnizonu dolnośląskiego w ramach prowadzonych działań profilaktycznych przeprowadzono łącznie 1 153 spotkania informacyjne dla młodzieży szkolnej oraz studentów, w których uczestniczyło 54 334 uczniów.

Zespół psychologów z Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu przeprowadził 4 szkolenia pn. „Psychologiczne aspekty komunikacji z ofiarą, świadkiem przestępstwa handlu ludźmi”, w których uczestniczyło 50 funkcjonariuszy garnizonu dolnośląskiego.

W ramach autorskiego projektu realizowanego przez KPP w Głogowie, pn. „*Nie jestem rzeczą! Mną się nie handluje! Mnie się dobrze traktuje!*”, który został wpisany do Ogólnopolskiego Banku Dobrych Praktyk, dwukrotnie przeprowadzono warsztaty dla młodzieży w wieku 17-19 lat. Celem spotkań było zwrócenie uwagi na problem handlu ludźmi i przymusowej pracy.

Komenda Miejska Policji we Wrocławiu przy współpracy z Akademią Sztuk Pięknych we Wrocławiu oraz Starostwem Powiatowym we Wrocławiu zorganizowała konkurs plastyczny pn. „Człowiek nie jest na sprzedaż”. Adresatami konkursu byli uczniowie szkół średnich oraz studenci wrocławskich uczelni.

W dniu 30 czerwca 2017 r. w siedzibie Wojewódzkiego Urzędu Pracy we Wrocławiu odbyło się szkolenie pn. „*Holenderski rynek pracy – warunki i zagrożenia*”, zorganizowane przez Ambasadę Królestwa Niderlandów w Warszawie we współpracy z Fundacją Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada, którego jednym z głównych tematów była problematyka handlu ludźmi.

Ponadto, Zespół ds. przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, powołany przez Wojewodę Dolnośląskiego w 2017 r. odbył 4 spotkania, podczas których doskonalono zasady współpracy podmiotów wchodzących w jego skład, jak również wymieniano informacje i doświadczenia w przedmiotowym zakresie.

- KWP Kraków

Funkcjonariusze z garnizonu małopolskiego w ramach realizacji *Planu (...)* w 2017 r. utrzymywali stałą współpracę z Wydziałem Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi. Przeprowadzono 2 szkolenia dla policjantów Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, w których wzięło udział 63 funkcjonariuszy. Realizowano również spotkania w ramach programu „*Sport Przeciw Wykluczeniom*” wspólnie z klubami sportowymi, których odbiorcami była młodzież szkół średnich oraz dorośli, w 36 spotkaniach wzięło udział 561 osób.

Równolegle jednostki Policji funkcjonujące na terenie działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie zrealizowały m.in. spotkania profilaktyczne z młodzieżą szkół gimnazjalnych

i ponadgimnazjalnych, rodzicami i nauczycielami, podczas których informowano w jakich instytucjach i organizacjach ofiary handlu ludźmi mogą uzyskać pomoc.

Systematycznie kontrolowano miejsca, w których mogło dochodzić do wykorzystywania ludzi w procederze żebractwa. Ponadto, regularnie kontrolowano miejsca, w których kobiety mogły być zmuszane do tzw. „przydrożnej prostytucji” lub innych form seksualnego wykorzystania czy usług o charakterze pracy przymusowej.

W lokalnej prasie zamieszczano artykuły, takie jak: „*Nie jesteś na sprzedaż – Handel Ludźmi*”, „*Jak nie stać się ofiarą Handlu Ludźmi*” zawierające porady prewencyjne oraz inne istotne informacje dotyczące przeciwdziałania temu zjawisku.

Podczas codziennej pracy policjanci garnizonu małopolskiego, realizując zadania ukierunkowane na przeciwdziałanie handlowi ludźmi, współpracowali ze Strażą Graniczną, Strażami Miejskimi, Fundacją La Strada, Caritas Polska, Fundacją Dajemy Dzieciom Siłę (dawniej Dzieci Niczyje) oraz Fundacją ITAKA.

Jednostki organizacyjne Policji funkcjonujące na obszarze działania Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie w 2017 r. w ramach miernika zawartego w części I *Krajowego Planu Działań (...)* pkt I.10 zorganizowały 789 spotkań informacyjnych, w których łącznie przeszkolono 26 369 osób.

- KWP Lublin

W 2017 r. policjanci zajmujący się problematyką handlu ludźmi z komend miejskich i powiatowych Policji województwa lubelskiego odbyli 665 spotkań w placówkach oświatowych, w których uczestniczyło łącznie 22 123 dzieci i młodzieży szkolnej.

- KWP Opole

Na terenie garnizonu opolskiego w 2017 r. przeprowadzono łącznie 88 spotkań, w których uczestniczyło 2 405 osób, była to głównie młodzież szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Podczas spotkań prezentowano i omawiano mechanizmy stosowane przez osoby trudniące się handlem ludźmi, a także przestępstwami związanymi z prostytucją, pornografią i innymi sposobami seksualnego wykorzystania, pracą przymusową, żebractwem, kradzieżami sklepowymi, wyłudzeniami socjalnymi oraz różnymi innymi formami wykorzystania poniżającego godność człowieka. Ponadto, zrealizowano 3 szkolenia, podczas których przeszkolono 61 funkcjonariuszy województwa opolskiego prowadzących zajęcia z młodzieżą w szkołach.

Na terenie powiatu namysłowskiego przeszkolono 22 pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej. Podczas spotkania wskazano problematykę związaną z handlem ludźmi, jako współczesnej formy niewolnictwa.

W ramach działań profilaktycznych podejmowanych na terenie województwa opolskiego prowadzone były spotkania z młodzieżą, pedagogami oraz rodzicami, na których poruszana była tematyka handlu ludźmi. Ważnym celem takich spotkań było podnoszenie świadomości zjawiska handlu ludźmi, jak również poprawa skuteczności działań instytucji i organizacji zaangażowanych w przeciwdziałanie handlowi ludźmi, a także wspieranie ofiar tego przestępstwa oraz zwiększanie

efektywności podejmowanych działań. W ramach prowadzonych przedsięwzięć, wykorzystano film edukacyjny „Handel Ludźmi”.

- KWP Łódź

W 2017 r. we wszystkich 22 komendach miejskich i powiatowych Policji podległych działaniu Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi, przeprowadzono w sumie 1 126 spotkań z młodzieżą szkolną, studentami, nauczycielami, pedagogami oraz rodzicami, podczas których oprócz zagadnień dotyczących bezpieczeństwa, przede wszystkim skupiono się na tematyce handlu ludźmi oraz przestępstwami z tym związanymi, takimi jak: wykorzystywanie i przymuszanie do pracy zarobkowej czy zmuszanie do kradzieży. W warsztatach wzięło udział 20 050 osób. Podczas spotkań obecni byli przedstawiciele: Policji, Straży Granicznej, Straży Miejskiej, MOPS-ów, Domów Studenta, Hotelu Robotniczych, Straży Ochrony Kolei czy Kuratorskiej Służby Sądowej.

Ponadto, w ramach projektu „Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii”, przeprowadzono warsztaty w 5 komendach powiatowych garnizonu łódzkiego.

Funkcjonariusze Policji przeprowadzili 678 kontroli miejsc zbiorowego zatrudnienia i zamieszkania cudzoziemców, pod kątem legalności ich pobytu i zatrudnienia oraz warunków przebywania. Podczas odpraw do służby patrolowej policjantom każdorazowo podawane były zagadnienia związane z problematyką handlu ludźmi, celem zwrócenia uwagi i odpowiedniego reagowania w przypadku ujawnienia ofiar tego procederu.

Na stronach internetowych komend garnizonu łódzkiego umieszczane były informacje dotyczące problematyki handlu ludźmi. Jak również policjanci przekazywali do urzędów oraz gmin ulotki informacyjne celem umieszczenia ich na tablicach ogłoszeniowych.

W okresie poprzedzającym wakacje 2017 r., policjanci województwa łódzkiego uczestniczyli w spotkaniach profilaktycznych z młodzieżą, podczas których oprócz zagadnień związanych z bezpiecznym wypoczynkiem, poruszali tematykę handlu ludźmi i zagrożeń związanych z wyjazdami zagranicznymi.

- KWP Szczecin

W województwie zachodniopomorskim w 2017 r. służba prewencyjna podejmowała szereg działań edukacyjnych wynikających z założeń *Krajowego Planu Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018*. W ramach przedmiotowej aktywności realizowano 444 spotkania z 10 680 osobami młodzieży szkolnej, podczas których omawiano zagadnienie handlu ludźmi i związane z tym sposoby działania sprawców tego przestępstwa oraz formy werbowania ofiar.

Podczas regularnych spotkań mających na celu szerszą edukację społeczną w zakresie przeciwdziałania handlowi ludźmi, kontynuowano współpracę z Policją holenderską w zakresie uświadamiania zagrożeń związanych z podjęciem pracy organizowanej przez mało wiarygodne źródła pośrednictwa pracy w Holandii. Holenderscy policjanci i przedstawiciele holenderskich organizacji pozarządowych, szkolili pracowników Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie i dzielnicowych KPP w Świdwinie.

Komenda Miejska Policji w Koszalinie we współpracy z młodzieżą placówek oświatowych typu hotelarskiego i turystycznego zrealizowała przedsięwzięcie pn. „*Obietnice... Twoje życie jest bezcenne – nie pozwól się sprzedać*”, polegające na realizacji warsztatów asertywnego zachowania się przed różnymi sposobami werbunku sprawców, którzy za pomocą internetowego kontaktu mogą docierać do swoich ofiar. Ponadto, w Koszalinie zorganizowano dwa szkolenia dla pracowników biur podróży i młodzieży szkolnej biorącej udział w programie Erasmus.

W Szczecinku zrealizowano kampanię społeczną pod nazwą „Sprzedani, oszukani, załamani”, którą zainaugurowała konferencja szkoleniowo-naukowa adresowana do pedagogów, pracowników socjalnych oraz przedstawicieli Powiatowego Urzędu Pracy. Działanie miało na celu uświadomienie zagrożeń handlu ludźmi, jego form i sposobu działania sprawców.

W związku z obchodami Europejskiego Dnia Walki z Handlem Ludźmi w województwie zachodniopomorskim zrealizowano szereg przedsięwzięć, takich jak happeningi, warsztaty szkolne, konkursy plastyczne, spotkania w domach kultury oraz emisje filmów mających na celu edukację społeczną w przedmiotowym zakresie. Podczas tych wydarzeń emitowany był film dotyczący przeciwdziałania handlowi ludźmi, opracowany przez KWP w Szczecinie pod tytułem „*Wszyscy na sprzedaż*”.

W zakresie realizacji pkt. IV.9 *Krajowego Planu* – szkolenia z zakresu metodyki prowadzenia zajęć o handlu ludźmi dla młodzieży, KWP w Szczecinie zorganizowała 1 szkolenie dla koordynatorów wszystkich jednostek organizacyjnych z województwa zachodniopomorskiego. W szkoleniu wzięło udział 45 osób, reprezentujących 20 jednostek organizacyjnych Policji. W ramach lokalnego doskonalenia zawodowego wykonano 36 spotkań w których wzięło udział 571 przedstawicieli Policji.

Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie zorganizowała w 2017 roku jedno szkolenie dla przedstawicieli wszystkich jednostek organizacyjnych Policji z województwa zachodniopomorskiego, zajmujących się w pionie prewencji problematyką przeciwdziałania handlowi ludźmi. W spotkaniu uczestniczyli również funkcjonariusze pionu kryminalnego. W szkoleniu wzięło udział 45 osób, reprezentujących 20 jednostek organizacyjnych Policji. Ponadto w garnizonie zachodniopomorskim przeprowadzono szereg spotkań i szkoleń lokalnych adresowanych do przedstawicieli Policji. W ramach lokalnego doskonalenia zawodowego odnotowano w sumie 36 takich spotkań, w których wzięło udział 571 przedstawicieli Policji. Jednym z elementów tego doskonalenia zawodowego były spotkania szkoleniowe, w których przedstawiciele Policji korzystali z aplikacji promowanej przez KGP pod nazwą „*antitrafficking.pl*”.

- KWP Katowice

W 2017 r. realizacja zadań zawartych w *Krajowym planie Działań Przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018*, opierała się przede wszystkim na współpracy i wymianie informacji oraz realizacji i koordynacji przedsięwzięć profilaktycznych ukierunkowanych na problematykę handlu ludźmi, również przy współpracy z podmiotami pozapolicyjnymi. Skupiono się na przedsięwzięciach informacyjno-edukacyjnych, podczas których przekazywane były treści w zakresie bezpiecznego podejmowania pracy poza granicami Polski, środkach ostrożności przy wyborze ofert pracy a także szczegółowe informacje, gdzie można uzyskać pomoc w razie pojawienia się zagrożenia.

Policjanci Wydziału Prewencji KWP w Katowicach rozpowszechniali podczas różnego rodzaju przedsięwzięć profilaktycznych opracowaną przy współpracy z Wydziałem Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego ulotkę dot. problematyki handlu ludźmi i bezpiecznych wyjazdów.

W dniu 21 czerwca 2017 r. policjanci prewencji oraz pionów kryminalnych komend miejskich i powiatowych z garnizonu śląskiego wzięli udział w konferencji pt. „*Przygotowanie do podjęcia pracy w Austrii z uwzględnieniem kwestii bezpieczeństwa*”, zorganizowanej przez Wojewodę Śląskiego przy współpracy ambasady Austrii w Warszawie.

W ramach projektu „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”, przedstawiciele Policji holenderskiej prowadzili spotkania z mieszkańcami Sosnowca, Rybnika, Będzina i Raciborza, podczas których omówiono problematykę handlu ludźmi oraz przestępstwa towarzyszące temu zjawisku.

Członkowie Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi w Katowicach uczestniczyli w dniach 1-2 czerwca 2017 r. w warsztatach zorganizowanych w Placówce Straży Granicznej w Zakopanem, w trakcie których poruszane były kwestie dotyczące działalności Fundacji You Can Free Us, pomocy i przeciwdziałania zjawisku handlu ludźmi czy identyfikacji ofiar handlu ludźmi.

W okresie przedwakacyjnym w trakcie prowadzonych działań profilaktycznych tematykę handlu ludźmi poruszano na wszystkich spotkaniach, zarówno z osobami dorosłymi jak i młodzieżą. Jak również na stronach internetowych poszczególnych komend zamieszczano informacje o zagrożeniach, jakie mogą za sobą nieść sezonowe oferty pracy zarobkowej.

Na terenie województwa śląskiego prowadzono działania zmierzające do ograniczenia zjawiska żebractwa i prostytucji, a osoby zidentyfikowane jako trudniące się tym procederem informowano o możliwości pomocy w instytucjach rządowych i pozarządowych.

Ponadto, poszczególne komendy prowadziły indywidualne działania ukierunkowane na problematykę handlu ludźmi, w oparciu o własne rozpoznanie. KMP w Katowicach kontynuowała realizację programu profilaktycznego „*Moc! Na Ty*”, który ma za zadanie przeciwdziałać m.in. handlowi ludźmi. W ramach tego programu organizowano spotkania pn. „*Mamo, Tato NIE ZGUB MNIE!*”, których celem było przeciwdziałanie zagubieniem dzieci w skupiskach ludzkich i ich konsekwencjom.

Policjanci z Gliwic zorganizowali akcję profilaktyczną pn. „*Bezpieczne Wakacje Młodych Gliwiczan*”, adresowaną do uczniów ze szkół gimnazjalnych, podczas której informowano o problematyce handlu ludźmi w kontekście wykorzystywania dzieci i młodzieży do żebractwa i prostytucji.

Mając na uwadze realizację zadań pkt. IV.9 *Krajowego Planu Działań (...)* w garnizonie śląskim przeprowadzono 28 szkoleń, w trakcie których przeszkolono 259 funkcjonariuszy. Ponadto, jednostki Policji podległe Wydziałowi Prewencji KWP w Katowicach w 2017 r. zorganizowały 1 002 spotkania, w których wzięło udział 35 226 osób.

- KWP Gorzów

Na terenie garnizonu lubuskiego w ramach realizacji miernika zawartego w części I *Krajowego Planu Działań (...) pkt I.10*, w 2017 r. funkcjonariusze służby prewencyjnej zrealizowali 273 spotkania, w których uczestniczyło 7 695 osób.

Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wielkopolskim w 2017 r. zrealizował XI edycję projektu profilaktycznego pn. „*Zapobieganie Handlowi Ludźmi*”, którego celem było ograniczenie zjawiska handlu ludźmi na terenie województwa lubuskiego, kształtowanie świadomości wiktymologicznej młodzieży i osób dorosłych oraz ochrona przed staniem się ofiarą handlu ludźmi. Projekt realizowany był przez wszystkie jednostki Policji województwa lubuskiego.

W dniu 11 maja 2017 r. Wydział Prewencji KWP w Gorzowie Wielkopolskim zorganizował odprawę szkoleniową dla funkcjonariuszy, podczas której m.in. przybliżono informacje o zmianach w prawie cudzoziemców. W szkoleniu uczestniczyło 25 funkcjonariuszy Policji.

W ramach XI Obchodów Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi, którego głównym celem jest przede wszystkim edukacja społeczeństwa w zakresie możliwości zapobieżenia stania się ofiarą handlu ludźmi, funkcjonariusze województwa lubuskiego w ramach działań profilaktycznych przeprowadzili 47 spotkań informacyjno-edukacyjnych, w których wzięło udział 1 500 uczestników.

W kinie „60 krzesel” w Gorzowie Wielkopolskim odbyła się projekcja filmu „*Masz na imię Justin*”, po której funkcjonariusze KMP w Gorzowie Wlkp. oraz zaproszeni przedstawiciele Straży Granicznej dyskutowali z młodzieżą na temat zjawiska handlu ludźmi.

Na stronach internetowych jednostek Policji województwa lubuskiego umieszczono informacje na temat włączenia się Policji w obchody XI Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi wraz z podstawowymi zasadami bezpieczeństwa.

W 2017 r. szkoleniem dotyczącym problematyki handlu ludźmi zostali objęci funkcjonariusze KWP/KMP/KPP, w których realizowany był projekt „*Twoje bezpieczeństwo – nasza sprawa – praca w Holandii*”. W sumie odbyło się 6 spotkań w których uczestniczyło 300 policjantów, zarówno profilaktyków społecznych, jak i dzielnicowych.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację w Europie i na świecie w obszarze migracji obywateli różnych narodowości, problematyka handlu ludźmi w kolejnych latach, będzie tematem aktualnym i zarazem wymagającym zainteresowania nim policjantów, w tym służby prewencyjnej, którzy w ramach *Krajowego Planu Działań (...)* będą kontynuować zadania w nim zawarte.

Ponadto policjanci z Zespołów do walki z Handlem Ludźmi komend wojewódzkich/Stołecznej Policji przeprowadzili n.w. działania, które miały na celu przeciwdziałanie lub zwalczanie przestępstwa handlu ludźmi:

- funkcjonariusze ZHL WK KWP w Białymstoku brali udział w prowadzeniu szkolenia zorganizowanego przez Podlaski Urząd Wojewódzki w Białymstoku z zakresu pomocy ofiarom

handlu ludźmi skierowanego do operatorów numerów alarmowych oraz dyżurnych stanowisk kierowania jednostek policji KMP/KPP, w którym udział wzięło 39 operatorów CPR oraz 42 funkcjonariuszy Policji

- KPP w Nowym Dworze Gdańskim, Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa w Poznaniu oraz Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w dniu 27 października 2017 r. – zorganizował konferencję pt. „Prawne i społeczne aspekty handlu ludźmi”. W szkoleniu przedstawiono m.in. tematykę zwalczania i zapobiegania handlu ludźmi. Gośćmi specjalnymi i prelegentami była Prezes Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada Irena Dawid-Olczyk oraz dr Irena Malinowska. Swoją prezentację dot. zjawiska handlu ludźmi przedstawiła nadkom. E. Żelechowska – Litka z ZHL WK KWP w Gdańsku. Zespół dw. z handlem ludźmi KWP w Gdańsku za pośrednictwem Zespołu Funduszy Pomocowych KWP w Gdańsku w ramach aktualnego konkursu z obszaru „bezpieczne społeczeństwo” Program Horyzont 2010 złożył projekt do udziału w ujętym sensu largo projekcie TRACE + (Handel ludźmi jako działalność kryminalna – Inteligentna Platforma Mapowania)
- w garnizonie śląskim przeprowadzono szereg spotkań z młodzieżą wieku szkolnego, rodzicami oraz nauczycielami. Przeprowadzono szkolenie operatorów numeru alarmowego 112 z zakresu handlu ludźmi, jak również dwukrotnie uczestniczono w projekcie wyjazdowym „Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi”, gdzie celem jest pomoc migrantom zarobkowym na terenie Holandii
- na terenie powiatów województwa świętokrzyskiego organizowane były konferencje powiatowe dot. problematyki handlu ludźmi, w których prelegentami byli funkcjonariusze Policji/zarówno pionu kryminalnego jak i prewencji. W 7 konferencjach uczestniczyło 790 osób. W 2 powiatach zorganizowano spotkania otwarte ,w których udział wzięło 114 osób. W ramach współpracy z Wojewódzkim Zespołem ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi/ przy Wojewodzie Świętokrzyskim/ funkcjonariusze ZHL WK KWP Kielce przeprowadzili 3 spotkania z młodzieżą – 90 uczestników. W dniu 15.11.2017 roku w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim odbyło się spotkanie informacyjno-edukacyjne dla funkcjonariuszy KMP/KPP woj. świętokrzyskiego dot. projektu – „Twoje bezpieczeństwo- nasza sprawa- praca w Holandii”. Prelegentami byli delegaci Policji z Holandii, którzy opowiadali m.in. o ujawnianiu ofiar handlu ludźmi narodowości polskiej na terenie swojego kraju. W spotkaniu udział wzięło 91 funkcjonariuszy, głównie koordynatorzy, osoby nadzorujące ich pracę oraz dzielnicowi. Łącznie w 13 konferencjach-szkoleniach otwartych dedykowanych głównie młodzieży udział wzięło 994 osoby
- funkcjonariusze Wydziału Prewencji oraz Wydziału Kryminalnego KWP w Gorzowie Wlkp. szkolili z zakresu problematyki przestępstwa handlu ludźmi operatorów europejskiego numeru alarmowego 112 w ramach szkolenia organizowanego przez Lubuski Urząd Wojewódzki, pn. „Współdziałanie służb i podmiotów ratowniczych w ramach Systemu Powiadamiania Ratunkowego” (2 szkolenia, w których udział wzięło łącznie 70 osób)
- w garnizonie lubuskim w dniu 21 kwietnia 2017 r. Prokurator Prokuratury Okręgowej w Lublinie Pan Marek Manowski na wniosek Prokuratury Krajowej zorganizował spotkanie dla

młodzieży klas 3 LO i 4 technikum w Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych im. Jana Pawła II w Radzynie Podlaskim pod hasłem „Handel ludźmi mit czy rzeczywistość”. W powyższym przedsięwzięciu wziął udział przedstawiciel WHL BK KGP oraz koordynator pionu kryminalnego oraz prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie

Szkolenia dla osób, zajmujących się profesjonalnie świadczeniem pomocy ofiarom handlu ludźmi.

IV.10 Specjalistyczne szkolenia dla pracowników pomocy społecznej, przede wszystkim kadry ośrodków interwencji kryzysowej, w zakresie identyfikacji ofiar handlu ludźmi, interwencji kryzysowej oraz zasad współdziałania z innymi instytucjami.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji, Strażą Graniczną oraz organizacjami pozarządowymi.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. –

- Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

W 2017 roku Ministerstwo przeprowadziło szereg specjalistycznych szkoleń dla pracowników pomocy społecznej, przede wszystkim kadry ośrodków interwencji kryzysowej, w zakresie identyfikacji ofiar handlu ludźmi, interwencji kryzysowej oraz zasad współdziałania z innymi instytucjami. Szkolenia odbywały się w maju, czerwcu, wrześniu i październiku. Łącznie zostało przeszkolonych 96 osób. W szkoleniu jako prelegent brał udział przedstawiciel MSWiA.

- woj. mazowieckie

W roku 2017 w Warszawie, przedstawiciel Zarządu Operacyjno-Śledczego Komendy Głównej Straży granicznej uczestniczył jako trener w cyklicznym szkoleniu (4 edycje rocznie) dla kadry jednostek organizacyjnych ośrodków pomocy społecznej (ośrodków interwencji kryzysowej) w zakresie identyfikacji ofiar, współpracy z organami ścigania i instytucjami zaangażowanymi w zwalczanie i zapobieganie handlu ludźmi. W trakcie zajęć multimedialnych przedstawiono także strukturę i zadania Straży Granicznej, ze szczególnym uwzględnieniem właściwości formacji do zwalczania przestępczości transgranicznej i zorganizowanej.

Ponadto, w dniach 29-30.11.2017 r., w ramach seminarium, zorganizowanego przez Fundację Przeciwko Handlowi i Niewolnictwu La Strada dla kadry warszawskich ośrodków adopcyjnych, placówek pieczy zastępczej, kuratorów sądowych i rodzinnych pn. „Organizowanie pomocy dla dzieci cudzoziemskich przebywających na terenie Mazowsza, wymagających podjęcia interwencji przez instytucje i organizacje pomocy i aktywnej integracji” przedstawiciel Zarządu Operacyjno-Śledczego KG SG prowadził zajęcia szkoleniowe pt. „Dzieci cudzoziemskie bez opieki- ukryty problem. Rola Straży Granicznej w opiece nad małoletnimi cudzoziemcami bez opieki”. W zajęciach tych udział wzięło ok. 60 osób. Z kolei, w dniu 23.11.2017 r., podczas VII Ogólnopolskiej Konferencji Eksperckiej Fundacji ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych pn. „Zaginienia osób dorosłych i dzieci” została wygłoszona, przez przedstawiciela Zarządu prezentacja pt. „Osoba poszukiwana ofiarą handlu ludźmi”, traktująca także o zaginionych dzieciach. W przedsięwzięciu także udział wzięło ok. 60 osób.

Oдноśnie działalności zapobiegawczej, funkcjonariusze SG, w tym koordynatorzy ds. zwalczania i zapobiegania handlu ludźmi z poszczególnych OSG uczestniczyli w roku 2017 w przedsięwzięciach profilaktycznych, związanych z zapobieganiem handlowi ludźmi, odbywając spotkania szkoleniowe z młodzieżą gimnazjalną, szkół średnich, wyższych, a także kadrą dydaktyczną. Realizowano także szkolenia z lokalną kadrą Państwowej Inspekcji Pracy, Ośrodków Interwencji Kryzysowej, MOPS, MOPR oraz kuratorów sądowych, pracowników urzędów etc.

- Warmińsko-Mazurski OSG przeszkolił 4190 uczniów, 130 pedagogów,
- Śląski OSG przeszkolił 2200 uczniów i studentów oraz 65 pedagogów,
- Nadbużański OSG przeszkolił 240 uczniów, 10 pedagogów oraz 143 urzędników, pracowników instytucji,
- Nadodrzański OSG przeszkolił 350 uczniów, 33 pedagogów, 165 urzędników i pracowników instytucji,
- Morski OSG przeszkolił 295 uczniów, 860 urzędników i pracowników instytucji,
- Karpacki OSG przeszkolił 670 uczniów oraz 25 pedagogów,
- Nadwiślański OSG przeszkolił 75 uczniów, 3 pedagogów, 46 urzędników i pracowników instytucji

- woj. zachodniopomorskie

W 2017 roku oddelegowano na szkolenia w zakresie wsparcia ofiar handlu ludźmi pracowników kadry pomocy społecznej województwa zachodniopomorskiego.

15 marca 2017 roku przeprowadzono również szkolenie dla Centrum Powiadamiania Ratunkowego dot. odbierania zgłoszeń na nr. 112 od potencjalnych ofiar handlu ludźmi.

- woj. wielkopolskie

Szkolenia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej. W ramach Krajowego Planu Działań przeciwko Handlowi Ludźmi odbyły się szkolenia na temat przeciwdziałania handlowi ludźmi, identyfikowania ofiar oraz udzielania ofiarom schronienia i pomocy. Organizatorem szkoleń prowadzonych cyklicznie, dwa razy w roku, było Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Uczestnikami kursów byli zgłoszeni przez Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu pracownicy, ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie oraz organizacji pozarządowej, której przedstawiciel jest członkiem Wojewódzkiego Zespołu do spraw Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi. W 2017 r. w ww. szkoleniu udział wzięli pracownicy następujących jednostek:

W edycji 19-21 czerwca 2017 r.

- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Krotoszynie,
- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kaliszu,
- Terenowego Komitetu Ochrony Praw Dziecka w Poznaniu.

W edycji 9-10 października 2017 r.

- Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Obrzycku,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Czempiniu,
- Ośrodka Pomocy Społecznej w Kamieńcu

- woj. podlaskie

Zorganizowano szkolenie z zakresu handlu ludźmi dla operatorów Centrum Powiadamiania Ratunkowego PUW (telefon 112). Ww. operatorów przeszkolili członkowie Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, przedstawiciele: Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej, Wydziału Prewencji KWP i KM Policji w Białymstoku. W szkoleniu wzięło udział 78 osób z czego 38 operatorów oraz 41 policjantów. Materiały uzyskane od prowadzących w ramach szkolenia zostały przekazane operatorom numerów alarmowych na skrzynki mailowe oraz do przedstawiciela Komendy Wojewódzkiej Policji w Białymstoku celem przekazania dyżurnym.

- woj. podkarpackie

W dniach 16-17 listopada 2017 roku zorganizowano szkolenia dla 70 pracowników, operatorów Centrum Powiadamiania Ratunkowego Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego oraz dyżurnych Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego, z zakresu postępowania interwencyjnego w przypadku kontaktu telefonicznego z ofiarą handlu ludźmi, w kontekście zgłoszeń kierowanych na numer alarmowy 112.

- woj. opolskie

W 2017 roku odbyło się szkolenie pracowników jednostek pomocy społecznej na temat wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi organizowane przez Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

- woj. małopolskie

W 2017 roku oddelegowano na szkolenia w zakresie wsparcia ofiar handlu ludźmi organizowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej pracowników kadry pomocy społecznej województwa małopolskiego. 15 listopada 2017 roku przeprowadzono szkolenie dla operatorów Centrum Powiadamiania Ratunkowego dot. odbierania zgłoszeń na nr 112 od potencjalnych ofiar handlu ludźmi.

IV.11 Przeszkolenie pracowników Urzędu ds. Cudzoziemców oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej w zakresie programu „Dobrowolne powroty”, w tym w postępowaniu z ofiarami handlu ludźmi i dziećmi bez opieki.

Odpowiedzialni za realizację: Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji we współpracy z Komendą Główną Straży Granicznej oraz Urzędem ds. Cudzoziemców – w zakresie realizacji szkoleń.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. –

Nie otrzymano informacji o działaniach Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji.

IV.12 Organizacja spotkań nt. handlu ludźmi, w szczególności do pracy przymusowej, dla personelu konsularnego krajów pochodzenia ofiar identyfikowanych w Polsce.

Odpowiedzialni za realizację: Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba spotkań / liczba uczestników.

2017 r. –

W 2017 r. nie zorganizowano takich szkoleń.

IV.13 Zorganizowanie szkoleń nt. zjawiska handlu ludźmi dla polskiego personelu konsularnego krajów docelowych polskich ofiar handlu ludźmi identyfikowanych za granicą.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Zagranicznych we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. – 7 szkoleń

W ramach cyklicznych szkoleń dla kandydatów na stanowiska konsularne organizowanych przez Departament Konsularny Ministerstwa Spraw Zagranicznych, realizowany jest - we współpracy z MSWiA i Fundacji La Strada moduł szkoleniowy nt. handlu ludźmi. Celem tego szkolenia jest zaznajomienie przyszłej kadry konsularnej z tematyką handlu ludźmi, przekazanie informacji nt. pojawiających się form handlu ludźmi, wskazanie w jaki sposób domniemaną ofiarę tego zjawiska można zidentyfikować i w jaki sposób oraz w jakim zakresie konsul może jej udzielić pomocy.

W 2017 roku zostało przeprowadzonych 7 szkoleń dla personelu konsularnego.

Intranetowa Zakładka Departamentu Konsularnego MSZ, do której bieżący dostęp mają wszyscy Konsulowie RP, zawiera zbiór najważniejszych aktów prawnych obejmujących wytyczne i przepisy nt. przeciwdziałania handlowi ludźmi.

IV.14 Szkolenie pracowników Urzędu ds. Cudzoziemców przeprowadzających wywiady z osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową i pracujących w ośrodkach dla cudzoziemców w zakresie identyfikacji ofiar handlu ludźmi.

Odpowiedzialni za realizację: Urząd ds. Cudzoziemców z organizacjami pozarządowymi

Termin: 2016–2018, raz w roku (8h)

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. –

W 2017 r. odbyło się szkolenie nt. handlu ludźmi „Identyfikacja ofiar handlu ludźmi-poziom profesjonalny), w którym wzięło udział 13 pracowników UdSC oraz 2 pracowników Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz 1 przedstawiciel Komendy Wojewódzkiej w Radomiu. Na ww. szkoleniu zostały omówione m.in. następujące zagadnienia:

- Co to jest handel ludźmi. Prawa ofiar handlu ludźmi,
- Narzędzia identyfikacji ofiar handlu ludźmi – definicja, wskaźniki, ankieta,
- Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Polskich i Cudzoziemskich Ofiar Handlu Ludźmi – zadania i metody pracy. Cudzoziemcy w praktyce KCIK – prezentacja przypadków,
- Symulacja identyfikacji. Akwarium,
- Identyfikacja ofiar handlu ludźmi poprzez rozmowę,
- Doświadczenie ofiar handlu ludźmi, doświadczenia osób z terenu konfliktów, zbrojnych, doświadczenia ofiar prześladowania ze strony aparatu państwowego,
- Prawa i obowiązki świadka- ofiary handlu ludźmi współpracującego z aparatem sprawiedliwości

Ocena szkolenia i rekomendacja - uczestnicy ocenili szkolenie na poziomie bardzo dobrym i dobrym. W celu udoskonalenia merytorycznej strony szkolenia uczestnicy proponowali omówienie procedury zgłaszania i zawiadamiania, skupienie się bardziej na warsztatowej stronie szkolenia oraz zaprezentowanie większej liczby faktów i rzeczywistych historii, które miały miejsce na terytorium Polski.

Ponadto:

-W lutym 2014 roku został wdrożony w Departamencie Postępowań Uchodźczych dokument: „Procedury postępowania dla pracowników Urzędu do Spraw Cudzoziemców rozpatrujących wnioski o nadanie statusu uchodźcy w przypadku dokonania wstępnej identyfikacji cudzoziemca jako ofiary handlu ludźmi”. Procedura ma na celu usprawnienia przepływu informacji pomiędzy naszym Urzędem a Strażą Graniczną oraz Krajowym Centrum Interwencyjno-Konsultacyjnym dla Ofiar Handlu Ludźmi w przypadku rozpoznania ofiary handlu ludźmi. Ponadto została włączona do programu szkoleń dla pracowników tutejszego Urzędu (przede wszystkim Dept. Postępowań Uchodźczych) oraz stanowi narzędzie w identyfikacji potencjalnych ofiar handlu ludźmi w trakcie przeprowadzania wywiadów statusowych z cudzoziemcami.

W roku 2017 do nieoficjalnego koordynatora ds. handlu ludźmi w Departamencie Postępowań Uchodźczych UdSC wpłynęły dwie informacje nt. wstępnej identyfikacji potencjalnych ofiar handlu ludźmi. Jedno zgłoszenie dotyczyło 1 obywatela Mongolii - wydano decyzje negatywną natomiast drugie zgłoszenie 1 obywatela Kamerunu – sprawę prowadzi Straż graniczna- sprawa w toku.

- W dniu 1.12.2017 - 1 pracownik DPS, UDSC wziął udział w organizowanym przez Fundację Różnosfera w szkoleniu pt. „Dostrzegam, pomagam- integracja oraz rozwój działań i procedur UDSC i SG w zakresie kompleksowej identyfikacji grup wrażliwych wśród osób poszukujących ochrony na terytorium RP"- współpraca z FAMI.

IV.15 Szkolenia dla inspektorów pracy nt. zjawiska handlu ludźmi do pracy przymusowej.

Odpowiedzialni za realizację: Główny Inspektorat Pracy we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji i Komendą Główną Straży Granicznej.

Termin: 2016–2018, raz w roku

Miernik: liczba szkoleń / liczba uczestników

2017 r. –

Szkolenie z tematyki z zakresu przestępstwa pracy przymusowej dla inspektorów pracy, które zostało zorganizowane przez Główny Inspektorat Pracy Państwowej Inspekcji Pracy przy wsparciu merytorycznej MSWiA, odbyło się we Wrocławiu.

IV.16 Szkolenia na temat komercyjnego wykorzystywania dzieci i handlu dziećmi, kierowane do nauczycieli i pedagogów pracujących z młodzieżą w wieku 13-18 lat.

Odpowiedzialni za realizację: Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę (d. Fundacja Dzieci Niczyje) (na podstawie scenariuszy zajęć dostępnych na stronie www.edukacja.fdn.pl w zakładce „Komercyjne wykorzystywanie dzieci”).

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba przeszkolonych profesjonalistów.

Scenariusze zajęć dot. przeciwdziałania komercyjnemu wykorzystywaniu dzieci wraz z filmami video do każdego filmu (historie dziewczynek i chłopców) są dostępne na platformie edukacyjnej FDDS: www.edukacja.fdds.pl.

Część V Badania dot. problematyki handlu ludźmi / Ewaluacja działań

Poza niżej wymienionymi opracowaniami, warto odnotować międzynarodowe publikacje z 2017 r., które obejmują również analizę sytuacji w Polsce:

V.1 Opracowywanie i upowszechnianie analiz ilościowych i jakościowych dotyczących przestępstwa handlu ludźmi, w tym corocznych raportów na temat handlu ludźmi w Polsce.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z instytucjami i organizacjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi

Termin: 2016–2018, przynajmniej raz w roku.

Miernik: liczba analiz.

2017 r. –

- W 2017 r. MSWiA opracowało raport dotyczący handlu ludźmi na terenie Polski za 2016 rok, którego publikacja planowana jest w 2018 roku.
- Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć w 2017 r. podjęło próbę przygotowania raportu za rok ubiegły (2016) i połowę roku bieżącego (2017), dotyczącego przeciwdziałania handlowi ludźmi w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem ofiar cudzoziemskich. Dotychczas CPPHN wydało cztery edycje tego opracowania, począwszy od roku 2012. Raport tworzony jest w ramach pracy wolontaryjnej członków CPPHN. Kluczową część publikacji stanowią statystyki dotyczące zjawiska handlu ludźmi w Polsce uzyskiwane od Fundacji La Strada, Komendy Głównej Policji oraz Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Z uwagi na brak uzyskania pełnych danych, raport nie został jeszcze opracowany.

V.2 Opracowywanie i upowszechnianie raportów i wkładów do raportów dla KE, Rady Europy (GRETA) oraz innych instytucji międzynarodowych.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z Komendą Główną Policji, Komendą Główną Straży Granicznej, Ministerstwem Sprawiedliwości, Prokuraturą Krajową, Głównym Inspektoratem Pracy, Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej oraz innymi instytucjami / organizacjami, zaangażowanymi w przeciwdziałanie handlowi ludźmi.

Termin: 2016–2018, w zależności od potrzeb.

Miernik: liczba opracowanych informacji – wkładów do raportów i opracowań

2017 r. –

W 2017 r. MSWiA we wsparciu z pozostałymi odpowiedzialnymi organami opracował wkład merytoryczny dla Rady Europy (GRETA) oraz odpowiadał na liczne pytania.

Ponadto, wszystkie organy odpowiedzialne za powyższe działanie spotkali się z Sekretarzem ds. Politycznych Ambasady USA Panem Stevenem Bremnerem, w celu omówienia raportu Departamentu Stanu USA za rok 2016 sporządzonego na podstawie ustawy przyjętej przez Kongres Stanów Zjednoczonych w 2000 roku „Trafficking Victims Protection Act of 2000” (TVPA).

Departament Analiz i Polityki Migracyjnej w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji opracował w ramach projektu pn. " Ewaluacja i poprawa systemu skutecznej identyfikacji i wspierania dzieci będących ofiarami handlu ludźmi" raport nt. najlepszych praktyk i wyzwań systemu identyfikacji małoletnich ofiar handlu ludźmi w Polsce. Natomiast w ramach projektu pn. "Zwiększanie świadomości Polaków, którzy mogą być narażeni na handel ludźmi podczas wyjazdu za granicę" opracował publikację dotyczącą sytuacji handlu ludźmi w Norwegii i Polaków, którzy wyjeżdżają za granicę. Raport ten oparty został na zebranych podczas wizyty studyjnej w Norwegii informacjach.

V.3 Gromadzenie danych statystycznych, dotyczących udzielania wsparcia ofiarom handlu ludźmi w systemie pomocy społecznej – danych statystycznych nt. liczby osób obejmowanych świadczeniami pomocy społecznej.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Termin: 2016–2018, 2 razy w roku

Miernik: przekazanie informacji do MSWiA.

Dane za rok 2017 ze sprawozdania MRPiPS, tj. Sprawozdanie roczne z udzielonych świadczeń pomocy społecznej - pieniężnych, w naturze i usługach za rok 2017 dostępne będą w II połowie bieżącego roku.

V.4 Analiza sytuacji ofiar handlu ludźmi - beneficjentów Krajowego Centrum Interwencyjno-Konsultacyjnego.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z organizacjami pozarządowymi

Termin: 2016, 2017, 2018

Miernik: publikacja analizy

2017 r. –

Działanie to nie było realizowane w 2017 r.

Współpraca międzynarodowa

V.6. Kontynuacja i rozwój współpracy z instytucjami właściwymi do zwalczania i zapobiegania handlowi ludźmi z krajów pochodzenia, tranzytowych i krajów docelowych – z polskiego punktu widzenia.

Odpowiedzialni za realizację: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji .

Termin: 2016–2018.

Miernik: liczba działań (w tym spotkań międzynarodowych)

2017 r. –

Współpraca z państwami docelowymi dla polskich ofiar handlu ludźmi:

- Wielka Brytania – współpraca w ramach „Priority Action Plan for Poland”, w tym spotkania z przedstawicielami Ambasady Wielkiej Brytanii w Polsce nt. możliwości prowadzenia wspólnych kampanii (maj, grudzień), a także w ramach powołanej Grupy Zadaniowej do walki z handlem ludźmi, która pełni funkcję ciała doradczego rządu brytyjskiego, w skład której wchodzi przedstawiciele Straży Granicznej, Policji, MSWiA, Prokuratury oraz Fundacji Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu La Strada. Spotkania grupy odbyły się w styczniu, marcu, maju, wrześniu, październiku i listopadzie 2017 r.; ponadto, odbyło się również spotkanie z brytyjskim oficerem łącznikowym i funkcjonariuszem NCA w celu omówienia kwestionariusza eksperckiego. W dniu 8 marca 2017 r. w Ambasadzie Brytyjskiej odbyła się wspólna konferencja rozpoczynająca trójstronną współpracę Polski, Litwy i Wielkiej Brytanii w dziedzinie ścigania handlu ludźmi oraz wsparcia ofiar tego przestępstwa (udział wzięli Pan Jakub Skiba, Sekretarz Stanu w MSWiA, Pani Sarah Newton, Parlamentarny Podsekretarz Stanu w Home Office oraz Pan Ceslovas Mulma, Wiceminister Spraw Wewnętrznych Litwy), natomiast następnego dnia, tj. 9 marca 2017 r. odbyły się warsztaty w Legionowie, które miały interaktywny charakter i były skierowane do polskich, litewskich i brytyjskich specjalistów. Celem warsztatów było usprawnienie współpracy międzynarodowej w zwalczaniu handlu ludźmi i współczesnego niewolnictwa. Przy okazji tego wydarzenia zorganizowano również na poziomie ministerialnym spotkanie bilateralne przedstawicieli Wielkiej Brytanii i Polski. W październiku odbyło się również seminarium Wymiaru Ludzkiego HDS, w którym udział wzięli przedstawiciele departamentu,
- Stany Zjednoczone – współpraca przy tworzeniu polskiego wkładu do „Trafficking in Persons Report 2017” (spotkania w styczniu 2017r),
- 28 września 2017 - udział przedstawicieli czterech ambasad (Niemcy, Norwegia, Ukraina, Azerbejdżan) w seminarium zorganizowanym przez MSWiA w ramach projektu *Ewaluacja i poprawa systemu skutecznej identyfikacji i wspierania dzieci będących ofiarami handlu ludźmi - program PL-15 “Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych”*,

- Ambasada RP w Oslo – organizacja wizyty studyjnej w Oslo dla pięciu przedstawicieli z Polski (3 przedstawicieli MSWiA, przedstawiciel Komendy Głównej Policji i przedstawiciel Komendy Głównej Straży Granicznej). W dniu 21 września 2017 r. Ambasada zorganizowała seminarium eksperckie, na które zostały zaproszone instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem handlowi ludźmi w Norwegii.

Współpraca z państwami pochodzenia ofiar handlu ludźmi, identyfikowanych w Polsce:

- kontynuacja projektu ze stroną bułgarską “Increasing the effectiveness of referral, support, protection and reintegration of victims of THB, through the practical application of the Transnational mechanism” (ponowna wizyta polskich przedstawicieli w Bułgarii – luty 2017 r., rewizyta strony bułgarskiej w Polsce – marzec 2017r.) Do Krakowa przyjechało 10 funkcjonariuszy bułgarskich, którym przedstawiono tematykę handlu ludźmi i formy jej zwalczania w Polsce, zorganizowano spotkanie w Komendzie Wojewódzkiej Policji oraz na lotnisku w Balicach. Pod koniec marca w Sofii odbyło się oficjalne zakończenie projektu, w którym udział wzięli przedstawiciele DAiPM.

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi:

- Rada Europy – wsparcie merytoryczne Rady Europy przy realizacji projektu *Ewaluacja i poprawa systemu skutecznej identyfikacji i wspierania dzieci będących ofiarami handlu ludźmi w ramach programu PL-15 “Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych”*; RE opiniowała opracowany przez MSWiA raport badawczy dot. dobrych praktyk systemu skutecznej identyfikacji i wspierania dzieci w Polsce, a także wskazała przedstawiciela Albanii, który wzięł udział w zorganizowanym seminarium w dniu 28 września 2017 r., ponadto w czerwcu 2017 r. w Strasburgu odbyło się spotkanie dot. ww. projektu;
- Rada Państw Morza Bałtyckiego – spotkania w ramach Grupy Zadaniowej do Walki z Handlem Ludźmi Rady Państw Morza Bałtyckiego (TF-THB CBSS) (podczas prezydencji islandzkiej: marzec, maj 2017 – Reykjavik oraz podczas prezydencji szwedzkiej: listopad 2017 - Sztokholm), udział w konferencjach pt. „Mobilizowanie mężczyzn i chłopców do równości płci w regionie Morza Bałtyckiego (maj 2017), „Zapobieganie handlowi ludźmi w obszarze wyzysku pracowników w formie łańcucha dostaw” (maj 2017);
- Unia Europejska – udział w spotkaniach EU Network of National Rapporteurs or Equivalent Mechanism on Trafficking in Human Beings (czerwiec i grudzień 2017 r.), a także udział w spotkaniu EU Peer-to-Peer Meeting on Smuggling and THB (marzec 2017 r.); udział przedstawiciela DAiPM w konferencji TAIEX – Workshop on Combating Exploitation of Labour Migrants organizowanej w ramach partnerstwa UE z Białorusią (kwiecień 2017);
- Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie – udział w spotkaniu przeglądowym praw człowieka ODIHR OBWE - *Sojusz OBWE przeciwko HL* (kwiecień 2017 r., Wiedeń); odbyło się także spotkanie z przedstawicielami OBWE ws. Krajowego Mechanizmu Referencyjnego Polski (czerwiec, lipiec 2017 r.).

W dniu 4 lipca 2017 roku w Małopolskim Urzędzie Wojewódzkim w Krakowie, na prośbę Departamentu Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka Ministerstwa Spraw Zagranicznych, odbyło się spotkanie z przedstawicielami Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR), którego celem było przeprowadzenie w Polsce oceny funkcjonowania Krajowego Mechanizmu Referencyjnego dla ofiar handlu ludźmi. Celem wizyty było zebranie informacji i dobrych praktyk Polski, które zostaną wykorzystane przy aktualizacji publikacji OBWE nt. Krajowego Mechanizmu Referencyjnego. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele OBWE, Sądów Okręgowych w Krakowie, Nowym Sączu oraz Tarnowie, Sądu Apelacyjnego w Krakowie oraz przedstawiciele Wojewódzkiego Zespołu ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi: Prokuratury Okręgowej w Krakowie, Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie, Karpackiego Oddziału Straży Granicznej w Nowym Sączu, Straży Miejskiej Miasta Krakowa, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krakowie, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa w Myślenicach, Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Krakowie, Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć w Krakowie oraz Wydziału Polityki Społecznej Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie. Podczas spotkania przedstawiono informacje na temat działań podejmowanych przez Wojewódzki Zespół ds. Przeciwdziałania Handlowi Ludźmi, dane statystyczne dot. zjawiska handlu ludźmi w Małopolsce oraz odpowiadano na pytania delegacji.

Udział w projektach międzynarodowych:

- w ramach programu PL-15 "Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych" prowadzono projekt pn. Ewaluacja i poprawa systemu skutecznej identyfikacji i wspierania dzieci będących ofiarami handlu ludźmi, podczas którego przeprowadzono badanie dobrych praktyk oraz wyzwań systemu identyfikacji małoletnich ofiar handlu ludźmi w Polsce (badanie przeprowadzone wśród pracowników Komendy Głównej Policji, Komendy Głównej Straży Granicznej, Prokuratury Krajowej, Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej oraz KCIK), a także w dniu 28 września 2017. zorganizowano wizytę studyjną (jednodniowe seminarium) – w spotkaniu wzięli udział przedstawiciele służb polskich i organizacji międzynarodowych, a także Pani Lorena Xhani, przedstawicielka Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Albanii oraz przedstawiciele Ambasady Niemiec, Norwegii, Ukrainy i Azerbejdżanu. Podczas spotkania zaproszeni goście omówili m.in. obecne standardy systemu identyfikacji małoletnich, dobre praktyki związane z identyfikacją małoletnich, a także planowane działania na kolejne lata, tj. stworzenie scenariuszy lekcji dla trzech grup wiekowych oraz komiksu. W ramach projektu opracowano również raport badawczy,
- w ramach programu PL-15 "Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych" prowadzono projekt pn. Zwiększanie świadomości Polaków, którzy mogą być narażeni na handel ludźmi podczas wyjazdu za granicę, podczas którego w dniach 20-22 września 2017 r. zorganizowano wizytę studyjną w Oslo dla pięciu przedstawicieli z Polski (3 przedstawicieli MSWiA, przedstawiciel Komendy Głównej Policji i przedstawiciel

Komendy Głównej Straży Granicznej). Podczas wizyty eksperci spotkali się z osobami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie handlowi ludźmi w Norwegii. Celem wizyty było zebranie materiałów niezbędnych do opracowania krótkiego raportu dotyczącego sytuacji Polaków wyjeżdżających do pracy do Norwegii oraz tych, którzy już tam przebywają. W ramach projektu opracowano również raport badawczy,

- organizacja szkolenia dla przedstawicieli etiopskich służb migracyjnych w obszarze zapobiegania i zwalczania zjawiska handlu ludźmi realizowanych w ramach Procesu Chartumskiego (czerwiec 2017 r.),
- organizacja szkolenia dla przedstawicieli rumuńskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych nt. projektów dotyczących przeciwdziałania handlowi ludźmi finansowanych z grantu norweskiego,
- udział w projekcie JEMPAS w ramach partnerstwa na rzecz mobilności UE- Jordania (maj 2017r.); projekt dotyczył wzmocnienia zdolności Jordanii do przeciwdziałania handlowi ludźmi, w szczególności tworzenia Krajowych Planów Działań, wdrażania Krajowych Mechanizmów Referencyjnych oraz działań operacyjnych organów ścigania.

Udział w konferencjach nt. handlu ludźmi:

Pracownicy DAiPM MSWiA brali udział w wielu konferencjach (jako prelegenci). Do najważniejszych konferencji należy zaliczyć, m.in. konferencję w Bydgoszczy organizowaną przez Kujawsko-Pomorski Zespół Wojewódzki (maj 2017), konferencję naukowo-szkoleniową „Współczesne formy handlu – rozpoznanie i zapobieganie” w Bydgoszczy (październik 2017) – konferencja opatrzona była honorowym patronatem Pana Mariusza Błaszczaka, Ministra SWiA oraz udział dyrektora w konferencji organizowanej przez Mazowiecki Urząd Wojewódzki z okazji Europejskiego Dnia Przeciwko Handlowi Ludźmi.

FINANSOWANIE

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji na realizację zadań przewidzianych w „Krajowym Planie Działań przeciwko Handlowi Ludźmi na lata 2016-2018” w roku 2017 wydatkowano środki finansowe w wysokości 135 000 PLN na bieżące działania wynikające z wykonania Krajowego Planu oraz środki finansowe w wysokości 1 100 000 PLN (§ 2810 i § 2820) na zabezpieczenie realizacji zadania dotyczącego prowadzenia „Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla ofiar handlu ludźmi”.

Ponadto, środki finansowe w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na 2017 wyniosły 80 000 PLN z przeznaczeniem na realizację szkoleń kadry pomocy społecznej w zakresie postępowania z ofiarą/świadkiem handlu ludźmi. Łącznie w budżetach MSWiA oraz MRPiPS na rok 2017 wydane środki finansowe wyniosły 1 315 000 PLN.